ВЕЛИКИТѢ УСЛОВИЯ

БЕСЕДИ ОТЪ УЧИТЕЛЯ

СОФИЯ

1944

ВЕЛИКИТѢ УСЛОВИЯ

БЕСЕДИ ОТЪ УЧИТЕЛЯ

СОФИЯ

1944

Великите условия на живота

"Както ме познава Отец и аз
познавам Отца, и душата си полагам
за овците."
(Йоан 10:15)

„Както ме познава Отец и аз познавам Отца" – един от важните стихове по форма, съдържание и смисъл. За да се разбере този стих, трябва да се постави далеч от обикновеното човешко съзнание. Само онзи може да разбере вътрешния смисъл на стиха, който познава езика на слънцето, на светлината и топлината, на въздуха и на водата, на росната капка и на вятъра. Богат, красив и смислен е езикът на слънцето. Който знае този език, той може да проникне вътрешния смисъл на живота.

Отец и син са обикновени думи, познати не само на хората, но и на животните. И млекопитаещото познава своя баща; и бащата познава сина и дъщеря си. Наблюдавайте животните и ще се уверите в това. Ако конят види дъщеря си в стадо коне, изпъжда я навън. Наистина, животните нямат разбирането и културата на съвременните хора, но и те имат вътрешно чувство към Божествения ред и му се подчиняват. Прелетните птици знаят точно времето на тяхното прелетяване. Паякът например, носи в себе си изкуството да преде. Той преде такава тънка и издръжлива нишка, каквато и най-модерните предачи не могат да постигнат. Ще се възрази, че човек е създаден по образ и подобие Божие. Този стих има отношение към първия човек, а не към онзи, който е сгрешил. За човека след грехопадението се казва, че е в рабски образ. И Христос като се видя в този образ, се смири. Следователно, докато не се смири и познае Отца си, човек не може да мисли, че носи образ на Бога. Защо страдат хората? – За да се смирят. Защо страдат животните? – По същата причина. Когато волът насочи рогата си към своя господар, последният го мушне няколко пъти с остена си и го смирява. Така и Бог отправя остена си към човека, който иска да боде, да рита, да хапе. Който много боде и рита, минава за голям философ и критик, с особени възгледи за живота, но често се натъква на остена.

Коя е причината за страданията на съвременните хора? – Илюзиите, с които живеят. Всеки си мисли това, което не е, всеки си представя нещата такива, каквито не са. Майката си въобразява, че е идеална майка и ако не я

признаят за такава, страда. Бащата, сестрата, братът също си въобразяват, че са по-добри, отколкото са в действителност и като не ги признаят за такива, страдат. Кои са качествата на майката и на бащата? Коя жена наричаме майка? Кой мъж е баща? Жената е майка и мъжът – баща не само по форма. Понятията „майка и баща“ крият велико съдържание и велик смисъл в себе си. Майката казва, че детето е излязло от нея, т.е. родила го е, за това е майка. Какво ще кажете тогава за тръбата, от която изтича водата? Следователно, не всичко, което излиза или изтича от човека, е родено от него.

Съвременните хора са загубили вътрешния смисъл на езика, поради което са объркали понятията за живота. Обаче, Христос казва: „Както ме познава Отец, така и аз познавам Отца си; и душата си полагам заради овцете.“ Казано е в писанието: „Отец люби Сина си.“ Това значи – Бог вложи живота си в Христа и се пожертва чрез Него. Христос е отражение на Бога, затова Бог Го познава. Бог е Любов, която се проявява чрез Сина. Бащата познава любовта, която е вложил в сина си. Затова Христос казва: „Както ме познава Отец, така и аз Го познавам.“ Не може синът да не познава любовта, която бащата е вложил в него.

Казано е в писанието: „Бог е възлюбил истината в човека.“ Който съзнава това, той е носител на истината, той никога не отпада, никога не лъже. Истинолюбивият живее в светлина. Който отрича истината, живее в сянка, в тъмнина. Тази е причината за погрешките, на които постоянно се натъкваме. Невъзможно е човек да търси нещата в тъмнината и да ги намери. Невъзможно е да се движиш в тъмнина и да не правиш погрешки. В Божествения свят всяко нещо е на своето място. В човешкия свят нещата са разбъркани. Тази е причината, задето хората са изгубили смисъла на своя живот. Който иска да осмисли живота си, трябва да постави мислите и чувствата си на определените им места. Постави мислите и чувствата си в строго определено математическо отношение и животът ти ще се осмисли. Търси смисъла на всички явления в природата и живота, за да осмислиш и своя живот. Всяко явление има две страни: положителна или добра страна и отрицателна или лоша. Вятърът, например, носи прах, но едновременно той пречиства въздуха и обновява човешката мисъл. Вятърът някъде движи облаците и донася дъжд, а някъде – суша. Водата и вятърът обработват почвата, но сами не могат да възрастят посятото семе. В помощ трябва да им дойдат светлината и топлината, да възрастне или възкръсне животът, посят в земята. Светлината внася стремеж, а топлината – движение;

светлината определя посоката и целта, а топлината дава сила за реализиране на целта; светлината отправя живота нагоре, отдето тя слиза, а топлината го импулсира и разширява. Словото, т.е. семето в живота, е Христос, защото Той казва: „Аз познавам Онзи, който ми дава живот и ми показва пътя; виждам светлината, която ми сочи целта; усещам топлината, която ме разширява и движи към целта на моя живот. Щом познавам светлината, топлината и живота, познавам и Отца си.“ Христос казва още: „Полагам и душата си за овцете.“

И тъй, каквото е отношението на Христовата душа към човеците, такова е отношението и на въздуха, водата, светлината и топлината към растенията. Христос трябва да полее почвата на нашия живот, да я озари със своята светлина и топлина, за да възкръсне Божественото. Както любовта възкреси Христа, така ще възкреси всяка човешка душа. Затова е нужно познаване на Отца и Сина. Познаването означава разбиране и прилагане на великия закон на любовта, който спасява и възкресява. Спасението няма да дойде нито от водата, нито от въздуха, нито от земята. Спасението иде от Слънцето на живота, носител на светлината и топлината. Водата символизира надеждата, а въздухът – вярата. Ако имаш вода в себе си, ще имаш и надежда; ако имаш въздух, ще имаш вяра. Надеждата и вярата съществуват в света, но хората не са ги възприели и приложили. Вярата развива ума, а надеждата – сърцето. Радвайте се, че водата тече, а въздухът се движи и образува ветровете, защото подтикват хората към мисъл и чувство. Защо идат изпитанията и страданията? – За да се усилят вярата, надеждата и любовта на хората. Каквото е отношението между водата, въздуха и светлината, такова е отношението между вярата, надеждата и любовта. Който иска да усили вярата, надеждата и любовта си, трябва да работи съзнателно върху себе си. Кой борец е придобил сила, без да прави упражнения и да развива мускулите си? Героят е силен човек, но с години е работил върху мускулите си. Философът се отличава със силен ум и дълбока мисъл, защото постоянно работи със своя мозък. Добродетелният човек има велико сърце, защото постоянно го упражнява. И водата се пречиства след като мине през ред процеси: утаяване, прецеждане, изпаряване. Нищо не се постига изведнъж и наготово. На мнозина усилията се виждат безпредметни, глупави, но трябва да се знае, че мъдрите и умни неща се крият в привидно глупавите, а глупавите – в привидно мъдрите и умни. Когато мисли, че е много умен, човекът престава да работи и загубва всичко, което е придобил. Когато богатият

мисли само за богатството си и разчита на него, той постепенно обеднява. Такива хора влизат и излизат от дома си без да работят и в края на краищата, нищо не придобиват. Те приличат на търтеите, които бръмчат, влизат и излизат от кошера, без да донесат капка мед. Днес в Божествения кошер има много търтеи, които пчелите сами умъртвяват и изхвърлят навън. Онези търтеи, които оцеляват, обикалят кошера и бръмчат, очакват благоприятни условия, да влязат вътре и да хапнат от готовия мед.

Христос казва: „Както ме познава Отец, така и аз Го познавам; и душата си полагам заради овцете.“ Нека всеки си каже: „Както ме Отец познава, така и аз Го познавам“. Който познава Отца си, той взима оралото и мотиката и отива да оре и копае. Както детето прави движения да намери майка си, да се накърми, така и човекът трябва да вдига и слага мотиката в земята – своята майка кърмилница, да се храни от нея. Когато на детето израснат зъби, то започва да дъвче. Майката се радва, че детето дъвче хляб, плодове, мачка ги със зъбите си, без да мисли за жертвата, която те правят за него. След всичко това, хората се питат защо идат страданията и нещастията. Отговорът е прост. – Хората страдат, за да научат закона на жертвата. Растенията, плодовете и животните се жертват за хората, а хората трябва да се жертват за по-възвишените същества от тях.

„Както ме познава Отец“. Познаването има отношение към жертвата. Само за онзи можеш да се жертваш, когото познаваш. За това и Христос казва: „Както Отец се жертва за мен от любов, така и аз проявявам любовта Му“. Жертвата е Божествен закон, който трябва да проникне в умовете и сърцата на хората, да ги направи силни. Жертвата има отношение към любовта. Само любещият може да се жертва. Дето любовта отсъства, там животът се обезсмисля и човек очаква на хората, а не на Бога. Той търси светлина, топлина и сила отвън, а не от Божественото начало в себе си. Божественото се познава по жертвата и любовта. Силата на човека се крие в любовта, а не в думите. Който говори само за любов, а не я проявява, е като празна бъчва, която вдига шум и нищо не дава. Думи, лишени от съдържание и смисъл са като търговски обяви, които имат за цел да рекламират стоката и да повдигнат цената й. Ще кажете, че обичате житото, плодовете, зеленчуците. Кой не обича това, от което придобива нещо? Обичаш ябълката и крушата, но ще ги сдъвчеш със зъбите си. Обичаш житото, но ще го туриш под воденичния камък. Ще се възрази, че плодовете и житото се жертват за човека. Жертват се те, но насила, а не доброволно. Истинската жертва е доброволен, свободен акт. Узрелият плод

сам пада от дървото и се жертва, но откъснеш ли го зелен, ти употребяваш насилие върху него. Следователно, жертвата става на време и доброволно.

„Както ме Отец познава“. Като се говори за познаване на Отца, хората искат да чуят гласа Му, да им говори. Бог може да говори на хората, но те трябва да познават езика Му, да Го разбират. Не го ли разбират, те всякога ще спорят, дали Господ е говорил на човека, или не. Господ е говорил, и говори, но не на всички хора. Ако царят влезе в един от своите обори и погали най-хубавия си кон, това показва, че се е разговарял с него. Този кон може да каже, че се е разговарял с царя, но другите, или трябва да вярват на думите му, или да отрекат истината, че царят може да се разговаря с конете. Така и Бог е говорил в миналото, говори в настоящето, и ще говори и в бъдеще, но само на онези, които имат любов. Дето няма любов, там не се чува говора на Бога. Каже ли някой, че Бог му е говорил, ще го питам: Ти готов ли си да се жертваш за Бога, за човечеството, за народа си? – Не съм готов още. – Щом не си готов за жертва, и Бог не може да ти проговори. Невъзможно е Бог да говори на човека, и той да не е готов за жертва. Невъзможно е камъкът да стои цял ден на слънце и да не се стопли. Изложат ли се на слънце, и камъкът, и дървото се стоплят. Бог говори на човека само при известни условия, при известни отношения, когато Той пожелае, а не когато човекът изисква. Бог сам определя момента, когато трябва да проговори на една душа. Милиони житни зрънца има в хамбара, но всички няма да бъдат посяти. Част от тях ще бъдат хвърлени на нивата, а останалите ще се превърнат на хляб. Само напредналите души ще чуят гласа на Бога и ще Го познаят. – Кой човек е напреднал? – Който е силен по ум, по сърце и по душа, т.е. който носи в себе си вярата, надеждата и любовта. Не е силен ум този, който възприема и поглъща нещата, както попивателната хартия поглъща водата. Тогава ще излезе, че и фотографната плоча е силна. Достатъчно е да я изнесете на светло, за да отпечата образите, които попадат на пътя й. Всъщност, това се дължи на светлината, а не на нея. Доброто излиза от светлината, а човек така съчетава условията, че дава възможност на светлината да се прояви. Човек прилича на своя портрет, но портретът не е жива фотография. Художникът нарисувал добре вашия образ, поставил е съответните цветове на лицето, направил ви е красив, но това не е истинска красота. Не се заблуждавайте от външни неща.

Мнозина живеят в заблуждения, поради което имат криви разбирания за живота. Някой се поглежда самодоволно в огледалото и си казва:

Пълничък, здрав, красив съм, пък и богат съм. – Не се лъжи, това са фотографии в твоя ум, които всеки момент могат да се заместят с нови. Всеки философ или учен може да наруши щастието ви. Достатъчно е да прочетеш една песимистична книга, за да кажеш, че животът няма смисъл и да изгубиш щастието си. Ако любовта е проникнала дълбоко в човешката душа, никаква сила в света не може да отнеме мира, който Бог е вложил в нея; никаква сила в света не е в състояние да отнеме светлината на човешкия ум и топлината на неговото сърце. Това значи, да живееш в реалност. Излезе ли от тази реалност, човек изгубва мира си и търси помощ отвън. Вяра е нужна на човека: вяра в Бога, в ближния и в себе си.

„Както ме познава Отец, така и аз познавам Отца“. Този стих подразбира синовно отношение. Синът прави това, което бащата прави; и бащата прави това, което синът прави. С други думи казано: Както Отец е вложил живот в мене, така и аз мога да оживя другите. Ще кажете, че така говори само Христос, но не и човек. Ако сте фотографна плоча, така е, но ако светлината е вън и вътре във вас, и вие ще правите това, което Христос прави. Защо всеки човек да не каже като Христа, че както Христос познава Отца си, така и той Го познава и полага душата си за Неговите овце? Не мислете, че е смелост да се сравнявате с Христа. Христос дойде на земята да покаже на човека пътя, по който трябва да мине. Благодарение на самопожертването на Христа, днес има 500 милиона християни, които Христос познава. Защо тогава и християните да не познават своя Спасител? Кой баща днес не познава сина си, и синът – баща си? Коя мома, като се влюби в някой момък, не обиква и баща му? Момата казва на своя възлюбен: Готова съм да положа живота си за тебе и да следвам твоя път. Щом влюбените се разберат и познаят, те познават и Бога. Това става всеки ден, в обикновения живот, но стане ли въпрос за духовното, всички се страхуват от него. Има нещо страшно в живота – това са зъбите на смъртта. Обаче любовта е мощна сила, която внася в човека радост, веселие, активност. Любов е нужна на съвременните хора, та изпълнени с нея да, кажат: Познаваме Христа, както Той ни познава, и полагаме живота си за Неговите овце. Това е новото учение, което осмисля живота и го освобождава от ненужни мъчнотии и страдания.

Защо страдат съвременните хора? – Защото живеят в илюзии и заблуждения, които всеки ден се разбиват. Няма човек в света, който да е свободен от илюзии и заблуждения, но това не значи, че цял ден трябва да се занимава с тях. Малкото момиченце се занимава с куклата си, а

момченцето – с кончето си, но това не значи, че трябва да се откажат от ядене, защото куклата и кончето не могат да ядат с тях. Човек трябва да се храни, да работи и да се развива, и заблужденията едно след друго ще го изоставят. Ще се възрази, че Господ трябва да премахне заблужденията, мъчнотиите и страданията. Да се премахнат страданията, това значи, да се спре всякаква дейност, всякаква инициатива на човека. Това е невъзможно. Ще живееш, ще правиш погрешки, ще страдаш, и сам ще изправяш погрешките си. Съзнателно, или несъзнателно може да счупиш крака на брата си, но Господ ще те научи на изкуството да лекуваш счупени крака. Ще извадиш окото но брата си, но Господ ще те научи да лекуваш очи, да поставяш на мястото на извадените, нови, здрави очи. Ще убиеш някого, но в друг живот ще станеш майка, ще събереш нужния материал да съградиш нова къща на убития. Той ще стане твое дете, за да разбереш, колко струва живота на човека. Така ще изучавате закона на събирането и изваждането. – Страшно нещо е раждането. – Страшно е, но трябва да се научите да съграждате. Колкото по-мъчно ражда жената, толкова повече полици има да плаща. Когато ражда, жената трябва да се обърне към Бога с молба, да я научи да изпълнява волята Му. – Защо страда човек? – За да научи нещо ново, да разбира Божията воля и да я изпълнява. Какво правят съвременните хора? – Като се радват, доволни са; като страдат, роптаят и търсят причината вън от себе си. Има някой виновен за страданията на хората, но кой е виновникът? Това е задача с три неизвестни: вината може да бъде в Бога, в ближния, или в самите вас. Важно е да се разбере, кой е главният виновник. Всъщност, вината е в човека, който иска неговата кукла или неговото конче да се хранят заедно с него. Синът направил ред престъпления, а майката иска да дойде Божието благословение върху него. Казвам на майката: Не очаквай това, от което синът ти не може да се ползва. Преди да дойде Божието благословение върху него, извикай лекаря да го простре върху леглото и да го разтрие – кракът му е изкълчен и трябва да се намести. На някои хора сърцето е изкълчено, на други – умът. Те трябва да се наместят. Какво по-голямо благословение може да се очаква от наместването на изкълчения уд в човешкия организъм? Това е необходим физиологически процес, през който минава цялото човечество. Ако стомахът ви е разтроен и не може да смила храната, по-добре да прекарате няколко дни в лишения, отколкото да го товарите с излишен материал, да загнива храната в него и да се явят нови усложнения.

Кога ще се оправят хората? – Когато всеки каже: „Както Христос ме

познава, така и аз Го познавам и полагам душата си заради Неговите овце." Мнозина се запитват, какво отношение има този стих към техния живот. Защо е нужно да познаваме Бога и Христа? Този стих има отношение към човешкия живот, защото всеки човек е овца от Божието стадо. Заради него Бог е пожертвал живота си. Достатъчно е да възприемете тази мисъл, за да опитате Божието благословение върху вас. Както слънчевата енергия не достига направо до нас, но минава първо през етерното пространство, така и Божията Любов дохожда до хората чрез Христа, Който се явява като посредник. Човек не е това, което външно представя. Отвън, той не е нищо друго освен малка, бедна къщичка. Ще дойде ден, когато той ще напусне своята малка къщичка и ще заработи съзнателно върху себе си, да си приготви нова, голяма и хигиенична. Ще дойде ден, когато човек ще си направи ново, здраво тяло, на което ще стане господар. Обаче, само онзи може да стане господар, който е бил слуга. На небето Христос е бил господар, Син Божи, но със слизането си на земята, Той се облече в рабски образ и прие положението на слуга. Така той показа на хората как се слугува. И до днес хората още слугуват едни на други, изтезават се, роптаят и не знаят как да се освободят от това положение. Едно се иска от сегашните хора: послушание и познаване на Бога и на Христа. Като заминете за другия свят, първият въпрос, който ще ви се зададе, ще бъде: Положихте ли живота си за овцете на Христа?

И тъй, послушанието, познаването и самопожертването са първите качества, необходими за човека на новите времена. Само така, той ще оправи живота си и ще тръгне към великата цел на Битието – безсмъртието.

Защо хората не успяват в живота си? – Защото не се стремят да угодят на Бога; те искат едни на други да си угаждат. Това е невъзможно. Към хората можете да бъдете учтиви, внимателни, услужливи, но никога не можете да ги задоволите. Ако срещнете гладен човек, нахранете го; ако срещнете жаден, напойте го. И в единия, и в другия случай, обаче не очаквайте те да ви бъдат благодарни и задоволени- все ще се намери нещо, заради което да бъдат недоволни от вас. И до сега Бог прави опити да угоди на хората и да ги задоволи, но не е получил никакъв резултат. Велика наука е да задоволиш човека. Първо Бог ще приложи тази наука, а после хората. Не се е намерил и до днес човек, който да задоволи хората, да му бъдат благодарни. Някоя майка мисли, че е задоволила детето си. Нека го остави два – три часа гладно, да види колко го е задоволила. И мъжът е доволен от жена си, когато е нахранен. Щом огладнее, той става недоволен.

Само светлината остава вярна към хората. Тя не може да се изменя, да се проявява като светлина и тъмнина. Светлината всякога си остава светлина. Тя разкрива нещата, такива, каквито са. Пред нея не остава нищо скрито-покрито. Светлината има отношение към истината. Както светлината разкрива всички скрити неща, така и истината, дето мине, всекиго докосва. Истината разкрива човека във всичката му голота. Ще кажете, че истината е страшна. – Защо да е страшна? – Защото съблича човека. Какво лошо има в голотата? Да се мисли, че голотата е лошо нещо, това говори за опетнената и изопачена човешка мисъл. Животинското естество в човека не може да се възпита, нито може да се облагороди. Колкото и да се възпитава, в края на краищата ще прояви естеството си.

Един англичанин намерил едно малко тигърче, някъде в Индия, и го взел със себе си да го опитоми. Един ден, увлечен в мислите си, той задрямал. До краката му седял неговият порасъл вече, опитомен тигър, който непрекъснато ближел ръката му от благодарност. Обаче, кожата на ръката му се претрила от острия език на животното и започнало да тече кръв. Миризмата на кръвта събудила дивия инстинкт на животното, което се готвело да се хвърли върху господаря си. Слугата влязъл в стаята и го спасил от явна смърт. Нужно е ново възпитание, ново раждане на хората, за да се измени дивото естество на животното. Не работи ли съзнателно върху себе си, човек всякога се натъква на нежелателни прояви на своето естество, които унищожават доброто и красивото в него. Често, при добро разположение на духа, в ума на човека прониква някаква отрицателна мисъл, която започва да го души и измъчва. Щом ви обхване едно отрицателно състояние, обърнете се мислено към Христа, без да Му говорите, и Той ще измени състоянието ви. Светлината ви посещава без да й говорите. Достатъчно е да се отворите за нея, за да ви огрее и озари.

Казано е в Писанието, че много думи водят към грях. Някои религиозни мислят, че могат да оправят работите си само с молитви. Не е така. Ако искаш да оправиш работите си и да бъдеш здрав, легни на топлата земя и отправи погледа си нагоре, отдето иде светлината. Когато земята е студена, обърни гърба си към слънцето, а погледа си към земята. Много от светските хора са богати, учени и здрави, защото излагат гърба си на слънцето, да се ползват от неговата светлина и топлина. Религиозните, които мислят, че са свързани с Христа, не се пекат на слънце и затова постепенно обедняват. Закон е: ако искаш да бъдеш богат, учен и здрав, изложи гърба си на слънцето. Така ще познаеш Бога и Христа. Ако

си гневен, или мразиш някого, изложи гърба си на слънце, отправи погледа си към земята, и тя ще отнеме отровата, която се е вмъкнала в кръвта ти. Слънцето и земята са най-добрите лекари и учители на човека. Някой иска Бог да му говори. Преди да говори на хората, Той е говорил на земята – тяхната майка. Красива и добра е вашата майка, но, като не я познавате, намирате, че е черна и груба. Черна и груба е земята, защото постоянно работи за своите деца. Тя се грижи за малките тревици, за всички растения и дървета, за всички живи същества, които пълзят по нея. Не прави ли същото и майката? По цял ден работи за децата си, да ги отхрани и отгледа. Ръцете й са черни и груби, но тя вдига и слага мотиката, а дъщерята седи на сянка в къщи с бяло лице и меки ръце, но в края на краищата, душата на майката става красива и благородна, а душата на дъщерята остава груба, необработена.

Често срещате културни хора, християни, с гладки и меки лица и ръце, с благочестив вид, но външно, само по форма. Делата им не са благочестиви. В противоположност на тях срещаш някой груб селянин, с обгоряло лице, но благороден по душа. Той пийнал повече, отколкото трябва, едва се държи на краката, но, като види някой почтен човек, веднага се опомва и казва: Извини ме, братко, напих се като магаре. С това той иска да каже, че е направил нещо, което не е съгласно с Божиите закони. Всъщност, той не се е напил като магаре, защото магарето, освен чиста вода, нищо друго не пие. Думите „напил се като магаре“ означават едно от качествата на магарето – неговата откровеност. Човек става откровен и готов да говори истината, само когато се напие. Когато е трезв, той мисли, увърта думите си, прецежда ги, пръв той да плувне над водата, като масло.

„Както ме познава Отец, и аз познавам Отца, и душата си полагам заради овцете“. Ще дойде ден, когато всички хора ще познаят Отца си, ще бъдат готови да говорят истината и ще положат живота си заради Неговите овце. Това значи отношение на син към баща и на баща към сина. Велик е Господ, защото пръв е положил живота си за своите чада; грижил се е за тях и постоянно се грижи, без да им изисква нещо. Едно е задължението на хората към своя Отец – да изпълняват волята Му. Ако не я изпълняват, Той не ги съди, но търси причината за това и им помага. Той вижда човешкото безсилие и не го съди, но го учи и възпитава.

По какво се отличават човешките прояви от Божествените? Първите са лишени от истина и любов, а вторите са проникнати с истина и любов.

Божественото излъчва светлина и радост. Влезе ли в човека, тази светлина се изявява като интелигентност. Всичко в света се движи около светлината. Тя е крайната цел на Битието. Да се слее човек със светлината, която излиза от Бога, това е смисълът на живота. Малцина придобиват тази светлина. Христос носеше Божията светлина в себе си и я изяви като мъдрост и знание. Той дойде между хората, да им покаже как да живеят, за да постигнат идеала на своята душа. Той мина през такива страдания, каквито никой човек досега не е познал. Хората са минали и минават различни страдания, големи и малки, но още не са дошли до Христовите. Тази е причината, дето Христос седи над всички хора. Много пъти човек ще слиза на земята, докато придобие светлината, която ще го заведе при Бога. Като се ражда и прекражда и работи съзнателно върху себе си, човек вае своето лице, докато се представи пред Бога като завършена, съвършена картина. Много недостатъци, необработени линии има върху човешкото лице, но той трябва да работи и да върви напред. Всеки трябва да си каже: Аз познавам Бога, както Той ме познава; аз Го любя, както Той ме люби; аз ще се пожертвам за Него, както Той се жертва за мене. Кажете си така, започнете да работите тихо и спокойно, без да се обезсърчавате. Който бърза и желае в скоро време да постигне нещо, той само се обезсърчава. Бързите работи не дават добри резултати.

Един младеж отишъл при един прочут германски професор по философия да му препоръча някакъв кратък курс – в малко време да изучи философията. Професорът се замислил и му отговорил: Когато Бог иска да създаде тиква, употребява само шест месеца; когато иска да създаде дъб, нужни Му са десетки години. Ако искаш да станеш тиква, ще следваш шестмесечен курс по философия; ако искаш да станеш дъб, ще учиш десетки години.

Следователно, ако искате да водите християнски живот с изискванията на тиквата, ще работите малко време върху себе си; ако живеете с изискванията на дъба, ще работите съзнателно върху себе си десетки години; ако искате да се усъвършенствате и пречистите като диаманта, ще работите още повече. Много работа се иска от човека, за да хармонизира ума, сърцето и волята си. Погледът, движенията на човека трябва да бъдат хармонични. Така той влияе на ближните си и ги повдига. Както хармоничните движения влияят върху хората и ги повдигат, така и дисхармоничните им въздействат и понижават настроението им. Бъдете внимателни към себе си и към ближния си. Както слънчевата светлина

минава през прозорците на къщите, така и Божествената светлина трябва да прониква през очите на човека, да осветява пътя му. Достатъчно е една свещ да свети на пътя ви, за да разберете накъде отивате. Светлината е жива проповед, от която всички се нуждаят. – Защо трябва да се проповядва на хората? – Това е необходимост и за този, който проповядва, и за онзи, на когото проповядват. – Защо майката трябва да ражда? – Това е необходимост и за нея, и за ближните й. Това е толкова необходимо, колкото е необходимо на човека да яде, да пие, да диша, да мисли, да чувства и да действа. Да проповядваш на хората, това значи, да дадеш възможност на Бога да се прояви, като светлина и топлина, да освети пътя на хората и да ги стопли. – Не може ли без проповеди? – Не може. По много начини се проповядва на хората: чрез говорене и мълчание, чрез светлината, топлината и въздуха. Често природата е тиха, мълчалива, но човек възприема нейните вибрации без никакво противоречие и смущение. Светъл ум е нужен на човека, за да възприеме любовта без омраза, истината без лъжа, мъдростта без глупост. Това значи, да познае човек своя Отец и да каже като Христа: „Както ме Отец познава, така и аз Го познавам и съм готов да се жертвувам за Неговите овце“.

Какво представляват овцете, за които говори Христос? Те са Божествени души, които минават през процес на развитие. Те се сравняват с овцете, а не с козите, понеже първите са кротки и незлобливи, готови на доброволна жертва. Всички животни, растения, насекоми, пеперуди, са символ на нещо Божествено. Например пеперудата, със своите красиви цветове и шарки, представя нещо Божествено. Бог и чрез нея говори. Жива е природата. Бог говори чрез нея и поучава хората. Вижте как и с какво се храни пеперудата. Тя смучи сладък сок от цветята и показва на хората по-чист начин на хранене от този, по който днес те се хранят. Който иска да се запази от погрешки и престъпления, нека изучава живота на пеперудите. Изучавайте цветовете, шарките, с които са напъстрени, за да разберете великата философия, която се крие в тях. Велика е книгата на живота, велик е нейният език. Всяка тревица, всяка буболечица е буква на този език. Съчетавайте буквите на природата в срички, сричките – в думи, думите – в цели изречения, за да съставите великите мисли на живота. Поставете любовта и истината за основа на вечния живот, а мъдростта – за украса! Само така ще познаете Отца си и ще положите живота си за Неговите овце. Само така ще възприемете и приложите Христовото учение, ехото на което се носи в цялата природа и я оживява и одухотворява.

Желая ви да познаете Бога и Христа и да се радвате на светлото бъдеще, което ви очаква.

1. Беседа, държана от Учителя
на 12 януари,1919 г. , София

Голямата вяра

"Голяма е твоята вяра."
(Матея 15:28)

Един от важните стихове в прочетената глава е за вярата. Христос се обръща към една жена хананейка и казва: „Жено, голяма е твоята вяра!" Вярата, за която говори Христос, представя велик, необятен свят. За мнозина вярата е толкова разбрана, колкото думите Бог Отец, Бог Син и Бог Дух. И тези думи са толкова познати на човека, доколкото той сам съзнава положението, в което се намира. Който знае, какво значи начало на нещата, той разбира думите Бог Отец. Който разбира двете противоположни начала в света – духът и материята, той знае смисъла на думите Бог Дух. Който разбира отношенията на сина към бащата, той знае, какво означават думите Син Божи. Когато се говори за проявите на сина към хората, разбираме значението на думите Син Човечески. И най-после, когато се говори за връзка между проявите на Сина към човешкия разум, разбираме понятието разумна светлина.

„Жено, голяма е твоята вяра!" Значи, има и малка вяра. Голямата и малката вяра представят два полюса на човешкия ум. И голямата, и малката вяра са потребни в живота – според случая. Това са контрасти, без които не може. Те съществуват и в природата. Навсякъде ще видите големи и малки планини, големи и малки реки, морета, езера, големи и малки градове, държави и т.н. За да каже Христос на жената, че вярата ѝ е голяма, това показва, че Той я подложил на изпитание. – Защо трябваше да я изпитва? – За да разбере, дали може да се излекува дъщеря ѝ. Ако някой купи много земя и започне да я обработва, първият въпрос, който ще му задам, ще бъде, има ли вода на разположение и какво количество. За много земя е нужна много вода. Ако водата е малко, по-добре да не се заема с обработването на земята. Вярата представя особен род енергии в човешкия живот. Колкото по-голяма е вярата на човека, толкова по-енергичен е той и толкова по-голяма работа може да свърши. Христос зададе на жената няколко въпроси и, след като тя отговори разумно на всички въпроси, Той ѝ каза: „Не е добро да вземе някой хляба от децата и да го хвърли на псетата". А тя рече: „Ей, Господи, но и псетата ядат от трошиците, що падат от трапезата на господарите им". Тогава Христос ѝ каза: „Жено,

голяма е твоята вяра. Да бъде според вярата ти!“

Разчитайте на онази жена или на онзи мъж, които обръщат внимание на малките неща. Който не обръща внимание на малките величини, е разсипник – от него нищо добро не се очаква. Малките величини водят към големите, които могат да се използват за добро на всички хора. Правилно е да се върви от малкото към голямото, а не обратно. Това показва, че и в живота, и в природата съществува известна последователност. За това се казва, че и в прилагането на Божиите закони съществува тази последователност. Ако лекувате някого по Божествен начин, ще прилагате такива методи, които отговарят на неговия организъм, т.е. между методите, които прилагате, и неговите енергии, да има известно съответствие. При това, ще започвате от слабите методи и постепенно ще вървите към силните. При лекуването по Божествен начин принципът е един и същ, но методите са различни. Какъв метод ще се приложи към даден човек, това зависи от степента на неговото развитие. Някои се лекуват с лекарства, с вода, с баене, а други- с вяра.

Коя е причината за болестите? – Отслабването на жизнената енергия в човека, при което тя се превръща в потенциална или пасивна. Следователно, лекуването на болния има пред вид превръщането на потенциалната енергия в кинетическа. Това се постига чрез различни лекарства или действия, които възбуждат пасивната енергия. Понякога българите лекуват трескавия, като го заливат със студена вода. По този начин те произвеждат силна реакция в организма и ако пасивната енергия се превърне в активна, болният оздравява. Не стане ли това, той не може да оздравее. Както и да се лекува болният, важно е да съществува известна връзка между него и Бога. Хананейката, която молеше Христа да помогне на болната й дъщеря, се нуждаеше от тази връзка. В лицето на Христа тя видя човека, който направи връзката между нейната душа и Бога и дъщеря й оздравя в същия час. Понякога човек сам прави тази връзка, а понякога се нуждае от чужда помощ. Както хирургът превързва и намества счупения крак на болния, така и Христос е съединителната връзка между човешката душа и Бога. Който не може да направи тази връзка, дълго ще обикаля около болния, без да му помогне.

Защо страдат хората? – Защото костите им са изместени. Аз взимам думите „изместени кости“ в смисъл на разместени мисли, желания и постъпки. Може да си добър, искрен, но пак страдаш от разместване на мислите и чувствата. – Защо? – Защото започваш работите си не навреме и

без нужното разбиране. В края на краищата, като се намериш в затруднение, казваш: Господ е всесилен, всичко може да направи. – Той може да направи всичко, но по своя ум и разбиране, а не по твоя. Хората грешат като мислят, че Бог ще ги научи как да постъпват, без да разсъждават сами върху постъпките си. Те се обръщат към Бога само когато имат нужда, без да се запитат, разположен ли е Бог да им отговори. Всяко нещо трябва да става на своето време. Жената хананейка схвана този момент и го използва. Когато Христос ѝ каза, че не може да вземе хляба от децата и да го даде на псетата, тя веднага съобрази как да отговори. – Кои са псетата? – Хората, които мислят само за ядене и пиене. Хананейката беше скромна жена. Тя дойде при Христа да вземе само излишъка от трапезата на господарите, без да посегне на техния дял. Тя съзнаваше, че има право да живее и да се ползва от благата на живота, макар те да падат от трапезата на господарите. Христос се почуди на тази вяра и отговори: „Жено, голяма е твоята вяра!“ От този момент животът на хананейката се измени и Христос рече: „Да бъде според вярата ти! И оздравя дъщеря ѝ от този час.“ Този преврат в живота на човека наричаме „придобиване на вътрешен, Божествен мир“. Когато болният оздравее, в душата му настава мир и спокойствие. Ще кажете, че познавате това състояние, т.е. разбирате всичко, което ви се говори. Възможно е и това, но между разбиранията на всички живи същества има разлика. И най-дребните животни имат свои разбирания, но техните разбирания се отличават коренно от човешките, а човешките от ангелските и т.н. В известно отношение едно животно има по-правилно разбиране от човека, но в повечето случаи разбиранията на човека са по-високи и по-правилни от тези на животните. Изучавайте качествата и проявите на животните и подражавайте на доброто в тях. Вижте как овцете се подчиняват на своя пастир. Не трябва ли и хората да се подчиняват така на своя Отец? Вижте как копринената буба се смалява постепенно, докато се завие в пашкули и прекара в сън известно време, докато се превърне на пеперуда, и литне в широкия свят. Не трябва ли и човека да научи изкуството да се смалява и увеличава, когато условията му диктуват едното или другото положение.

Като слушат да се говори така, мнозина ще възразят, че е свободно, мислещо същество, независимо от условията. Наистина човек е мислещо същество, но той е господар на условията само когато мисли, чувства и действа правилно. Иначе, той е роб и слуга на условията. Правата мисъл, правото чувство и правото действие имат отношение към Божественото

начало. Така постъпи жената хананейка. Тя започна с малкото и придоби голямото. Много от сегашните хора започват с големи желания, искат да блеснат в света, всички да говорят за тях. Чувате някой да казва: Ще направя едно угощение на близките си, че всички да останат учудени. После мога да постя цяла седмица, но поне веднъж да се проявя. Това значи да започнеш добре, а да свършиш зле. Така са започвали много хора, много народи, но, в края на краищата, всички са завършвали зле и оставали сами, разочаровани. Както и да започваш, добре или зле, все ще научиш нещо. Природата използва всичко и най-после превръща злото в добро. Понеже всички хора не са на еднаква степен на развитие, и постъпките им са различни. Понеже човек е свободен в своите действия, погрешките в живота му идат като естествено последствие от неговата свобода. Обаче, едно се иска от него: изправяне на погрешките.

Кой изправя погрешките си? – Смиреният. Едно от качествата на жената хананейка беше смирението. Всеки човек трябва да придобие смирение. Без него нищо не се постига. И млади, и стари, всички трябва да се смирят. Едни се смиряват доброволно, а други – насила. Умният предвижда злото и го избягва, а глупавият не може да го предвиди и се натъква на него. Умният се смирява доброволно, а глупавият- по неволя. Като го принудят да се смири, той казва: Няма какво да се прави, трябва да се подчиня. Не може ли да се живее без смирение? – Не може. Поне един път в живота си трябва да се смириш. Смиреният търси причината за неуспехите и нещастията си в себе си, а не отвън. Така той усилва смирението си и става вътрешно силен и богат. Истински човек е този, който увеличава дарбите и способностите си. Той работи върху себе си съзнателно и не се заблуждава. Той не си въобразява, че вярата му е голяма. Той не си въобразява, че светостта му е голяма. Някои родители мислят, че децата им са гениални, всичко разбират. Човек може да разбира нещата, без да е гениален. Геният е напреднал дух, който е завършил развитието си на земята. Докато живееш на земята, не можеш да бъдеш гениален. Ще се приближаваш до гения, без да си истински гений. Затова е казано в Писанието, че никой ученик не е по—горен от учителя си. Достатъчно е на ученика да бъде като учителя си. Докато ученикът стигне учителя си, последният вече го е надминал. Някой християнин си въобразява, че има голяма вяра, много знания, но разболее ли се детето му, той се отчайва, плаче, страда – не може да му помогне. Нали имаш вяра, знание, защо се отчайваш? Силата на човека се познава в изпитанията. –

Ще умре детето ми, а то трябва да живее. – Ако е нужно да живее, ще живее; ако преждевременно умре, бъди доволен, че е свършило някаква работа на земята и след време ще дойде пак между вас, да продължи работата си. – Вярно ли е това? – Ако си вярващ, сам ще провериш това; ако не вярваш, ще се мъчиш, без да се домогнеш до истината. Смъртта не подразбира свършване на живота. Раждаш се, значи, мобилизират те; умираш – демобилизират те; събличаш военните дрехи и обличаш онези, с които си дошъл на земята. Мобилизираният е ограничен човек, а демобилизираният е свободен като пеперуда.

Какво представя генералът, който дава заповеди на редовните войници и на мобилизираните? – Учител. Той им предава различни лекции по военното изкуство и дисциплина, а те слушат и се съгласяват с всичко, което им се говори. Генералът говори, а те потвърждават: Тъй вярно, господин генерал! Дали всякога разбиранията им са съгласни с тези на генерала, това е друг въпрос. Важно е, че военната дисциплина изисква ред, порядък и пълно съгласие между войниците. Това предаване е подобно на забиване гвоздеи в дъската. Майсторът забива гвоздея, а последният казва: Тъй вярно, господин генерал! Като свърши работата си, майсторът казва: Свърших една добра работа. – За тебе е добре, но за гвоздея и за дъската не е добре. И евреите мислеха, че вършат добра работа, като забиваха гвоздеи в ръцете и краката на Христа, но последствията от цялата тази работа не излязоха добри за еврейския народ. В човешкия ум се явяват отрицателни мисли, които забиват ръцете и краката на своя Бог. Има мисли и чувства на съблазън, на безверие, които свързват Бога в човека, докато най-сетне Го разпънат. Всички отрицателни мисли и чувства в човешкия живот трябва да се премахнат, защото никой не се нуждае от дървени или каменни кръстове. Светът се нуждае от мислещи същества, от живи кръстове, без никакви гвоздеи. Съвременните религии са пълни с кръстове, забити с гвоздеи. Бъдещата религия ще се отличава с живи кръстове, без никакви гвоздеи.

„Жено, голяма е твоята вяра!“ Какво отношение има вярата на тази жена към вас? От тук се вижда, че силната вяра лекува. Всеки човек има в себе си три болни дъщери – тялото, умът и сърцето. Трите дъщери имат три майки, но само една от тях потърси Господа и Го намери, затова дъщеря й оздравя. Тя вярваше в Бога и вярата й беше голяма. Велико нещо е вярата. Според някои вярата е резултат на добро разположение. Не е така. И животните имат добро разположение, играят си весело, скачат, но не

може да се говори за вяра в тях. Колкото по-добър и разумен живот води човек, толкова повече се усилва вярата му. Лошият и неразумен живот става причина за отслабване на вярата. Понеже вярата има отношение към ума, за това силата на вярата зависи от светлината и чистотата на човешкия ум. Няма ли тези качества, умът става причина за заблужденията на сърцето. На какво се дължи голямата вяра на хананейката? – На познаването й на Бога и на Христа. Така тя почувствала вътрешната сила на Христа и на нея уповава. Вътрешно тя познала Христа, като Син Божи и смело поискала от Него това, което би поискала от Бога. Тя разбирала стиха, дето Христос казва за себе си: „Аз и Отец ми едно сме."

Казано е в Писанието: „Както Отец има живот в себе си, така е дал и на Сина си живот. Както Отец има сила да възкресява, и Синът има същата сила." Коя е причината за това? – Връзката на Христа с Бога. Който обича ближния си или себе си повече от Бога, той всякога ще изневери на любовта си. Момък, който обича една мома повече от Бога, всякога може да й изневери. Всеки търси нещо извън себе си и като го намери, не се задоволява. Търси Бога в себе си, свържи се с Него, за да бъдеш всякога доволен и верен на себе си и на своя ближен. Ето защо, всеки трябва да си каже: „Аз познавам живия Бог, Който е в мене, и изпълнявам волята Му." Бог, Който живее в човека, живее във всички живи същества, в цялата природа. Проявите на този Бог, наричаме Син Божи. Сегашните хора не издържат в отношенията си; те се разделят и разочароват едни от други, защото не разбират законите на вътрешния живот. Както външният, така и вътрешният живот си имат свои закони и нужди. Веднъж се облякъл в плът, човек не може да се отрече от нея. Той може да й стане господар и да не задоволява всичките й желания, но няма право да я унищожава. Плътта е форма, в която са поставени душата и духът, да изучават живота. Корените на живота са в плътта, а клоните – в духа. Понеже корените се стремят надолу, към центъра на земята, а клоните – нагоре, към слънцето, затова духът и плътта се движат в две противоположни посоки и се противят един на друг. Благодарение на противодействието, между плътта и духа се ражда живота. Така, именно, плътта и духът извършват велика работа. Следователно, за да има равновесие в човешкия живот, плътта трябва да върви надолу, а духът – нагоре. Мнозина искат да унищожат плътта, да се отрекат от нея. Това е невъзможно. Докато е на земята, човек се нуждае от плът. Той не е нито ангел, нито светия, не разполага с техните знания. Само ангелите и светиите могат да живеят без плът, но, когато са

на небето. Слязат ли на земята, и те се обличат в плът. Всички животни, всички хора са облечени във форми, които отговарят на тяхното развитие. В този смисъл всяка форма изпълнява известна служба. И най-малкото същество, което изпълнява службата си както трябва, отива нагоре, към клоните. И обратно, ако човек не изпълнява волята Божия, той е в положение на корени, които се забиват дълбоко в земята. Следователно, не е важно каква служба изпълнява човек, а как я изпълнява.

Съвременните хора говорят за любовта на Христа, но прилагат старите методи в живота си. Те започват добре, а свършват зле. В това отношение те приличат на влюбените моми и момци. Докато не са женени и родителите им работят за тях, отношенията им са правилни. Те са внимателни, нежни един към друг, пишат си любовни писма, обаче, щом се оженят, всичко се разваля. – Защо? – Защото тежестите на живота падат върху тях. Момъкът мисли, че се е излъгал, момата – също, а в края на краищата вината е и в двамата. Те са мислили само за удоволствие, а не за съзнателна, разумна работа. Който иска да се удоволства, плаща скъпо. Тази мисъл Христос изразил чрез стиха: „Не мога да взема хляба от децата и да го дам на псетата." Аз превеждам думите на Христа по следния начин: Не съм дошъл за хора, които искат само да се удоволстват. Жената хананейка отговори на Христа: „И аз искам да вляза в добрия път, който показваш на хората." Христос каза: „Жено, голяма е твоята вяра! Нека бъде според вярата ти." От този час дъщерята на хананейката оздравя, и тя получи Божията благодат.

Всички хора – учени, философи, музиканти, художници, писатели, имат известни стремежи и идеали, които всеки постига според степента на своята вяра. Някой става богат, учен, философ или музикант, понеже вярвал, че може да стане такъв. Забелязано е, че великите хора са вярващи. Те вярвали в постигането на своите идеали и станали силни и велики хора. Който има разумна вяра, преодолява всички мъчнотии и препятствия в живота си. Христос показва на хората начина, по който могат да се справят с мъчнотиите си. Първото условие за това е чист живот, изпълнен с любов. Истинският християнин се отличава с морален устой. Той е смирен, любящ и чист. Който не е придобил тези качества, и християнин да стане, ще се проявява такъв, какъвто е бил първоначално: ако е бил нервен, нервен ще си остане; ако е бил щедър, такъв ще си остане. Големи усилия трябва да прави човек върху себе си, за да превърне отрицателните си качества в положителни и да усили положителните. Бубата не може в един ден да

стане пеперуда. За това са нужни около 40 дена. Ако на бубата, която живее толкова кратко време, са нужни 40 дена за превръщането й в пеперуда, колко повече работа и време са нужни на човека, за да мине от състояние на буба в пеперуда. Както животните, така и хората се развиват бавно, постепенно, като следват законите на еволюцията. Всяка форма представя нота от Божествената гама на живота. Нотата може да бъде цяла, половина, четвъртина, осмина и т.н. Тя има свой тон и определена стойност. Хората си мислят, че знаят азбуката на своя език, както и седемте музикални тона, но като започнат да си служат с тях, нито говорът им говор, нито песента – песен. Малко хора говорят и пеят както трябва.

Някой говори за любов, а сърцето му е празно. Говори за истината, без да я познава. Говори за любов към Бога, а не е готов за никаква жертва. Който не може да се жертва, не обича Господа. След всичко това, той се чуди защо хората не го разбират и работите му не вървят добре. Човек трябва да разбере, че Божествения живот работи в него, но да знае, че всяко благо е дадено не само за него, но и за ближните му. Всеки има право да се ползва от благата на живота за своето развитие. Мъжът, жената, децата са условия, дадени на човека, за да мисли, да работи за своето развитие, а не само за използване едни – други. – Как да се освободим от страданията? – Не избягвайте страданията, но се учете от тях. Всяко страдание е музикален тон, който трябва да бъде чист, ясен и мек. Той трябва да бъде в хармония с тона на радостта. Само така животът ще се развива правилно. Както в музиката тоновете трябва да си хармонират, за да образуват правилен акорд, така и тонът на страданието трябва постепенно да се повдига, докато внесе хармония в живота и се превърне в радост. Следователно, страданието представа понижаване тоновете на човешкия живот, а радостта – повишаване на същите тонове.

Христос казва: „Жено, голяма е твоята вяра!“ Това значи: Жено, ти пееш правилно, в хармония с твоята дъщеря, поради което тя ще оздравее. Майката може да излекува дъщеря си, а бащата – сина си, ако са в хармония помежду си. Ако майката греши, дъщерята страда; ако бащата греши, синът страда. За да не страдат децата, родителите трябва да живеят добре. Когато дъщерята заболее, майката трябва да се бори със смъртта като тигрица, за да я спаси. Иначе и майката, и дъщерята спират развитието си. Обаче има случаи, когато смъртта на децата носи известно благословение за родителите, но това вече не е смърт, а преселване. Страшна е смъртта, когато иде преждевременно и лишава човека от

възможността да реализира своите идеали. – Как може човек да се спаси от смъртта? – Като живее в пълна хармония с Бога. Това значи да пази връзката си с Бога, направена още в началото на своя живот. Затова се казва: Не късай връзката си с Бога. Не късай връзката и на ближния си с Бога. Ако не можеш да я усилиш, поне не я късай. Като не разбират законите на живота, хората късат едни – други нишките на живота си и после страдат. Те късат нишките си, защото вярата и светлината им са слаби. Много пъти те ще се раждат и прераждат, докато завършат работата си на земята, т.е. докато свържат нишките, които са късали.

Съвременните хора се спъват едни-други в живота си, защото се състезават. Всеки иска да бъде пръв. Светският човек иска да заеме първо място в обществото, а религиозният – да бъде близо до Бога. И едното, и другото е невъзможно. Каквото и място да заемеш в обществото, все ще има един човек, който да стои по-горе от тебе. Що се отнася до близост към Бога, това е относително понятие. Бог е слънцето на живота, но от човека зависи да бъде близо или далече от Него. Ако скъсаш връзката си, ти сам се отдалечаваш от Него. За духовния свят няма място, пространство и време. Това са величини, които имат отношение към материалния свят. Можеш да бъдеш близо до Бога по дух, а не по плът. Физическият свят е ограничен, а духовният е безграничен. Затова казваме: двама души на един стол едновременно не могат да стоят, в една кесия не могат да бъркат, едни обуща не могат да носят и т.н. Докато е на земята, човек трябва да разбира физическите закони и да се съобразява с тях. Първоначално, хората са ходели без обуща, но след грехопадението климатическите условия се изменили, станало по-студено и се явила нужда от обувки. Днес птичките не се борят за обувки, като хората. – Защо се бият и карат хората помежду си? – Защото вярата им е отслабнала. Докато мъжът е богат, жената вярва в него; щом изгуби богатството си и вярата на жената изчезва. Докато мъжът е здрав и заема високо положение, жената вярва в него; щом изгуби здравето и положението си, тя се обезверява. Това не е вяра, за каквато Христос говори. Ето защо, някои предпочитат да посветят живота си за изследване и изучаване на пеперудите и насекомите, отколкото да се занимават с подобните си, от които често се излагат на разочарования и огорчения.

Христос каза на хананейката: „Жено, голяма е твоята вяра!“ Тази жена се смири и пожела да изправи погрешките си, за което получи Божията благодат. Мнозина не виждат погрешките си, не искат да ги

признаят и ако някой им ги изнесе, те търсят начин да се извинят. Това не е Божествено. Един е Божественият закон и всички трябва да го изпълняват. Не всички хора изпълняват този закон еднакво, защото не са на еднаква степен на развитие. У някои сърцето взима надмощие, у други – умът, а у трети – волята. – Защо не се организират всички хора, да се развиват еднакво? – Това е невъзможно. Нали има ред обществени организации? Всички хора на еднаква степен на развитие ли са? Следователно, истинското организиране става отвътре – навън и отвън – навътре, но от Духа. Това значи усилване на вярата. При такова организиране никой никого не може да изнасили. В човешките организации има взаимопомощ, но има и изнудване. В Божествените организации има взаимопомощ без никакво изнудване. Тук излишъкът се раздава без задържане от когото и да е. Всеки има право да се ползва от излишъка на благата, т.е. от техните лихви, но в никой случай няма право да нарушава основния капитал или майката на дадено благо. Майката остава за основа на бъдещия градеж. Давай от излишъка си, без да знаят другите за това. Ти, който се ползваш от благото на ближния си, благодари за полученото и не искай повече, отколкото ти е дадено. Ако отидеш някъде на гости, не стой повече от три дни без работа; на четвъртия ден вземи участие в общата работа, за да покажеш, че си близък в този дом. Не изнудвай близките си, нито изпитвай търпението им. Само Бог и Христос имат право да изпитват хората. Христос изпитва търпението на учениците си чрез хананейката. Те искаха от Христа, или да й помогне, или да я прати да си отиде – нямаха търпение да дочакат края.

„Голяма е твоята вяра.“ Нека всеки си зададе въпроса: Голяма ли е вярата ми, за да поливам градината си? – Коя е тази градина? – Човешкото сърце. Мнозина мислят, че разбират човешкото сърце. Те го разбират дотолкова, доколкото да си причиняват страдания. И кокошките се разбират, но дайте им храна, да видите как се кълват. Така правят и воловете. Като ги храните, те се мушкат, завиждат си и се страхуват, да не би единият да хапне повече от другия. Когато хората очакват от вас, давайте храна на всеки поотделно, да няма кълване и мушкане между тях. Сипвайте на всекиго ядене в отделна чиния. Ако всеки сам си сипва, определете по колко лъжици да си вземе. Вземе ли повече, отколкото е определено, последните ще останат без ядене. За да познаете човека, наблюдавайте го как се храни и как постъпва с близките си през време на ядене. Какъвто е човекът на трапезата, когато се храни, такъв е и в

обществото. Божественият живот, в който сме призвани, не е живот на кълване, на мушкане, нито на късане на нишки. Вместо да кълвеш, да мушкаш, да късаш нишките, а с това да прекъсваш благородните пориви на своята душа, както и на своя ближен, изпращай добрите си мисли и помагай. Всеки има излишна енергия, която трябва да се впрегне на работа. Ако сте готови да давате от своя излишък, можете да помагате на окръжаващите. Излишната енергия представя превръзка за счупения крак или ръка на вашия ближен. Когато някой иска да му помогнете, това подразбира даване от излишната енергия. Лекарят ще превърже болния, ще намести счупения му крак, но неговият ближен трябва да е готов да му даде от излишната си енергия, т.е. от своите материали за превързване. Който е готов да дава от своята излишна енергия, той може да прави чудеса.

Какво се разбира под думата „чудеса“? – Чудесата не са неща произволни. Те почиват на разумни закони, чрез които Бог се проявява. Следователно, като се обърнете към Бога за помощ, не се питайте, дали ще ви помогне или не, но дайте Му само превръзки и масло. Той ще намести крака, ще го намаже и ще го превърже. След няколко дена ще видите резултата и така ще опитате Бога. Ако всичките опити на човека при лекуване на близките му излязат сполучливи, трябва ли да се съмнявате в него. Това е наука, изкуство, което всеки може да приложи в живота си. Ако страдате или сте болни, приложете вярата си. Колкото по-голяма е вярата ви, толкова по-добри резултати ще имате. Ако вярата ви е голяма, лесно ще се справите с отрицателните чувства в себе си, например, с омразата, завистта и др. Голяма сила се иска от човека, за да се справи със злото в себе си. Един начин познавам за това: Изпълнение на Божията воля. Един Учител познавам в света: Бог. Който следва Божия път, той всякога изпълнява волята Му. – Кого да слушаме? – Себе си ще слушате, защото там е Бог. Мнозина не успяват в живота си, защото слушат много учители. Ще слушате само онзи учител, който изпълнява Божията воля. Той работи добре, и работата му има резултати. Така работи всеки човек, който е свързан с Бога. И обущарят, който работи с любов, прави хубави обувки и задоволява клиентите си. Той може да не е свършил висока наука, но има любов в себе си. Почитайте и уважавайте всекиго, заради Божественото, което се крие в него. То може да е малка искрица, но с време тя ще се увеличи, ще стане голям огън. Всеки може да помогне за раздухването на тази искрица. Това значи, хората да си помагат и да се разбират. Така се

разбират музикантите в един оркестър. Публиката седи, слуша и ръкопляска. И вие, като мои слушатели, представлявате музиканти на великия житейски оркестър. Вие свирите, ангелите ви слушат и дават мнението си. За да не ви съдят строго, аз им казвам, че сега сте започнали да свирите. Един ден ще станете добри музиканти и ще ги задоволите. Външно сте добри, благочестиви, но от всички се иска вътрешно благочестие и доброта. Ако някой не е станал още добър, красив и благочестив, нека се радва на тези качества у другите хора. Радвайте се на доброто, което живее във вашия ближен, за да стане то основа на вашия живот. Това е учението, което ви проповядвам днес: благото на едного да бъде общо благо, и благото на всички да бъде благо за едного. Отде е взето това учение? – От разумната природа. Използвайте методите, които тя ви дава, за да подобрите живота си. Всяко нещо е на мястото си, но вие трябва да разбирате съотношенията между нещата. Като не разбират тези съотношения, хората са недоволни едни от други и постоянно роптаят. За да не изпаднат в това положение, нека си спомнят българската поговорка: „Не съм слънце да огрея всички“. Наистина, само Бог е слънце, което огрява цялата вселена. Ще дойде ден, когато Божествената светлина ще проникне в умовете на хората, и те ще станат по-силни, отколкото са днес. Тъй щото, ако си силен, знай, че Бог работи чрез тебе. Дайте път на Бога в себе си, за да създадете истинска култура, на която да се радват всички. Затворите ли пътя за Божественото в себе си, сами се излагате на страдания. Следователно, вървете от светлина в светлина. Така ще познаете Бога, себе си и своя ближен. Какво учение е това, което ви освобождава от едни вериги и ви хвърля в други? Божественото учение представя непрекъсната линия от светлина, в която нещата се огряват последователно. Така, именно, се вижда връзката между отделните явления.

„Голяма е вярата ти, жено.“ С примера за хананейката, Христос обърна внимание на учениците си върху смирението. Тази жена каза, че се задоволява от трошиците на Господната трапеза. Велико нещо е смирението. Малко хора днес се задоволяват от трошиците. Повечето искат да седнат на първо място. Казва се за Христа, че дойде на земята, облече се в рабски образ и се смири. Ако Христос трябваше да се смири, колко повече това е нужно за обикновените хора. Всички трябва да се смирят, да дойдат до положение да бъдат еднакво доволни при изпълнение на висока или ниска служба. Докато момата е свободна, облича се хубаво, мие се по

няколко пъти на ден; тя не работи много, да не цапа ръцете си, да запази кожата си мека и бяла. Като се ожени и стане майка, тя пере пелените на детето си, къпе го, работи по цял ден – учи закона на смирението. – Как изучава този закон? – Чрез любовта.

Помнете: човек учи смирението чрез закона на любовта. Чрез същия закон той се задоволява от трошиците на господарската трапеза. Съвременните хора се хранят с трошиците, които падат от трапезата на ангелите. Техният излишък е нашето изобилие. От нашия излишък се хранят съществата, които са под нас. Значи, всички живи същества на земята се хранят все с трошици.

Желая ви, в бъдеще вярата ви да се усили, и когото от вас срещне Христос, да му каже: „Голяма е твоята вяра“.

Желая ви да научите закона на смирението и да го прилагате.

Желая ви да бъдете доволни от трошиците и да ги използвате разумно.

Желая и дъщеря ви да оздравее.

Това не са само пожелания, но неща, които можете да постигнете. Тогава и вие, и дъщеря ви, ще бъдете здрави.

2. Беседа от Учителя, държана
на 19 януари, 1919 г. София

Лозата и пръчките

“Аз съм лозата, вие – пръчките.”
(Йоана 15:5)

Прочетената 15 глава от Йоана представя интимен разговор между Христа и Учениците Му. Дълбокият смисъл на този разговор е разбран само за ученика, който познава Божествените закони. Дойдете ли до християните, малцина от тях разбират тази глава. Тя е достояние само на мистика. Външно тази глава изглежда проста, достъпна за всеки човешки ум, но всъщност не е така. През някои нощи небето е ясно, осеяно с множество звезди, но яснотата още не е признак, че всички хора разбират тайните, които небето крие. Яснотата е само условие, нужно за ученика, да отправи мисълта си към Божественото. Следователно, яснотата не предполага още, че човек всичко разбира. Слушате някой оратор, доволни сте от него и казвате, че говори ясно. Ясно говори, но неразбрано. Всички умове не са нагодени да разбират това, което им се говори. Виждате ясно един човек, но не го разбирате. Това не значи, че сте глупави. И глупавият не е за осъждане. Едно се иска от човека: да развие опаковката на идеята, която носи в себе си. Така само ще разберете, че имате знания, от които можете да се ползвате. Казват на някого: Не бъди глупав! Това значи: бъди умен, не се заблуждавай от външната страна на живота, от опаковката на нещата. Отправи погледа си към вътрешната страна на живота, дето се крие истинското съдържание и смисъл на нещата.

„Аз съм лозата, вие – пръчките.“ Чрез този стих Христос определя, какви трябва да бъдат отношенията между учителя и учениците. Учителят е лозата, учениците – пръчките. По- нататък се казва: „Който пребъдва в мене, и аз в него, той пренася плод много.“ Пръчката пребъдва върху кочана на лозата, но все пак ѝ липсва нещо, за да живее самостоятелно – тя няма свой корен. Лозата, обаче, има свои корени, води самостоятелен живот и предава живота си на пръчките. Следователно, докато пръчката научи великия закон на поляризиране, т.е. докато изработи своите корени и се пусне дълбоко в материята, за да заживее самостоятелно, както учителят, тя трябва да пребъдва върху кочана на лозата. „Тя пренася плод много.“ Наистина, без плод няма живот. Плодът носи живота. Пръчката може да израсте високо, да се оформи, да даде красиви листа, но без да

цъфне, без да завърже плод. В това състояние пръчката представя външна проява на живота, който ще се развие в бъдеще не само като външен, т.е. материален, но и като вътрешен, духовен живот.

„Ако пръчката не пренася плод, отрязва се и се хвърля в огъня.“ – Защо? -Защото този живот е потребен за другите пръчки. Същото може да се каже за всеки ученик, който приема учението на учителя си и го задържа само за себе си, без да го приложи. Такъв ученик се изпъжда навън. Сега всеки може да се запита: Аз достоен ли съм да приема учението на своя учител? Не е въпросът за достойнство и недостойнство на човека и на ученика. Важно е ученика да бъде прилежен. Той може да бъде царски или княжески син, но ако не се учи, учителят не може да влее насила знанието си в главата му. Той не иска да губи времето си с него. Великият Учител не се занимава с невъзприемчиви ученици. Учителят трябва да пребъдва в ученика си, и ученикът – в своя учител. Ако пръчката пребъдва в лозата, соковете й ще възлизат нагоре и ще хранят пръчката. Значи, материалният живот на корените възлиза нагоре, към пръчките, и се превръща в духовен. Когато пръчките дават цвят и плод, духовният живот се превръща в Божествен. Този живот подразбира семката на плода, която отново дава пръчки и се размножава. Корените представят основата на живота. Всяко растение, на което корените са здрави, стои на едно място, дето ту работи, ту почива. Растение, което няма здрави корени, постоянно се мести, всеки вятър го поема в пространството.

И учениците са като растенията: устойчиви и неустойчиви. Устойчивият ученик има убеждение, на което не изменя. Неустойчивият мени убеждението си; той всеки момент е готов да приеме чуждо мнение, да се откаже от убеждението си. Той мисли, че от всичко може да се учи, но всъщност никога не дохожда до познаване на истината. Такива ученици има много в живота. Те приличат на онези хора, които очакват само на печалби от лотарии. Днес си купят един лотариен билет, утре – друг, дано спечелят нещо, но нищо не печелят. Обаче, надеждата не ги напуща. Така постъпват и някои религиозни. Те си казват: Да научим някои окултни закони, че да видят хората, какво можем да направим. Ден след ден, месец след месец, година след година минават, но те нищо не учат и нищо не постигат. Създателят на света, Който е всемъдър и велик, познава добрите и лоши черти на човека, заради което не позволява нито на хората, нито на ангелите да злоупотребяват с Неговата благодат и сила. Който се е опитал да наруши Божествения закон, той скъпо е платил. Който се е определил за

Христов ученик, той е преживявал голяма болка. Не се минава лесно през огъня. Седем пъти трябва да минеш през огъня, за да разбереш донякъде смисъла на живота, в който има различни видове огън; важно е през какъв огън ще минеш, за да осмислиш живота си. Има огън на минералите, на растенията, на животните, на хората и т.н. Всеки трябва да се запита, на какъв огън се грее и на каква светлина се учи.

Много хора днес се греят на огън от дърва и казват: Приятна е тази топлина! Какво вижда обикновения човек в огъня и какво – ясновидеца? Малко ясновидци има днес в света. Според мене, те са само трима: две жени и един мъж. Мнозина си въобразяват, че са ясновидци, но те сами се заблуждават. Те са ясновидци, които със своето ясновидство се натъкват на големи противоречия. Да виждаш ясно и да разбираш ясно, това е голямо постижение. Какъв смисъл има, ако човек вижда ясно, а не разбира това, което вижда? Това значи да прави погрешки, без да знае как да ги изправя. Какъв смисъл има да слушаш Божието Слово, без да го разбираш и прилагаш? За да изправи отношенията си към Бога, човек трябва да слуша, разбира и прилага Словото на Онзи Бог, Който не е нарисуван нито на книга, нито на дъска. Той живее в духа и в душата на човека. Той говори на хората отвътре, а не отвън. Някои си представят Бога като стар човек, с бяла брада, с тояга в ръка и т.н. Това не е Бог. От създаването на света досега никой обикновен човек не е видял Бога, нито е чул гласа Му. Даже и най-високостоящите ангели едва надзърват към Него. Що се отнася за енергията и живота на Бога, това е друг въпрос. Той прониква навсякъде и във всичко, като енергия, като живот и като светлина.

„Който пребъдва в мене, и аз в него, той допринася плод много.“ Следователно, за да принася много плод, човек трябва да познае Бога. Това може да се постигне, когато той пребъдва в Христа, и Христос в него. Ако не пребъдва на лозата, пръчката няма да се ползва от слънчевата светлина и топлина, следователно, няма да принесе никакъв плод. Само онази пръчка принася плод, която пребъдва на лозата. Пребъдването е вътрешен процес, а не външен. Външните процеси са механически, а ние говорим за процеси, в които има съдържание и смисъл.

Мнозина се спират само върху външната страна на живота и мислят, че там е всичко. Външният живот е повече механически; той има смисъл, когато се свърже с вътрешния, като негова обвивка. Външните отношения на хората са пълни със заблуждения и илюзии. Тази е причината, дето някой мисли, че е близък с някого, а след време се разочарова. Външно

може да са близки, но вътрешно отстоят далеч един от друг. При това положение всяка физическа близост изчезва. Вътрешно хората се намират на такова разстояние един от друг, на каквото са кометите и планетите; въпреки това, те пак говорят за близост. Каква близост е тази? Има комети, на които опашката е на километри разстояние от земята, а какво остава за главата й? Може ли да се каже тогава, че кометата е близо до земята? Такава близост съществува често между хората. И кучето се докосва с опашката си до своя господар, но не го познава. Разстоянието и близостта между кучето и господаря му са грамадни. Хората не се познават помежду си, но и човек сам себе си не познава. След всичко това той говори за свръхчовека.

Какво представя свръхчовекът? Той се отличава с необикновена сила и възможности. Каквото пожелае, може да го направи. Той разбира законите на живота, знае причините и последствията за нещата, разбира вътрешния смисъл на доброто и на злото. Свръхчовекът е кротък, смирен, чистосърдечен. За него се казва, че ще наследи земята. Той нищо не говори за себе си, не се хвали, не се препоръчва и работи тихо, никой не го вижда, навсякъде минава незабелязан. Който иска да влезе в Царството Божие, трябва да се смири. Това значи, да стане свръхчовек. Според съвременните хора, свръхчовекът се разширява, заема голям обем. От духовно гледище, свръхчовекът се смалява. Обаче смисълът на човешкия живот се заключава външно в материално смаляване, а вътрешно – в духовно разширяване. Между смаляването и разширяването има тясна връзка. Не можеш да разшириш нещо, което предварително не е било сгъстено.

И тъй, свръхчовекът е онзи, който познава законите на сгъстяването и на разширяването, т.е. на смирението и на възвисяването. Когато иска да се приближи към Бога, свръхчовекът оставя всичкия си багаж на земята, отказва се от материалните си блага и започва постепенно да се разширява, докато стигне крайната цел на своя живот – Сливането с Бога. Така той може да каже като Христа: „Аз и Отец ми едно сме.“ И Христос е говорил на учениците си върху закона на смаляването. Свръхчовек и ученик на Христа, това са синоними. Когато ученикът придобие способността да се смалява и разширява по свое желание, той се слива с Учителя си и става едно с Него. Той се развива по особени закони и се освобождава от ограничителните условия на живота. През тези процеси минава и семето: първо се посажда в земята – в ограничителните условия на живота; после пониква, расте, развива се, дава плод и се освобождава от ограниченията.

През каквито процеси минава семето, през такива минава и човешката душа. Затова Павел казва: „Ние живеем и се движим в Бога.“ Докато живее и се движи в Бога, човек расте и се развива правилно. Щом излезе вън от Бога, той изопачава живота си. Затова Христос казва: „Всяка пръчка, която не пребъдва на лозата, отрязва се и се хвърля в огъня.“ Същия стих се отнася и за детето, което е в утробата на майка си. Ако не е свързано с майка си и не се храни от нея, майката ще го пометне. Тя помята детето, защото е неспособно да използва живота. Ако майката пожелае да пометне детето си, това показва, че тя го разбира, съзнава неговата неспособност за живот. Следователно, всяко заченато дете, от което майката не е доволна, не може да стане велик човек. Великият човек се зачева в момент, когато майката е изпълнена с любов, със светли мисли и с благородни чувства. През времето на своята бременност, тя е пазила детето си като зеница на своето око. През това време и бащата е бил изпълнен с любов и светлина. Така родено, детето може да се уподоби на лозова пръчка, която принася много плод.

Това е въпросът, върху който Христос е беседвал с учениците си. При това, тук се изнася само външната страна на въпроса. Човек трябва много да учи, докато дойде до вътрешно разбиране за нещата. Който не разбира и външната страна, той се запитва, какво отношение съществува между учител и ученик, между майка и дете. Това са отношения на величини, на известни сили, които се преплитат в човешкия живот. Когато хората се научат да трансформират енергиите си, само тогава може да се говори за хармоничен и правилен живот. Само тогава те ще се разбират, ще могат да превръщат своите нисши енергии във висши. Много хора се отегчават от живота си, от беднотията; искат да станат богати, но не знаят как и страдат. Те искат да придобият изкуството да се сгъстяват и разширяват по желание, но не могат и се обезсърчават. И религиозните, и светските хора страдат, без да могат да си помогнат. Религиозните искат да слязат от висотата, на която са застанали; светските искат да се качат на високо, но и едните, и другите се отбягват. Те не знаят, че едни други могат да си помагат. Едно е нужно: да сменят местата и службите си. Един от великите закони в природата е законът за обмяната. Този закон се изявява и в природата. Затова, когато един човек пада, друг става; когато един се понижава, друг се въздига. Христос казва, че всяка пръчка, която не дава плод, се отрязва и на нейно място дохожда друга. Това показва, че в природата няма празни пространства. С това се обяснява законът на

присаждането: едно клонче се отрязва и на негово място се поставя друго. Страхливият ще каже като Павла: „Да не би аз, който се стремя към Бога, да бъда отхвърлен?“ Бог може да отхвърли от себе си човека, само когато последният е огорчил Духа.

Представете си, че една мома се ожени за богат учен, добър, благороден момък, който е внимателен към нея, създава й всички удобства, задоволява нуждите й, а тя е постоянно недоволна от него. Какво трябва да прави този мъж? – Нищо друго не му остава, освен да даде свобода на жена си, да я пусне в света, там да търси щастието си, там да научи урока си. Докато живее с мъжа си, докато той задоволява всичките й нужди и желания, тя няма да го разбере. Между тях няма допирни точки, стремежите им се различават, поради което не се обменят правилно. Когато изгуби мъжа си и се натъкне на суровите условия на живота, тя ще започне да мисли и ще го разбере. Такова е положението на ученика, който слуша уроците на учителя си, но не учи и не се ползва от тях. Учителят е недоволен от ученика си и казва: Ще отрежа този ученик от лозата, от която досега се е хранил. След това учителят ще си намери друг ученик, който ще замести първия. Така трябва да се постъпва и с недоволния. Първият стремеж у всички хора е еднакъв. Всеки се стреми към възвишеното и благородното, но малцина издържат на стремежа си. Това се дължи на факта, че стремежите и разбиранията на хората не са еднакви. Малко хора запазват отношенията си към Великия, както и към своята душа. Който е свързан с Бога, той е доволен от всичко, той издържа на своите вътрешни стремежи и разбирания.

„Който пребъдва в мене, и аз в него, той принася плод много.“ Плодът е потребен за самата пръчка. Следователно, под „плод“ Христос разбира условията, при които човек живее и се развива. Защо Христос уподобява човешкия живот на лозова пръчка? Човек е закрепен към великото дърво на живота, както лозовата пръчка към лозата. Както пръчката смуче сокове от лозата, расте, развива се и дава плод, така и човек смуче сокове от дървото на живота, преработва ги и като кръв ги изпраща в сърцето за пречистване. Така той минава от физическия към духовния живот и оттам към умствения. Пречистената кръв влиза в мозъка, дето се превръща в умствена енергия, която наричаме плод на живота. Както стомахът, дробовете, сърцето и мозъкът на човека работят едновременно и всеки принася своя плод, така и трите вида живот – физически, сърдечен и умствен, се проявяват едновременно, принасят своя плод и хранят лозовата

пръчка, закрепена към лозата, която черпи соковете си от Божествения живот. Стане ли най-малкото нарушаване в един от трите вида живот, лозовата пръчка започва да вехне, за което господарят на лозата я отрязва и хвърля в огъня.

Съвременните хора се намират във първата стадия на живота – във физическия живот на лозата. Затова се казва, че днес повечето хора живеят в стомаха си. Иде вече новото време, когато човек влиза в дробовете си, пречиства мислите и чувствата си, за да изпрати в мозъка си чиста, червена кръв, чрез която да се свърже с възвишените същества и оттам – с Бога. Само така човек ще разбере отношенията между своите мисли, чувства и постъпки. Така, именно, той ще разбере връзката между физическия, духовния и Божествения живот. Виждате една красива, червена ябълка и се радвате на червения цвят и на формата й, но след няколко дена тя загнива и се разваля. Какво ви даде красивата ябълка? Тя ви свърза със съдържанието си. Значи, външната форма и красота на нещата е подтик към вътрешното им съдържание. Вие изяждате ябълката, използвате сока й и го изпращате в мозъка си като преработена, пречистена кръв, която внася енергия за работа на мисълта. Вие започвате да мислите за отношенията на нещата. Ето защо, като се говори за живота на лозата и на лозовата пръчка, разбираме всичките положения, през които минава човешката душа. Така тя разбира Божиите пътища и закони.

Като се говори върху различни въпроси, мнозина казват, че вместо да разберат нещата, повече се объркват. Говори се за еволюция, за превръщане на енергиите, за сгъстяване и разширяване на материята, но все едно, че се хвърля камък във водата. Както хвърленият камък във водата образува все по-големи кръгове около себе си, така и неразбирането им расте все повече. Едно се изисква от човека: Христос да пребъдва в него. Това значи: Христос да живее в човека и да се проявява като светлина, топлина и сила. Както животните се ръководят от Божествения ум по инстинкт, така и всеки християнин трябва да се ръководи от Христовата светлина. Докато не приеме Божията мисъл в себе си, човек всякога ще страда. Всеки казва, че има свои разбирания и възгледи за живота, не иска никого да слуша, но, в края на краищата животът на хората се обезсмисля, и работите им всеки ден изостават назад. Ще кажете, че животните се ръководят от инстинкта си, но, въпреки това, животното усеща приближаващата буря или земетресение и взима мерки да се запази, а човек, със своя висок ум и с особеното си мнение, става жертва. В

инстинкта на животното се крие Божественият Дух, който го ръководи. Прелетните птици схващат по инстинкт времето за отиване в топлите страни и напущането им и никога не се излъгват. Човекът, обаче, със своето умуване, често се излъгва. Като види, че денят е ясен, топъл, той се радва, излиза да се разходи, без да подозира, че след два-три часа ще дойде буря, вятър, град и се връща у дома си цял измокрен.

Понякога бурният ден е за предпочитане пред ясния. След буря иде хубаво време, а след ясен ден често времето се разваля и изненадва човека. Мълчаливият и тих човек е по-опасен от онзи, който вика и много говори. Тихият водопад е по-опасен от шумния. Затова се казва, че тихата вода прави големи пакости. Мочурите изненадват човека. Както върви замислен, той може да попадне на мочур и да потъне в него. Като не предвиждат изненадите в живота си, хората са недоволни и търсят причината за своите страдания вън от себе си. Докато мисли, че е лоза, а окръжаващите – пръчки, човек всякога ще се изненадва и ще страда. Някои религиозни мислят за себе си, че са лози, а светските – пръчки. И обратно: светските мислят, че са лози, а религиозните – пръчки. И едните, и другите са на крив път. Една е лозата, много са пръчките. Следователно, Христос е лозата, а хората – пръчките. Който мисли, че е лоза, той или не разбира истината, или се заблуждава. И той е пръчка, като всички хора. Една е Божествената лоза и за нея Христос казва, че тя се е разпространила по целия свят и го храни. Да мислиш, че си лоза, това значи, да мислиш, че си господар на света. – Аз мисля самостоятелно, свободно и независимо. – Ти не знаеш още какво представя мисълта и свободата. Да мислиш свободно и право, това е велико изкуство. Малко хора разбират и владеят това изкуство. У някои интуицията е силна и схващат нещата правилно; у други мисълта е силна, но понякога и едните, и другите остават излъгани. Казвате за даден човек, че е добър, но виждате само външната, празничната му дреха, не знаете, какви са всекидневните му дрехи.

Мнозина цитират мисълта „да съм, или да не съм“, изказана от Шекспир, без да разбират вътрешния й смисъл. Тази мисъл подразбира: Да стоя ли на лозата, или да я напусна; да уча ли, или да напусна училището; да работя само за себе си или и за другите. Ще кажете, че това е свободно тълкуване на мисълта. Това е тълкуване, каквото и Шекспир може да даде. Един испански писател написал една книга, която чели мнозина. Един от читателите не могъл да разбере смисъла на някои изречения и се отправил към автора, да му ги обясни. Той погледнал читателя си, усмихнал се и

отговорил: И аз сам не зная, какво съм искал да кажа с тези мисли. Правата мисъл се разбира от всички. При това между писмената и говоримата реч трябва да има известно отношение, известна връзка. Не можеш да пишеш едно, а да говориш или разбираш друго. Не е все едно, дали обичаш или любиш някого. Обичта е закон за създаване, а любовта – за разрушаване. Обичта съгражда разрушеното, а любовта и руши, и съгражда. Любовта първо руши старото, гнилото, негодното, а после съгражда нещо ново, здраво, полезно за всички. Радвайте се, когато ви обичат; радвайте се и когато ви любят. Мъчнотиите, страданията и нещастията са първата степен на обичта. Щом страда, човек започва да мисли и да гради. Той възприема Христа в себе си и се ръководи вече от Неговата мисъл.

И тъй, дръжте връзка с Христа, за да не разваляте отношенията си с хората. Който се отделил от лозата, той живее постоянно в спор и неприятности с хората. Кой каквото му каже, той е готов да се кара с него. Ако някой развали оградата на къщата му, той веднага го дава под съд. И това е разрешение на въпроса, но има и друго, правилно разрешение – сам да съградиш оградата си. Вместо да водиш дело с години, да си създаваш неприятности, по-добре сам си помогни. Ако се съдиш с ближния си, ще те отрежат от лозата и ще те хвърлят в огъня, дето ще се изпаряваш. Това значи, да обезсмисли човек живота си. След години ще съзнаеш погрешката си и ще разбереш, че никой няма право да се съди със своя ближен. Който прилага Божествения закон в живота си, той повече печели, отколкото губи. Работи с любов, без никакво користолюбие. Защо ще се мъчиш да обърнеш някой богат човек към Бога, ако той не е готов за това? Защо ще се мъчиш да привлечеш учения човек в дома си, ако той не иска доброволно да те посети? Каквото и да правиш, нищо не се постига насила. Чрез насилие нито богатият обръща кесията си, нито ученият отваря ума и сърцето си. Има смисъл да дойде някой учен в дома ти, но да е готов да нахвърля в двора ти от своите камъни, с които да градиш. Това е любов. Така постъпва и Христос. Когато види, че лозовата пръчка не се ползва от соковете на лозата и не дава плод, Той я отсича и хвърля в огъня.

„Който пребъдва в мене, и аз в него, той принася плод много. Всяка лозова пръчка, която не принася плод, отсича се и в огъня се хвърля.“ Езикът, с който Христос си служил, е символичен. Така Той изнасял истината на хората без да ги засегне. Не е лесно да се говори на хората. Символичният език е същевременно и научен. Целта на говорителя е да повдигне слушателите си, а не да ги обижда и изобличава. Мощен е езикът

на истината, но за онези, които го разбират. Който не разбира този език, казва, че истината е горчива. Съвременните хора се нуждаят от нови разбирания и възгледи, от нов морал. Само така всеки народ ще се повдигне, обнови и засили. Всички народи трябва да се обединят, да заживеят братски помежду си. Ще кажете, че Бог е създал и доброто, и злото. Едно ще знаете: Бог има свой план, който трябва да се изпълни. На всяка душа е определен пътя, по който трябва да се движи. Който се отклони от своя път, страда. Човек може да се движи по права или по крива линия. Всяко движение има свои резултати. От резултатите се познава, прав ли е пътят, по който човек се движи, или крив. Хората трябва да се обединят, да станат едно цяло. Силата е в цялото, а не в частта. Един велик учен е казал, че ако хората не се разбират помежду си, ще се посрамят. Същият закон действа и между животните. Докато са събрани в стадо, те са смели, решителни и могат да се бранят. Щом се разделят, силата им намалява и лесно попадат в устата на неприятеля.

Христос казва на учениците си, че силата им се крие в тяхното обединение. Докато са пръчки на една лоза, те са силни, развиват се добре и дават много плод. Следователно, докато умът, сърцето и душата са в единство, човек всякога може да бъде добре, да се развива правилно. Ще кажете, че човек трябва да живее първо за отечеството си, а после за душата си. Право е, има едно отечество, за което трябва да се живее. Има едно Царство, което е на първо място. Човек е дошъл на земята да стане гражданин на Царството Божие, от което всички царства и държави са клончета. Отделните държави са букви на азбуката, а Словото си служи с всички букви. То ги обединява и образува речта. Каквито са отношенията между отделните държави, такива са и между хората. Тази е причината, поради която някога даже двама души не се разбират. Те се свързват в името на любовта, но скоро се насищат един на друг и пожелават да се разделят. Те могат да се разделят, ако знаят действията изваждане и деление. Някоя жена иска да напусне мъжа си. Това е възможно, само ако тя знае всичките правила на математиката. Също се изисква и от всеки християнин. Ако искаш да извадиш една лоша мисъл от ума си, трябва да знаеш общия сбор на мислите си, които предварително си разпределил на добри и лоши и тогава, от лошите мисли ще извадиш лошата, а добрите ще оставиш настрана. Ако си ощетил някого с хиляда лева, ще отвориш кесията си, ще извадиш хиляда лева и ще му ги върнеш. Така ще се разреши спорът. Божественият закон не допуща никаква дисхармония,

никакво прескачане. Там процесите се извършват правилно и систематично.

Казано е в Писанието: „Слушайте тихия глас на Онзи, Който постоянно ви говори и в радости, и в скърби.“ И днес, когато аз ви говоря, не правя нищо друго, освен да поливам корените на живота във вас. В това дърво е Онзи, Който постоянно ви говори. Същевременно аз отварям прозорците на вашия ум, да проникне повече светлина, да разбирате нещата. Само така душата на човека се изпълва с добри чувства и желания, а умът му със светли и възвишени мисли. Само така хората могат да се разбират и да станат братя помежду си.

„Който пребъдва в мене, и аз в него, той принася плод много.“ Който пребъдва на лозата, той може да разбере дълбокия смисъл на любовта. Като се говори за лозата, някои я уподобяват на народа си, на отечеството си, на своя дом и са готови да се жертват. Една е истинската жертва – за любовта. Казано е, че Бог е Любов. Следователно, ако се жертваш, ще се жертваш за Бога. Слушаш ли тихия глас на Бога вътре в себе си, ти си здрав, бодър, свободен, готов на всякаква разумна жертва. Който губи връзката си с Божественото, придобива тъмночервен цвят на лицето си, става недоволен, мрачен, груб. Обърнете се към Бога с молитва, да възстановите вътрешния си мир, да придобиете загубената си любов. Пазете добрите си отношения към близките си, за да се радвате на здраве и вътрешен мир. Отношенията на хората трябва да бъдат като тези на майката и на бащата към децата, на братята към сестрите и на сестрите към братята. Тези отношения са мярка, с която се определят правилните връзки. Ще каже някой, че знае тези неща, че всичко му е открито. Как ги е научил? Чрез откровение ли? Някои мислят, че сънищата им са откровения, но те сами се заблуждават. Откровението иде от висок свят, а много от сънищата са резултат на впечатления и преживявания. Само някои сънища идат от по-висок свят. Те, както откровенията, произвеждат преврат в човека.

Една жена заболяла сериозно, почти до смърт, но за щастие оздравяла. Като започнала да се подобрява, имала едно откровение, което произвело в нея голям преврат. От този ден, тя изменила коренно живота си. От невидимия свят я предупредили, че след един месец ще умре. Тя не се уплашила, но с примирение се приготвила за другия свят. И наистина, след един месец умряла. Синът много скърбил за майка си. Веднъж тя му се явила на сън и му казала: Престани да плачеш. Аз съм добре. Твоята

привързаност към мене е особен род партизанство. Тук не се допуща никакво партизанство. Днес и Христос казва на съвременните християни да се откажат от всякакво партизанство и да разберат, че ножът играе върху лозата. Всяка пръчка, която не дава плод, отрязва се и се хвърля в огъня. Време е вече християните да се определят и да бъдат или с Христа, или вън от Него. Който разреши този въпрос в положителен смисъл, ще се повдигне и ще даде сладки, изобилни плодове. – Какво ще стане с България? – Оставете този въпрос настрана. Има кой да се занимава с България. Великият художник, който знае да рисува, не се нуждае от помощта на детето си. Бог е велик, всесилен и всеблаг. Той е промислил за всички. Той има предвид всички живи същества, всички народи, без разлика на нации. Затова и Христос казва на учениците си да не поддържат никакви партии. Павел изказва същата идея чрез стиха: „В Христа няма нито елини, нито юдеи, нито скити“. Значи, който вярва в Христа, ще се благослови. В Евангелието не се говори за отделните държави. Всяка държава е една фирма. Който злоупотреби с тази фирма, ще бъде наказан и лишен от правата, които тя дава на своите членове. Ако всички членове злоупотребяват, фирмата престава да съществува. Казано е, обаче, в Евангелието: „Ако един народ не служи на Бога, ще бъде заличен от Неговата книга“. Този закон се отнася както към народите, така и към отделните индивиди.

Сега цялото човечество влиза в нова епоха. Днес Христос поставя всеки човек на везните и го тегли, да види колко тежи. Според теглото му Той отсъжда, кой има послушание и кой няма. Който слуша и изпълнява Божия закон, ще се ползва от Неговото благословение. Който не Го слуша, ще бъде поставен на големи изпитания. Най-голямата служба, която Бог може да даде на човека, е да го изпрати в дома на някой бедна, нещастна вдовица, да я утеши, да наглежда сираците й. Да утешиш една вдовица е по-велико нещо, отколкото да ръководиш съдбата на цял народ. – Защо? – Защото, който не може да зачете една душа, т.е. Бога в себе си, той нищо не може да направи.

Любовта на човека се определя от това, доколко той зачита душата си. Ако не зачитате Христа и Бога, как ще зачитате ближния си. Ще кажете, че евреите разпнаха Христа. Какво ще кажете за съвременните християни, които всеки ден разпъват Онзи, който им говори със своя тих, кротък глас? Днес повечето хора плачат, страдат и казват, че Бог не ги обича и ги е забравил. Всъщност, те не Го обичат, те са го забравили. Върнете се всички

в домовете си и кажете: Господи, искаме да се свържем с Тебе. След това съберете всички камъни, тухли и започнете да градите. Плачът не спасява. Много ученици получават слаби бележки и плачат, но плачът не изкарва добри бележки. И добри бележки да имат, ако нямат знания, пак няма да се спасят. Животът е велико училище, в което не се позволява никакъв плач. Учене е нужно за всички. Казва се, че корените на знанието са горчиви, а плодовете – сладки. На ученика е забранено да плаче. За него е изключено всякакво партизанство. Турете плача и партизанството настрана, влезте при Христа и кажете: Готови сме вече да учим, да проникнем във великите тайни на Битието, дето цари радост и веселие, мир и свобода. Работата на ученика се заключава в ученето. И като женен, и неженен, той еднакво трябва да учи. Слушайте тихия глас в себе си, който ще внесе съгласие и мир във вас, във всички хора, в целия свят. Той ще организира всички общества и ще внесе истинската религия в света – Религията на Духа. Всеки друг глас, вън от тихия глас, трябва да се проверява. Само така можете да решавате правилно въпросите на живота.

Кой ще ни помогне да разрешим въпросите си? – Има кой да ви помогне. Ето, аз съм готов да ви помогна. Ще ви светя и вие ще вървите след мене. Днес съм с вас и в бъдеще пак ще ви срещна. Ако учите, ако сте готови да изправите живота си, ще се застъпя за вас пред Господа, да ви запише отново за ученици. Ето защо, като се върнете по домовете си, отворете нов лист на вашата книга. Това значи, да станете отново пръчка на лозата и Божествените сокове да потекат във вас.

Бъдете смели, бодри, радостни и вслушвайте се в тихия глас в себе си. За умрелите не плачете. За изгубеното време не тъжете. Турете миналото настрана и работете за настоящето и бъдещето. Много време има пред вас. Работете и изправяйте погрешките си. Както можете да грешите, така можете да изправяте погрешките си и да градите. Бог гради, а дяволът разрушава. Свържете се с онзи, Който гради. Богатият земеделец взима работници, и в един ден свършва работата си. Бедният земеделец сам жъне и много време употребява, докато свърши работата си. Първият върви по закона на любовта, а вторият по закона на еволюцията. Свържете се с Христа да станете богати и скоро да свършите работата си. Няма време за протакане. Жътвата е готова, нужни са работници на нивата, по-скоро да се свърши работата. Бог е впрегнал оралото и оре нивата си. Нивата е светът. Значи, Бог разбърква света с ралото си, обръща пластовете, да ги изложи на новата светлина и топлина, да се приготвят за посяване на новото семе.

Станете и вие съработници на Господа и кажете: Господи, благослови и нашата работа!

Внесете мир и съгласие помежду си и не се осъждайте едни други.

Слушайте тихия глас в себе си, за да цъфнете, вържете и дадете плод. Като ви срещна в бъдеще, да се зарадвам и да кажа: „Никой ученик не е погорен от Учителя си; достатъчно е той да бъде като Учителя си.“

Бъдете бодри, свежи и радостни. Облечете се с надеждата, изпълнете се с вярата, съединете се с любовта.

3. Беседа от Учителя, държана
на 26 януари, 1919 г. София

Като себе си

“Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа, с всичката си сила, а ближния си като себе си.”
(Матея 22:37, 38, 39)

На всички е позната истината, че хората не обичат старите неща. Когато майката и бащата остареят, синът и дъщерята са недоволни от тях, искат час по-скоро да останат свободни. Те гледат на старите като на препятствие в живота си. Всъщност, старите хора са на мястото си. Една българска пословица казва: „От стара коза яре“. Изобщо, старите хора носят в себе си всички условия, при които детето може да се роди и отгледа. В първоначалния език думата „стар“ имала съвсем различно значение от това, което днес й отдават. За да се развива правилно, младият трябва да служи на два велики закона: любов към Бога и любов към ближния. Без любов нищо не се ражда. Любовта подтиква човешката душа към движение и творчество. Да се говори за любов, това не значи, че имаме предвид човешката любов, която води към разочарования. Ние говорим за любовта, за която апостол Павел казва: „Отчасти знаем, отчасти пророкуваме, но когато дойде съвършеното, това, което е отчасти ще се прекрати.“ Съвършеното е любовта. Абсолютната, Божествена истина се изявява чрез съвършеното знание, чрез любовта.

Христос казва, че любовта се изявява чрез два велики закона: Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа, с всичката си сила, а ближния си, като себе си. Когато се говори за любов към Бога, някои мислят, че Той е вън от тях, невидим. Затова казват, че никой не Го е видял. Който иска да намери Бога, трябва да Го търси в брата си, т.е. в своя ближен. Как ще любиш Бога, ако не си възлюбил своя ближен, когото виждаш? Който люби, той вижда Бога. Затова е казано: „Бог е Любов“. Този стих изразява външния и вътрешния смисъл на понятието Бог. Любовта не се вижда, но се чувства, затова Бог е достъпен за всички умове, сърца и души. Достатъчно е човек да се отвори за любовта, за да я познае. Живот без любов не съществува. Няма сърце, ум и душа, които да не са опитали любовта. Дето любовта прониква, там има

топлина. Затова всички същества я носят в себе си, в малка или в голяма степен, като нисша и висша проява.

Казано е: „Да възлюбиш Господа с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и с всичката си сила.“ Дето се проявява сърцето, там има чувства и желания, т.е. материал, чрез който любовта работи. Който дава ход на чувствата и желанията си, без да работи с тях, скоро се насища на любовта и казва, че няма смисъл да люби. Има смисъл всякога да любиш, но правилно. Телесната топлина на човека е между 36-37 градуса. Повдигне ли се над 37, човек започва да боледува. Колкото по-висока е температурата, толкова по-големи усложнения настъпват в организма. Дойде ли до 40, 41 градуса, болният заминава за другия свят. Значи на физическия свят любовта може да достигне най-висока температура до 41 градуса. Същия закон има отношение и към обществения живот. Докато общественикът се движи между 36-37 градуса температура, всички го считат за нормален човек. Повиши ли се температурата му, той започва да бълнува, говори несвързани неща и веднага го завеждат в лудница. – Защо? – Защото е имал такива прояви, които са вън от физическия свят. Всъщност, мъчно може да се постави граница, докъде стига нормалния и докъде – ненормалния живот. Когато угоявате прасето, вие намирате, че това е нормално. Казвате, че прасето трябва да се угои, да има повече сланина. Пуснете същото прасе в гората, при естествени условия, и вижте какво ще стане със сланината му. Тя ще се стопи, и прасето ще дойде в нормалния си вид. Следователно, понятията нормален и ненормален са относителни. Какъв е бил човекът в миналото, какъв е днес и какъв трябва да бъде в бъдеще, това са три различни неща, три реалности. Истински реален живот е този, който включва миналото, настоящето и бъдещето. Който носи в себе си и трите живота, наричаме човек на любовта. Той се ръководи от три велики закона: закон на необходимостта, закон на свободата и закон на природата. Законът на необходимостта разрешава 25 на сто от човешките мъчнотии; законът на свободата разрешава също 25 на сто от мъчнотиите, а законът на природата – 50 на сто. Трите закона заедно разрешават сто на сто от житейските мъчнотии. Ако болният приложи и трите закона, в скоро време ще оздравее. Според първия закон, той си е сам лекар, затова ще си помогне 25 на сто; според втория закон, ще прибегне до лекар, който ще му помогне още 25 на сто. И най-после, като се остави на природата, тя ще го лекува 50 на сто. По този начин той ще оздравее напълно. Ако болният се остави сам

на себе си, или само на лекаря, ще се излекува отчасти. Обаче, болният и лекарят трябва да призоват на помощ и природата; тогава лекуването е сто на сто рационално.

Същия закон има отношение към семейния, към обществения и към общочовешкия живот. Когато двама млади се женят, момъкът трябва да вземе участие за добрия живот с 25 на сто от своите сили и възможности; момата също с 25 на сто. След това и двамата трябва да се обърнат към Бога, да искат Неговото участие в живота си. Той ще им помогне с 50 на сто от своите сили, и животът им ще бъде сто на сто нормален. Съвременните семейства не почиват на здрава основа, защото единият от младите дава 25 на сто от себе си, а очаква от другия 75 на сто. Всеки човек може да даде от себе си само 25 на сто. Останалата част до сто трябва да очаква от ближния и от Господа. Не се ли поставят семейният и общественият живот на този принцип, всякога ще липсва нещо, поради което хората ще се разочароват едни от други. Прилагайте и трите закона, за да опитате тяхната сила. Служите ли си само с единия или с двата, всякога ще бъдете недоволни. Причината за смъртността в домовете, за болестите, за бездетството се дължат, именно на прилагане на закона на необходимостта и свободата, а отричане участието на Божествения принцип в живота, или на разумната природа.

„Да възлюбиш Господа с всичката си душа“. Под „душа“ Христос разбира път, условие за движение на любовта. Движение има в цялата природа. Всички езера, реки, морета, се движат. Дето има растене, там всичко е в движение. То е условие за развиване на душата. Ето защо, казваме, че движението е необходимо и в човешката, и в ангелската, и в Божествената любов. Спре ли се движението, спира животът, а оттам и любовта. Понеже в любовта има движение, човек трябва да обича всички живи същества, които се изпречват на пътя му. Само така, той дава възможност на Бога в себе си да се прояви. Това значи, да чувстваш пулса на живота. Това значи, да чувстваш величието и красотата на природата, както и могъществото на Твореца. Само така човек може да разбере и приложи стиха, в който Христос казва, как трябва да възлюбим Бога. Без стремеж към красотата, любовта не може да се прояви.

„Да възлюбиш Господа с всичката си сила.“ Силата подразбира интензивност. Това значи, да възлюбиш Господа така, че да си готов да преодолееш всички мъчнотии и препятствия. Любов, която отстъпва пред препятствията, не е истинска; користната любов не е истинска. Любовта

изисква велики жертви. Всички велики хора са дали жертва първо за любовта. Мнозина се съмняват, дали, наистина, са съществували или съществуват хора, готови на пълно себеотричане за любовта. Могат да се съмняват, но съмнението не разрешава въпросите. Едно ще отречеш, друго ще поддържаш и доказваш. Как ще отречеш светлината? Как ще отречеш живота? Животът се доказва чрез смъртта, а смъртта – чрез живота. Щом има живот, има и смърт; щом има смърт, има и живот. Казано е в Писанието, че ние живеем и се движим в Бога. Следователно, докато си свързан с Бога, всякога ще живееш, безразлично, дали си на този, или на онзи свят. Заминаването на човешката душа за онзи свят наричат смърт; обаче, в абсолютния смисъл на думата, смърт не съществува. Че човек умира и изчезва, това е крив възглед, останал от деди и прадеди. Всъщност, смъртта е сянка на живота. В горещи, летни дни, човек се крие под сянката на дърветата. Умрял ли е той? Не, скрил се е само под сянка. Казано е в Свещените книги, че смъртта е почивка. Значи, който е работил и работи, има право да седне под сянката на някое дърво да си почине. Каже ли се, че някой умрял, това подразбира, че той се е скрил на сянка, да си почине. Според мнозина, смъртта е конвулсия, гърчене, агония, мъчение и т.н. Това са фиктивни неща. Физическата дреха на човека се отделя от духовната, но това не е смърт. Може да внушите на някой човек, че умира, и той ще преживее всички прояви на агонизиращия, без да умре в действителност. Като се освободи от чуждата мисъл, той сам ще се убеди, че е жив и здрав. Може ли след това да се мисли, че е възкръснал? Това показва, че смъртта е процес на човешката мисъл. Като дошъл на земята и разбрал, че всичко, което го обикаля, е Божие създание, човек пожелал да направи нещо, и, в заключение, работил за създаване на смъртта, т.е. на почивката. Сегашният човек се страхува от смъртта, без да се замисля върху нея, като свое изобретение. Как може да се страхува човек от собственото си изобретение? Той казва, че след смъртта идат страдания, огън и вечно мъчение. Кой е ходил на онзи свят и се е върнал оттам, за да опише, какво има и какво го очаква? Нека дойдат учените, философите, които говорят за онзи свят, да се разберат помежду си, да видят, на какъв език пишат и обясняват истината.

В далечното минало, в Индия някъде, в дома на тогавашния шах, живял един виден философ, който изучавал тайните на природата. Покрай големите философски познания, той научил изкуството да се разговаря с движения на ръцете. Шахът се интересувал от това изкуство и, за да види,

как могат хората да се разбират само с движения, казал на философа да потърси някой познавач на това изкуство, с когото да се разговаря. Философът не познавал такова лице, затова шахът възложил тази задача на един от своите учени брамини, като му казал: Искам да намериш човек, който да се разговаря с движение на ръце, като философа. Ако не намериш, ще напуснеш двореца ми. Браминът се стреснал от заповедта на шаха. Потърсил такъв човек, но не намерил. Замислен и тъжен, той напуснал двореца и се вглъбил в себе си. Един ден той срещнал своя бръснар, който го запитал: Защо си толкова замислен? Не мога да ти кажа. Ти не си в състояние да ми помогнеш. – Кажи, какво те мъчи, ще намеря някакво разрешение на твоята мъка. – Шахът ми възложи задачата да намеря човек, който се разговаря с движение на ръцете, но никъде не се оказа такова лице. Понеже не можах да изпълня желанието му, напуснах двореца. – Не се безпокой, аз зная това изкуство. Ще се разговарям с философа в присъствие на шаха, да покажа и аз моето изкуство.

Шахът определил деня на сеанса и разговорът започнал. Философът вдигнал едната ръка и единия си пръст, а бръснарят – двете ръце и двата пръста; философът спуснал едната си ръка отгоре, с разтворени пръсти, а бръснарят изнесъл ръката си, с разтворени пръсти нагоре. Шахът запитал философа какъв разговор е водил с бръснаря, и той отговорил: С вдигането на ръката и на единия си пръст, аз казах, че само едно същество управлява света – Бог. Бръснарят вдигна две ръце и два пръста, с което искаше да ми каже, че две същества управляват света – Бог и цар. Със сваляне на ръката си надолу, с разтворени пръсти, аз исках да кажа, че в скоро време ще вали дъжд. Бръснарят противопостави по същия начин срещу ръката ми своята, с което искаше да каже, че след този дъжд иде голямо плодородие. След това шахът запитал бръснаря, какво разбрал от разговора си с философа. Бръснарят отговорил: Когато философа вдигна единия си пръст нагоре, искаше да каже, че ще ми извади едното око. Аз вдигнах двата си пръста, за да му докажа, че съм по-силен, ще извадя и двете му очи. Когато простря ръката си във въздуха, с това искаше да каже, че ще излезе срещу мен с пет души, да ме накаже. И аз прострях ръката си във въздуха, да докажа, че ще му се противопоставя с пет души по-силни от неговите. Шахът се усмихнал и си казал: Това ми било разбиране! Така се разбират много от съвременните религиозни и светски хора. Така се разбират хората в семействата, в обществата, благодарение на което идат нещастията и страданията.

Христос говори за вечния живот. С това Той изключва смъртта. Вечния живот подразбира познаване на Бога и на Христа. Познаването почива на истинско, вътрешно разбиране. Който люби Бога с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и сила, а ближния си като себе си, той е придобил вечния живот и не се страхува от смъртта. За мнозина понятието „вечен живот“ е отвлечено. Много неща, много понятия са отвлечени. Думата „отвлечен“ има двояк смисъл: външен и вътрешен. Казва се, че нещо е отвлечено, т.е. задигнато. Често младите се оплакват, че любовта им е отвлечена, задигната. Момък плаче, страда, че някой отвлякъл, т.е. задигнал възлюбената му. Докато била при него, той бил щастлив. Щом я отвличат, той става нещастен. Това е неразбиране. Никой не може да отвлече любовта на човека, освен той сам. Щом се усъмни в любовта си, тя сама го напуща. Значи, съмнението, подозрението в човека става причина за отвличане на неговите красиви и възвишени идеи, на неговата любов. Той губи своя вътрешен мир и търси причината за нещастието си вън от себе си. Причината за всичко е сам той. Човек определя, както своя живот, така и живота на семейството и обществото. Каквото е състоянието на индивида, такова е и на цялото общество. Индивидите образуват обществата, обществата образуват народите, а народите – цялото човечество. Човечеството пък има връзка с ангелския свят. Следователно, всичко зависи от индивида. Той съгражда човечеството, а не човечеството индивида. Под „индивид“ разбирам Божественото начало в човека – неговата душа.

За мнозина е противоречие да се говори за индивид и душа, като идентични понятия. Противоречие е да се каже, че 10 е равно на 1. Обаче, купувате един килограм ябълки, преброявате ги и виждате, че са десет на брой. В случая 1 е равно на 10, или 10 е равно на 1. В този смисъл, индивидът, в който живее душата е единица – в нея се крият всички условия и възможности за създаване на цялото човечество. Житното зърно крие в себе си условия за създаване на стотe житни зърна. Това е философско разбиране на нещата. Така трябва да се разбират хората, а не като философът и бръснарят. Не е права мисълта на онзи, който се счита за нищожество, за грешник и търси причината в майка си и баща си. Майсторът, който е градил твоята къща, може да не е знаел законите на съграждането и вместо голяма, здрава къща, да е излязла колибка, но трябва да знаеш, че колибката и ти сте две различни неща. Сегашната ти къща може да е малка, нехигиенична, но въпреки това, ти можеш да се

проявиш; ти можеш да пуснеш светлината в къщичката си и да проявиш любовта си. – Малка е любовта ми. – Колкото и да е малка, прояви я, не затваряй сърцето си за Бога и за своя ближен. Дай път на любовта си, за да се разшириш. Не се страхувай от промените в живота. Живот и смърт са две състояния, през които човек неизбежно минава. Те са промени, които водят към реалността. Ще живееш и ще градиш, ще разширяваш къщата си, за да изявиш любовта на Онзи, Който те е създал. Ще умреш и ще занесеш със себе си онова, което не гние и не умира. Така ще растеш и ще се развиваш, докато стигнеш до съвършенството, за което Христос казва: „Аз и Отец ми едно сме“.

„Да възлюбиш ближния си като себе си“. Това значи, да възлюбиш всяка душа вън от себе си. Ближният ти е бил в тебе и е излязъл вън от тебе. Ако при това положение можеш да го възлюбиш като себе си, ти си изпълнил втория велик закон на любовта. Ще възразите, че не помните ближния ви да е бил във вас и да е излязъл. Това нищо не значи. И житното зърно не знае, че от него са излезли всички житни зрънца на класа. Следователно, ти трябва да любиш ближния си, като свое дете, което е живяло и живее в тебе. Както Бог живее в човека, така и ближният живее в него. Ближният, който живее като душа във всеки човек, не се е проявил още, защото не са му дадени условия. Дайте му условия, и той ще се прояви. Колкото и да е малък, все ще излезе нещо красиво от него. Всеки се стреми към красивото и съвършеното. Това е естествен закон. Сегашните хора не могат още да се похвалят с онази красота и свобода, към която се стремят. Свободният човек издържа на всички изпитания. Говори се за свобода, за любов, но, ако ви подложат на няколкодневен глад, веднага ще се откажете от идеята, която преследвате. С такава любов и свобода не се постига безсмъртие. Само онзи може да говори за свобода, който е скъсал веригите на смъртта. Докато е неин роб, нито свободата му е свобода, нито любовта – любов.

Съвременните религиозни и светски хора говорят за любов, а повече прилагат омраза, завист. Как се обяснява омразата между майка и дъщеря, между баща и син, между приятели? Не е достатъчно да дадете научно обяснение на въпроса. Всеки лекар знае как се лекуват различните болести, но не може да лекува всички хора. Следователно, истинското обяснение на омразата е това, което може да я превърне в любов. Омразата е проказа за човешкото сърце. Ако днес може да излекувате тази проказа поне 25 на сто, вие сте постигнали много нещо. Това значи, да настане мир и радост в

домовете. Обаче, работа се иска от човека – вътрешна, съзнателна работа. Затова казваме: Не чакайте помощта да дойде отвън! Впрегнете се всички на работа! Всички хора, семейства, общества и народи очакват външна помощ, отгоре да им се помогне. Силата и благоденствието е в отделния човек. Ако частите на едно цяло са в изправност, и цялото ще работи добре. Частите трябва да разчитат на онези блага, които природата дава, а не на преходни, временни неща. Каква култура ще дойде, ако не вали дъжд и не грее слънце? – Какво общо има между дъжда, слънцето и човешката култура? – Има нещо общо, което жителите на слънцето знаят. Достатъчно е да отидете за момент на слънцето, между слънчевите жители, да видите, колко много се интересуват те от земята. Ще се възрази, че земята е мъртва. – Жива е земята. Тя обича хората – своите деца и постоянно се грижи за тях. Земята изпраща любовта си на хората всеки момент, но любовта на слънцето е още по-голяма. Ако слънцето отнеме любовта си от хората само за момент, те веднага ще разберат, отде иде живота, развитието и културата.

Христос говори за двата велики закона на любовта, като за нещо реално. Любовта се проявява и в най-малките частици, като енергия, като импулс. Учените наричат тази енергия „привличане, сродство, теготение". Както и да я наричат, тя е една и съща – любов на частите и любов на цялото. Няма атом, йон, молекула, които да не съдържат енергията на любовта. Малък е атомът, но крие в себе си цялата вселена в миниатюр. Който познава свойствата и състава на атома, той познава цялата вселена. Затова се казва в духовната математика, че частта е равна на цялото. Това е законът на еволюцията, според който малкото се стреми към голямото. Обаче, според Божествения закон, голямото се стреми към малкото. Значи, два закона действат в природата: закон за разширяване и закон за смаляване. При смаляването човешката душа прониква в дълбоките тайни на природата. Смалява се смиреният и кроткият, а не гордият. Затова Христос казва: „По-лесно може камила да мине през иглени уши, отколкото богатият да влезе в Царството Божие." Този стих има отношение към жертвата. Само онзи може да влезе в Царството Божие, който е готов да се отрече от себе си и се самопожертва. Да любиш Господа, това значи, да се смириш; да любиш ближния си, това значи, да се разшириш. Следователно, човек трябва едновременно да се смалява и разширява т.е. да става малък като атома и голям като вселената. Който люби, става велик; който не люби, страда. Като знаете това, не питайте защо

боледувате. Болестите са признак на безлюбие, или на малко любов в човешкото сърце. Ако искате да бъдете здрави, вложете любовта в ума, в сърцето, в душата и в цялото си тяло. Дето е любовта, там няма недоразумения, омраза, завист, болести и мъчения. Без любов в сърцето ще приличате на човек, който вода гази, жаден ходи; хляб носи, а гладува. Любовта иска дела, а не думи. Много говорене води към нещастия. Изобщо, стремете се към малките величини, но добре разбрани и приложени.

Днес много се говори за любовта, но въпреки това, резултатите са слаби. – Защо? – Защото не се говори на съответен език. Ще говорите на хората по три начина: или с езика на въздуха, или с езика на водата, или с езика на слънцето. Езикът на въздуха има отношение към дишането, т.е. към пречистването на кръвта. Ще говориш на този език и ще мислиш за чистия въздух, за кислорода, за цялата дихателна система. Като говори с езика на въздуха, човек трябва да мисли право, да съгласува своята мисъл с Божията. Не съгласува ли мисълта си с Божията, той непременно ще страда. Като мисли право, човек превръща умствената си енергия в електрична и магнетична и така създава условия в себе си за здрав, нормален живот.

Да говориш с езика на водата, това значи да проявяваш нейните свойства, т.е. да бъдеш пъргав, енергичен, чист като нея. Дето минаваш, всичко да напояваш и оросяваш, а твърдите вещества да разтваряш и препращаш като хранителни сокове за всички живи същества. Езикът на водата има отношение към храносмилателната система.

Да говориш с езика на слънцето, т.е. с езика на светлината, това значи да превръщаш нисшата енергия във висша и да я препращаш направо в мозъка, като динамична, творческа енергия. Колкото повече светлина прониква в човешкия мозък, толкова по-чист и светъл е животът на човека, толкова по-чисти и възвишени са неговите дела. Езикът на светлината има отношение към артериалната кръв, която се разнася по цялото тяло и го храни. Любовта към Бога има отношение към венозната кръв, а любовта към ближния – към артериалната. Следователно, ако се отегчиш от живота и кръвта ти стане нечиста, потърси ближния си. Щом го възлюбиш, ти се разширяваш и кръвта ти се пречиства. Колкото по-силна е вярата ти, толкова по-силна ще бъде любовта и надеждата ти.

Какво представляват любовта, вярата и надеждата? Любовта е Бог, вярата – ангелите, а надеждата – цялото човечество. Облечете се с

одеждите на любовта, вярата и надеждата. Само така ще оправите живота си. Как ще се оправи обществото? – Като не нарушава Божествения план. Ако искате да излекувате раната на ръката си, очистете я, превържете я и не я бутайте повече. Колкото повече я чоплите, толкова по-бавно ще оздравее. Не се бъркайте в Божествените работи. Както в организма се крият всички условия за лекуване, така и в Божествения план са предвидени всички условия за изправяне на цялото човечество. Всичко, което става в живота е предвидено, нищо не е случайно. Взети са мерки за оправяне на обърканите работи. След 1945 година работите на цяла Европа ще се оправят, но до това време пътниците ще повръщат, както онези, които минават с параход през Атлантическия океан. Виждали сте, как тръгват пътниците, които ще пътуват по море, и как слизат по пристанищата. Близките им ги изпращат, поднасят им букети, всички са радостни. Щом се качат на парахода и навлязат в морето, разположението им се загубва. Те пребледняват, започват да повръщат и един след друг лягат на креватите. На втория ден състоянието им се влошава: не им се яде, не им се говори. На третия ден положението им е още по-лошо, но надеждата им за подобрение се усилва, защото наближават някое пристанище. Щом слязат на сушата, всички се усмихват, стават весели и разположени и започват да се разговарят, като че нищо не са преживели. Всички ги питат, как са минали морето и те разправят със засмени лица за морската болест.

И тъй, каквото преживяват пътниците в морето, това преживяват и хората на земята. Докато е млад, човек е радостен и весел, обича всички. Той се качва на парахода и близките му го изпращат. Колкото повече навлиза в живота, т.е. в морето, той става по-сериозен и замислен. Като се ожени, става още по-замислен – параходът навлиза дълбоко в морските води. Раждат му се деца, които не го уважават и той се обърква съвсем, не може вече да играе ролята си. Синът и дъщеря му са недоволни от него, намират, че е изостанал назад, не може да възприема новото. Като се види в това положение, той слиза от сцената и отстъпва мястото си на новите актьори. Публиката му дава букет и го запитва, доволен ли е от положението си.

„Да възлюбиш Бога и ближния си.“ Това значи, да мине човек безопасно през океана или морето. Който има любов в себе си, ще избере такова време за пътуване, когато морето или океанът е тих, спокоен. Без любов няма успех. Трябва да обичаш поне един човек. Сегашните хора

страдат от любов, придружена с ревност. Срещате една добра, учена мома, но лицето й обезобразено. – Защо? – Обичал я някой и от ревност напръскал лицето й с витриол. Това не е любов. Ще кажете, че момата и момъкът не трябва да изневеряват на своята любов. Това е друг въпрос. Не упреквам младите, нито старите, но хората трябва да се върнат назад, да изправят погрешките си и да се подмладят. Съвременните хора са остарели преждевременно. Те говорят за старост, без да разбират, какво представя старостта. Само Бог е стар. Старост без мъдрост не е старост. Милиони години още ще минат, докато се яви стар човек на земята. В Откровението се говори за 24 старци, които седят около престола на Бога. Теософите дават различни обяснения за тия старци. Всъщност, те символизират времето, т.е. епохите, през които е минало човечеството. Времето е в Бога, който носи началото и края на нещата. Когато Христос казва, че трябва да станете като децата, Той има предвид, че старият не може да влезе в Царството Божие.

Време е човек да се откаже от кривата идея за старостта и да се подмлади. Иначе, той всякога ще се оправдава, че е стар, не може да работи, да учи, да люби и т.н. На санскритски език под „стар“ разбират същество, което се е проявило, научило е законите на природата и на безсмъртието. Съвременните хора едва сега изучават тези закони. Ще кажете, че старият се познава по белите си коси. – Това не е признак на старост. Вижте, как се дегизират актьорите на сцената. Там младият става стар, а старият – млад, без да са такива всъщност. Достатъчно е да обърнете страниците на вашия минал живот, да видите, колко пъти сте се качвали и слизали от сцената и какви роли сте играли. Били сте в положение на цар и на слуга, на прост и на учен, на беден и на богат. Като изиграете ролята си, слизате от сцената и оставате с неизменното в себе си. Всичко в живота се мени, но Божественото в човека остава неизменно и вечно. Който не познава закона на прераждането, той се чуди, защо някой го мрази. Много просто – направил си му пакост в миналото. Обърни една от страниците на миналия си живот и ще видиш, че си отнел несправедливо къщата на този човек. Сега ще изправиш погрешката си. За да те обикне и прости, не само къщата му ще върнеш, но даже ще я мебелираш. Това значи, да живееш според закона на любовта.

Съвременните хора живеят по два начина: едни от тях говорят за Бога, а постъпват по човешки; други не говорят за Бога, а постъпват по Божествен начин. За предпочитане е човек да живее по втория начин. Да

живееш така, това значи да си постоянно радостен и весел. Любовта подмладява, освежава човека и му дава сила да понася мъчнотиите и противоречията в живота. Любовта разрешава всички недоразумения. Любещият вижда във всички хора своя ближен, с когото има допирни точки: в ядене, в дишане и в живеене. Тук именно, всички хора си приличат. Всички живеят, дишат и се хранят. Разликата е в това, как живеят какъв въздух дишат и с какво храна се задоволяват. Едно е важно: Всички хора трябва да живеят разумно, да дишат чист въздух и да приемат чиста, здравословна храна. Само така човек ще свърши работата, за която е дошъл на земята. Всичко живо се движи и работи. В човешкия стомах има десет милиона клетки, които работят за пречистването на кръвта. Между всички клетки съществува известна хармония, затова те вършат добре своята работа. Какво ще стане с човека, ако клетките се откажат от службата си? Човек престава да съществува. Дисхармонията води към разрушаване и смърт.

Мнозина не успяват в живота си, защото живеят със своето минало величие. Вместо да погледнат реално на настоящето, те казват: Знаете ли, какъв съм бил в миналото? – Не е важно миналото, важно е какъв си сега. Миналото и бъдещето са само условия, а реалността е в настоящето. Като мине през миналото и настоящето, човек дохожда до закона на необходимостта и свободата, които водят към любовта. Тя е път към доброто и разумността. Дето е любовта, там е правата мисъл и разсъждение. Безлюбието води към криви възгледи и разсъждения.

Един ден лисицата се разговаряла със себе си: Хората ме преследват несправедливо. Обвиняват ме, че съм нападала кокошките и затова ме убиват. Има нещо вярно в това, но те забравят, че аз постъпвам с кокошките по-добре, отколкото котката с мишките. Аз поне съблишам дрехата на кокошката, а котката яде мишката с дрешката ѝ заедно. Ето едно криво разсъждение. Криво е, защото е лишено от любов. Положението на кокошката и на мишката е едно и също. Щом попаднат в устата на неприятеля, за тях е безразлично, дали дрехата им е запазена, или не. Важно е, че и в единия, и в другия случай животът и на кокошката, и на мишката е отнет. Ще дойде ден, когато лисицата ще съзнае погрешката си и ще изправи своя живот. Много оскубани кокошки има днес, на които в бъдеще ще се възстанови животът. Оскубаните кокошки са бедните хора, на които положението ще се подобри.

Помнете: природата си служи със символи, които трябва да се

изучават. Реките, цветята, дърветата, рибите, птиците, млекопитаещите, хората са символи, с които природата изразява своите тайни. Който разбира езика на природата, ще чете в нейната книга миналата, настоящата и бъдещата история на човечеството. И лекарят, като постави ръката си върху пулса на болния, веднага определя състоянието му. Значи, пулсът на човека е език, по който лекарят познава здравословното състояние на болния. После той отваря очите, устата на болния, да види, в какво състояние се намират стомаха и черния му дроб. Виждате, че някой мълчи и казвате, че той размишлява. Външните неща определят вътрешното разположение на човека. Какво представя размишлението? Човек размишлява, а говедото преживя. Следователно, както за преживянето говедото се нуждае от храна, така и човешкият мозък се нуждае от мисли, за да размишлява. За какво мисли мъжът? – Как да запази любовта на жена си. И жената мисли, как да запази любовта на мъжа си. Това е мъчна задача, но има разрешение. Ще кажете, че тя може да се реши на небето. Къде е небето? Небето е на земята. От вас зависи да живеете едновременно на небето и на земята. – Възможно ли е това? Възможно е. Как живеят бубата и пеперудата заедно на земята? Пеперудата се храни с нектара на цветята, т.е. с добри мисли и желания, а бубата – с листа, т.е. с нисши мисли и желания. Кога човек е като пеперудата? – Когато дава място на Духа, т.е. на Учителя в себе си. Той се нарича „служител на любовта“.

Какво се иска от човека, за да служи на любовта? – Пълно себеотричане. В далечното минало, в едно руско село, се извършило голямо престъпление, но не могли да намелят виновника. Вместо него обвинили една бедна вдовица, с четири малки деца. Съдът решил да я изпратят в Сибир на заточение. Присъдата трябвало да се изпълни в 24 часа. Един младеж от същото село чул за присъдата на вдовицата и се ужасил от мисълта на кого ще останат четирите малки деца. Той си казал: Аз съм без баща и майка, минавам за нехранимайко, на никого не съм нужен. Ще отида в съда и ще кажа, че аз извърших престъплението. Същия ден той се явил пред съда и казал на прокурора и съдията, че престъплението е негово дело, а не на вдовицата. Така той освободил нещастната майка от затвора и поел нейната съдба върху себе си. След десет години един свещеник изповядвал един умиращ. Последният открил тайната, която носел десет години на съвестта си: признал си, че е истински виновник за престъплението, направено преди десет години. Веднага властта се разпоредила да освободят младия момък от затвора, но

се оказало, че той е вече умрял. Значи, този млад човек е живял по човешки, а постъпвал по Божествено. Външно, този младеж носел дрехата на нехранимайко, на апаш, но вътрешно той работел върху себе си, облагородявал своята душа. Заслужава човек да се възхищава от подобни герои, които са готови на жертва. Те са смели, решителни, със стремеж към великото и възвишеното.

Да възлюбиш Бога и ближния си, това са два велики закона, чрез прилагането на които човек може да се освободи от мъчнотиите и противоречията в живота. Ще кажете, че като дойде Христос втори път на земята, животът ще се подобри изведнъж. Няма защо да чакате това време. Христос може да дойде след две хиляди години. Не трябва ли да работите през това време? И да дойде на земята, Христос не би могъл да обиколи всички градове и села, да държи навсякъде по една беседа. Значи, ще се възползват от Неговата беседа само онези, които ще я чуят. Какво ще правят останалите? Вие очаквате невъзможни неща и губите времето си. Знайте, че Христос е в светлината, която възприемате; във въздуха, който дишате; във водата, която пиете; в храната, която ядете. Христос е и във вашите мисли, чувства и постъпки – навсякъде ще го срещнете. Използвайте тези блага съзнателно и не отлагайте нещата. Бъдете добри платци. Щом дойде срокът на полицата ви, веднага плащайте. Ако отлагате, лихвите се увеличават. Смисълът на живот е в любовта – да вършиш всичко с любов. Докато е млад, човек живее с вяра и с любов, готов е на всякакви жертви. Щом изгуби вярата и любовта си, той казва: Мина хубавото време.

Днес повечето хора страдат за изгубената си любов. Прави са. Любовта е сила, която повдига човека. Както едно престъпление може да опорочи живота на човека, така в един момент любовта може да го очисти и повдигне. Както смъртта в един момент може да окоси хиляди глави, така и животът в един момент може да възстанови падналите глави. Животът е по-силен от смъртта, а любовта – по-силна от омразата. Като знаете това, поддържайте страната на живота и на любовта. Който е силен, само той има право понякога да се излежава под сянката на смъртта и омразата. Външно омразата е грозна, страшна като вълк, а вътре има нещо благородно, меко. Който мрази, той може и да обича. Който не мрази, не може да обича. Омразата е пак любов, облечена с чужда дреха, с цел да изпита какво се крие в човешкото сърце. Просякът хлопа на вратите на хората, за да изпита тяхното милосърдие. Външно той е окъсан, прашен, но

вътрешно е облечен с чиста, хубава премяна. Видите ли много добре облечен и нагизден човек, ще знаете, че той не е онзи, когото душата ви търси. Истинския човек ще намерите в окъсания, беден, страдащ човек. Истината, любовта, се обличат в стари, окъсани дрехи. Който искрено ги търси, ще се научи да различава доброто от злото и няма да се лъже от външните неща, т.е. от опаковката им.

Прилагайте Христовото учение, за да разберете, защо трябва да любите и защо да мразите. Ако искаш да любиш, трябва да знаеш да мразиш. Не можеш да любиш, ако никога не си мразил. Любовта и омразата са две сили, които работят едновременно в природата. Любовта е магнетизъм, а омразата – електричество. Сегашната омраза е бъдеща любов, а сегашната любов е бъдеща омраза. Това е закон на поляризиране. За да избегне този закон, човек трябва да се отрече от себе си. Усетиш ли, че омразата прониква в сърцето ти, отречи се от себе си. Затова Христос казва: „Който не се отрече от себе си, не може да бъде мой ученик". Приложете себеотричането, да видите, какъв ще бъде вашия живот.

Един баща умрял и оставил голямо наследство, да се разпредели между четирите му сина. Те започнали да се карат, кой повече да вземе. Най-малкият син схваща положението и за да избегне раздора, отрича се от своя дял и казва на братята си: Вземете моя дял и го разпределете помежду си. Аз предпочитам да имам вашата любов, отколкото да се караме. Не се минало много време, останалите братя се помирили и дялбата станала по мирен и любовен начин.

Забелязано е, че когато любовта между двама души е активна, и двамата стават положителни и се отблъсват. Ако са мъж и жена, те остават бездетни. Това е закон на физическия свят. Когато мъжът и жената станат отрицателни, раждат им се деца, но не могат дълго време да живеят. Следователно, в любовта между двама души, единият трябва да бъде положителен, а другият – отрицателен; единият да създава, а другият да гради. Ако и двамата създават, не могат да раждат. Този закон има отношение и към обществото, и към държавата. Когато се явят двама души кандидати за един и същи министерски пост, работите на държавата не вървят добре. Ако държавата иска да успява, половината от нейните поданици трябва да бъдат положителни, а другата половина – отрицателни, т.е. едните да създават, а другите да градят, едните да слугуват, а другите да господаруват. Не е добре човек да разваля. Това не е наука. Който само руши, не е научил закона на създаването и съграждането.

Един от великите закони на Битието изисква от човека да гради, или да създава. Този е начинът, по който човек може да даде ход на Божественото Начало в себе си и да изпълни предназначението, което природата му е определила. Много вярвания може да има човек, но нека опита и Христовото учение, което преобразява нещата. За мнозина Христовото учение е старо, отживяло времето си. Не е така. Христовото учение е толкова старо, колкото и ново. Ако считате, че е старо, радвайте се, защото старата майка ражда разумни, добри деца. Ако е ново, пак се радвайте. Младата майка ражда деца, с любещи сърца. Приемете учението на Христа с любов, приложете го и бъдете радостни и щастливи.

Христос казва: „Да възлюбиш Господа и ближния си“. Това значи: съвременните хора се нуждаят от повече светлина, повече въздух, повече влага, повече храна. Това показва и днешното слънце. Грижете се за мозъка, за белите дробове и за стомаха си.

Слушайте гласа на разумната природа, свързвайте се с Бога и светлото бъдеще ще е на ваша страна.

4. Беседа от Учителя, държана
на 2 февруари,1919 г. София

Противоречие в съзвучието

“Ако дясното око те съблазнява,
извади го.”
“Ако дясната ръка те съблазнява,
отсечи я.”
(Матея 5:29, 30)

Прочетената глава има отношение към съзвучието и противоречието.

„Ако дясното око те съблазнява, извади го; ако дясната ръка те съблазнява, отсечи я; ако те ударят от едната страна, обърни другата.“ За съвременните хора този език е неразбран. Ако днес Христос им говори така, малцина ще Го разберат. Днес има много черкви, дето служат в името на Христа и песни Му пеят, но ако той дойде и говори между последователите си, както преди две хиляди години, ще Го считат за неуравновесен човек. Който пожелае да го слуша, ще се натъкне на големи противоречия.

На какво се дължат вътрешните противоречия в човека? Всички хора поддържат, че са излезли от Бога, а като им се говори с езика на любовта, не разбират какво трябва да правят. Те се питат: Как е възможно овца да роди вълк, или вълкът да стане агне? Всички говорят за братство, равенство, любов, себеотричане, но дойде ли до прилагане на тези идеи, те се объркват и нищо не разбират. – Защо не разбират? – Защото в основата на живота им се крие нещо користно; те служат на Бога, но в тяхното служене има корист: Чрез службата си те искат да се прехранват. Други стават търговци с единствената цел да забогатеят – пак личен интерес ги движи. Наистина, като живее, човек трябва да се прехранва, но важно е да работи с любов. Иначе, той всякога ще се извинява, че окръжаващите или външните условия го заставят да се проявява, както не желае. И вълкът се оправдава, че яде овцете, защото занаятът му е такъв. Като се намери в затруднение, той казва: Ако човек одира кожата на хиляди вълци и лисици, нямам ли право да одера кожата поне на една овца? Когато вълкът напада овцете, веднага му теглят куршум; когато човек убива подобния си, във време на война, не само че не го съдят, но получава награда, кръст за храброст. Ще кажете, че така е писано – във време на война хората да се

убиват. Кой е допуснал войната? В кой Божествен закон е писано това? В Мойсеевото учение се говори за война, но в Христовото войната е изключена. Между Мойсея и Христа има такава разлика, каквато между земята и небето. Следователно, когато християните воюват, трябва да признаят и пред себе си, и пред целия свят, че постъпват по Мойсеевия закон, а не по закона на Христа, който подразбира абсолютно прилагане на любовта. На всяка ваша постъпка давайте съответното име. Мойсей казва: „Око за око, зъб за зъб.“ Христос казва: „Ако те ударят по едната страна, обърни и другата“.

Съвременните хора живеят според Мойсеевото учение – старата култура. Сам Мойсей казва: „Господ ще издигне друг пророк, по-висок от мене. Който не служи на този пророк, сам подписва смъртната си присъда“. Мойсей говорел за Христа и сам признавал учението си за несъвършено. След всичко това, хората се запитват, защо, като са излезли от Бога, не живеят добре. Много естествено, хора, които не живеят добре, не са излезли от Бога. Някоя майка се заканва на своите неприятели с думите: Нека родя аз, тогава ще видите! Тя очаква да роди син, който да отмъсти за нея. Може ли този син да се роди от Бога? По наследство той ще върви по майчина или по бащина линия, тях ще следва. Законът за наследствеността не е разбран от всички. Египтяните са вярвали в преселването на душите; индусите вярват в прераждането, а съвременните учени – в наследствеността. Това са три учения с противоположни значения. Наследствеността е закон за физическия свят, прераждането е закон за душата, а преселването на душата – закон за духа. С други думи казано: египтяните учели за слизането на Духа, индусите – за еволюцията на душата, а съвременните учени – за наследствеността. Те говорят за ниви, къщи, за лозя, за имоти, за наследяване на дарби и способности.

„Ако дясното око те съблазнява, извади го и го хвърли“. В Битието се говори за змията, която изкушавала Ева да яде от забранения плод, за да се отворят очите ѝ. Наистина, Ева яде от този плод, даде и на Адама да яде и от този момент се отвориха очите им. С дясното си око те гледаха към света, т.е. към съблазните в живота. Казва се, че Адам и Ева били голи в рая; всъщност, не е така. В голотата, за която се говори, се крие друго нещо, не се разбира външна голота. И за развитието на човечеството учените дават различни обяснения, но истината стои далеч от тях. В развитието си, човечеството е минало по пътя на еволюцията, но в какво се заключава тя, малцина знаят. Не е достатъчно да се каже, че еволюцията е

развитие. Това и децата знаят. И най-простата българка знае да развива платното, но това още не е еволюция. Ще кажат някои, че еволюцията е създала всичко. Ако еволюцията може да създава, тя би била мощна сила, която преобразява, пресъздава и видоизменя. Всъщност, еволюцията е процес на човешкия дух. Ето защо, като се говори за еволюция, трябва да я разбираме в нейната същина, без да й приписваме качества, каквито не притежава. Ако кажем, че еволюцията е закон на развитие, това е достатъчно, няма нужда от повече обяснения.

Какво представя законът? Кога се създават закони и къде, именно? Закони съществуват и в живота, и в природата. Законът съществува там, дето съществата не са много културни. Законите се създават против кражбите, престъпленията, беззаконията на хората. И в природата съществуват закони; там всички същества, от малки до големи, живеят в борба и изтребление помежду си. Такава борба съществува и между хората. Въпреки това, навсякъде се говори за култура. Съществува култура между хората, но култура на парата, или на капитала. Тази култура има отношение към Мойсеевото учение. Значи, между капитал и учението на Стария Завет има нещо общо. Те са синоними. Затова и Христос казва: „По-лесно е камила да мине през иглени уши, отколкото богат човек да влезе в Царството Божие.“ Под „Царство Божие“ хората разбират нещо съвсем различно от това, което Христос разбира. Изобщо, учението на Христа и до днес се тълкува съвсем своеобразно. Ако Христос дойде днес между хората, ще се зачуди на това тълкуване, и на това, което те наричат любов. Какво всъщност е любовта, мъчно може да се определи, но лесно се разбира. И детето разбира любовта, но не може да я определи. Любовта е единствената сила, която може да направи всичко, което човек пожелае. Тя дава подтик, импулс, стремеж. Без любов волята нищо не може да направи. Всичко, което човек обича, може да го реализира. Старата херметическа школа дава точно определение на любовта.

Хермес, в своята философия, обяснявал всички противоречия в живота чрез седем принципа. Съвременната наука приема само два от тези принципи: принципът на ментализма, според теософите – принцип на манас, според окултистите – поле на умствения свят, т.е. принцип, който определя формите на нещата. Вторият принцип е полето на сърдечния свят, т.е. светът на чувствата, на трептенията, чрез които се обяснява понятието светлина. Останалите пет принципа стоят вън от съвременната наука. Тя не се занимава с тях, но въпреки това, им дава нужните имена. Например, тя

нарича третия принцип „принцип на сходство между нещата“. Четвъртият принцип се разглежда като принцип за раздвояване на силите в природата. Той е причина за съществуването на положителни и отрицателни сили. Петият принцип е на приливите и отливите. Той поддържа, че всичко, което става в природата е точно определено, както приливите и отливите и навсякъде съществува ритъм. И в музиката съществува точно определен ритъм, такт. Без него музика и хармония не съществуват. Шестият принцип е на причинност и последствие на нещата. Седмият принцип е на родовете, т.е. на мъжкия и женския пол. С явяването на този принцип се яви и злото в света.

Следователно, зло съществува по причина на мъжете и жените. Като се говори за мъже и жени, не разбираме техните форми, но принципите мъж и жена като противоположни сили в природата. Под „жена“ се разбира творческия принцип. За да съградиш нещо, трябва да събереш градивен материал: тухли, вар, пясък, греди, керемиди и т.н. Когато се гради къща, едни се радват, други страдат. Човек се радва на новата си къща, а дърветата, камъните, растенията скърбят. И работниците не се радват много. Случва се някой от работниците да падне от къщата и да се осакати. Същото става и със създаването на човешкия живот. Родителите се радват, че се е родило дете на света, но много същества около тях скърбят. Значи, благото на едного не е благо за всички. Тази е причината за омразата между хората. Недоразуменията между братя и сестри, между религиозни и светски хора се дължат на същата причина. Двама овчари се карат, защото единият отнел една от овцете на другия. Двама момци се карат, защото единият е взел възлюбената на другия. Затова именно, Христос казва: „Ако дясното око те съблазнява, извади го.“ Кое е дясното око в човека? – То представя физическия свят. За да не се лъже от привидността на нещата и да ги разбира, човек трябва да познава законите на физическия свят. Който не разбира тези закони, всякога пропада. Среща го един познат и му обещава, че ще го осигури, ще нареди работите му. Той вярва, но в края на краищата, остава излъган. В дома на някой добър човек влиза един непознат и се влюбва в жена му. За да прикрие чувствата си, той играе роля на благодетел, който има желание да помогне на цялото семейство. В края на краищата, добрият човек вижда, че непознатият имал користна цел, да използва жена му. Този човек имал лоши намерения, които прикривал с думата благодетел. Да прикрива човек лошите си намерения с нещо добро, това говори за лоши черти от неговия характер, които и днес се проявяват

по атавизъм.

В Америка някъде, в далечното минало, живял един знаменит лекар, който страдал от манията да реже хора. На много болни помагал, но и много от тях пострадвали от неговия нож. Като изпадал под влиянието на слабостта си, той изваждал ножа си и нарязвал болния на парчета. Първата жертва на неговата анормалност била секретарката му. По едно време, той решил да нареже на парчета членовете на едно семейство, в чиито дом бил домашен лекар, обаче тук го хванали и го предали на властта. Оказало се, че той унищожил чрез нарязване на парчета 25 души. Съдиите се запитали на какво се дължи тази аномалия на лекаря. Допитали се до специалисти учени, които се произнесли, че тази слабост се крие в неговите деди и прадеди. По наследство той възприел тази аномалия от тях и днес, по атавизъм, я проявява. Затова, именно, Христос казва: „Ако дясното око те съблазни и пожелаеш да убиеш брата си, по-добре го извади. Ако дясната ръка те съблазни и пожелаеш да направиш някакво престъпление, по-добре я отсечи.“ Да извадиш окото си и да отсечеш ръката си, това са думи, взети в преносен смисъл. Човек може да извади окото си и пак да се съблазнява и върши престъпления.

Какво представят дясното око и дясната ръка? – Окото представя човешкия ум, а ръката – човешката воля. Следователно, ако умът те съблазнява и пожелаеш да извършиш някакво престъпление и насочиш волята си в тази посока, спри ги и въздействай върху себе си, да се запазиш от злото. Ще кажете, че вълкът всякога си остава вълк, а овцата – овца. Това не е положителна философия. Вълкът си е вълк, дави овцете, но той може да живее и като овца. В човека са събрани качествата на всички животни. От него зависи да даде предимство на едни или на други качества. Като работи върху себе си, човек може да възпита своите слабости и страсти и да се облагороди. Мъчно се възпитава и облагородява животното вън от човека, но лесно се възпитава в човека. За това се иска съзнание и искреност в работата. Животните представят стадии на развитие, през които човек е минал и още минава. Затова и съвременната култура се дели на „култура на вълка“ и „култура на овцата“.

Съвременните хора трябва да изучават животните като символи и да се ползват от тях. Като изучавате коня, виждате, че задните му крака приличат на човешки ръце. За да се превъзпита тази черта, Създателят превърнал задните крака на коня в ръце на човека, с които да работи и върви напред. Наистина, човек е лишен от изкуството да рита. Вместо

ритането, той впрегнал ръцете си на работа: цял ден вдига и слага мотиката, влачи ралото и обработва земята. Докато съзнава службата на ръцете си и работи с тях, човек помага на ближния си да се повдигне. Щом забрави каква е службата на ръцете му, той веднага прилага стария си занаят – ритането, и смъква ближния си надолу. Това е атавизъм, остатък от „конската култура“. Затова Христос казва: „Отсечи дясната си ръка, която прилага старото изкуство – ритането. Престани да риташ и започни да работиш. Повдигай ближния си нагоре, а ти сам върви напред!“ „Ако дясното око те съблазнява, извади го и остани само с лявото – окото на любовта.“ Лявото око има отношение към Божествената любов, която подтиква хората нагоре и напред.

Мнозина ме запитват, каква религия проповядвам. Аз не проповядвам никаква религия, но говоря на хората за добър живот. Моята наука е за живота, който хората са изгубили. Всички хора – учени и прости, млади и стари, искат да живеят добре. Майката иска да има добри деца, децата – да имат добри родители и т.н. Това желание е естествено. Обаче, никой не може да бъде добър, ако няма живот в себе си. Затова Христос казва: „Аз съм пътят, истината и животът.“ И Христос не е проповядвал някаква религия, но е говорил за пътя, истината и живота, към които човек трябва да се стреми. Когато запитали Христа, на кой Бог да се кланят, Той отговорил: „Иде ден и сега е, когато нито в Ерусалим ще се кланят, нито на тази гора, но ще се кланят на Бога в дух и истина.“ Това не е религия, но служене на истинския Бог в дух и истина. Ще кажете, че този възглед руши старите идеи. Старото се руши само по себе си. Всяка нова култура руши старата. Всеки човек трябва да се откаже от старото, за да съгради нещо ново, по-красиво и здраво. И старата религия ще се разруши; ще дойде нова религия – религия на труда. Бъдещето е нейно. Новото се отличава от старото по това, че постепенно се освобождава от лъжата и от кривите възгледи. Днес всички проповедници се молят, Бог да благослови оръжието на народа им. Имат право да се молят за оръжието си, но като националисти, като патриоти, но не и като християни. Христос не е поддържал войната. Следователно, никой няма право в Негово име да се моли за благословение на оръжието и за успех във войната. Мнозина се крият зад Христа, оправдават делата си в Негово име и казват, че в някои стихове се говори за войната, като неизбежен процес. Това не е истина. Христос никъде не е говорил в полза на войната. Напротив, Христос казва: „Възлюби врага си“. „Не се противи на злото“.

„Ако дясното око те съблазнява, извади го." Това значи, откажи се от изопачения си ум, който е поставил в крива посока твоите мисли, чувства и постъпки. Този ум е изхабил сърцето ти и силите на твоя организъм. Да се отречеш от изопачения си ум, това е в реда на нещата.

„Ако дясната ти ръка те съблазнява, отсечи я." Казваш за някого: Той ми е дясната ръка, не мога да се откажа от него. Ако този човек има предвид твоите интереси и твоето благо, като свои, не трябва да се отказваш от него. Обаче, щом върши престъпления, щом те ощетява, ти трябва да се откажеш от него. Ако дясната ти ръка върши престъпления, непременно трябва да се откажеш от нея. И обществото не търпи такива хора. Срещне ли човек с изопачен ум и извратена воля, то го изхвърля навън. Да изхвърлите човека вън от себе си, това значи, да не се поддавате на неговите влияния. Ако трябва да се поддавате на нещо, това е любовта. Само любовта има право да влияе на хората. Който живее според нейните закони, той е добър човек. – Който се поддава на безлюбието, той е лош човек. Кой е добър човек? – Който помни доброто и забравя злото. Ако на такъв човек кажеш сто лоши думи, а една добра, той ще помни добрата дума, а ще забрави лошите. – Кой е лош човек? – Който помни лошото, а забравя доброто. Ако на такъв човек кажеш сто добри думи, а една лоша, той ще помни лошата, а ще забрави добрите. След всичко това той мисли, че, като замине за другия свят, ще го приемат с почести. Не, възвишеният свят не приема хора с изопачени умове и сърца, с дясно око и дясна ръка, които се съблазняват.

Времето разкрива човека най-добре и го определя в категорията на добрите, или на лошите. В бъдеще учените ще разполагат с лаборатории, в които по потта на човека ще определят добър ли е, или лош. Те ще правят такива анализи, каквито сегашните учени и не подозират. Съществува и наука „бовариизъм", чрез която също познават, кой е добър и кой лош човек. Тази наука изследва лъча, който излиза от човешкото око. Този лъч никога не лъже. Хора, на които мислите и желанията са възвишени, лъчът, който излиза от очите им, е над плоскостта и във възходяща посока. У лошите хора този лъч е под плоскостта и в низходяща посока, към земята. Гледайте този лъч и не се заблуждавайте от убежденията на човека. Каквито и да са убежденията му, щом лъчът на окото му е над плоскостта, той е добър. Ако лъчът е под плоскостта и надолу, той е лош човек. И за светия да минава пред хората, той е лош и не може да се разчита на него.

Като изучавате „бовариизма", дохождате до заключението, че

съществуват три категории хора: първата категория живеят за Бога и за всичко, което Той е създал; те са сто на сто добри хора. Втората категория живеят за ближния си и за всичко около тях; те са 50 на сто добри хора. Третата категория живеят само за себе си; те са 25 на сто добри. Ако родителите не се отнасят добре със децата си и мислят само за себе си, те не са на мястото си. Ако децата не уважават родителите си и те не са на мястото си. Ако мъжът и жената нямат добри отношения помежду си, не могат да се нарекат идеални хора. За такива хора се казва, че дясното им око и дясната им ръка ги съблазняват. Техният ум е изопачен и прилича на змия, която всеки момент може да ги изненада.

Един укротител на змии в Европа правел различни опити, с които се прочул. Достатъчно било да каже няколко думи на змиите, за да ги застави да се увиват около него и по заповед да се развиват и отиват по местата си. Между змиите имало една голяма, опасна змия, която също се подчинявала на заповедите му. Обаче, един ден тя се обвила около него и когато трябвало да се развие, тя не послушала. Вместо да се развие, тя повече го притискала. Когато костите на укротителя изпращели, змията се развила и отишла на мястото си. Затова Христос казва: „Извади главата и опашката на змията от себе си, т.е. от своя живот, и ги хвърли.“ Главата на змията е дясното око, а опашката – дясната ръка. Изучавайте живота си, и сами ще се обедите в това сравнение.

Мнозина цитират стиха, върху който днес говоря, но го разбират толкова, колкото разбират и светлината. Всеки говори за светлината, но като отражение на нещо. Виждате едно стъкло, казвате, че е стъкло, но не се замисляте, колко пречупвания е претърпяла светлината, докато получите изображението на стъклото в очите си. И фотографът, като светлината, ходи от един предмет на друг, прави снимки и след това ги продава на хората, като реални образи, да ги изучават. Това не са реални образи, но сенки на предметите. Всеки предмет трябва да бъде в естествено положение, както листата, клончетата, цветовете и плодовете на дърветата. Само така ще имате ясна представа за него.

Едно се иска от съвременните хора: съзнателно отношение към нещата. Някой се радва на цветята, на техните краски и аромат и казва: Всичко това е създадено заради мене. – Не е така. Красквите и ароматът на цветята са създадени за привличане на насекомите, чрез които става опрашването и оплождането им. Ако при това положение и ти можеш да се ползваш от красквите и аромата на цветята, свободен си да ги използваш, но

нямаш право да мислиш, че са създадени само заради тебе. Някои богослови поддържат идеята, че светът е създаден за човека. Не е така. Трябва да се знае, за кой свят се говори. Ако говорите за света, създаден от човека, с негови собствени разбирания, наистина, този свят е за него. Ако говорите за необятния, безграничен и велик свят, в който се движат милиони същества, той не е създаден за човека. Мислите ли, че многобройните планети – Юпитер, Сатурн, Венера, Нептун, Уран се интересуват за човека? Мислите ли, че съществата, които живеят на тези планети, се интересуват от работите на България и от това, което става сега в Европа? Възвишеният свят се интересува от работите на Европа дотолкова, доколкото вижда в тях изпълнението на Божията воля. Така всеки човек се интересува от някой виден певец или музикант дотолкова, доколкото песента или музиката задоволяват копнежите на неговата душа. Ако глухият и невежият попадне на концерта, няма да остане там. Той ще погледне натук- натам и ще напусне концерта.

Какъв интерес представя лудницата за здравия човек? Като влезе вътре, той ще преживее страх и ужас и веднага ще излезе навън. В лудницата има хора, всеки от които живее със своя собствена идея. Някой от тях събира сламчици, нарежда ги на купчинки, пренася ги от едно място на друго, докато се умори и легне да спи. На другия ден започва пак същата работа. Много от съвременните хора вършат подобна работа, пренасят сламките от едно място на друго и, като дойде края на живота им, казват: Слава Богу, изпълнихме предназначението си на земята, както трябва. Сега спокойно напущаме този свят и отиваме при Бога. Който е определен да отиде право при Бога, нямаше да го изпращат на земята да се учи. Много пъти човек слиза на земята, докато бъде готов да стане жител на небето. Небето е място за любов, мъдрост и истина, а не за събиране на сламки и пари. Жителите на небето представят голямо семейство, членовете на което се стремят към прилагане на любовта и самопожертването. Да се отречеш от себе си, това значи, да се откажеш от излишния си товар. Затова Христос казва: „Ако имаш две ризи, дай едната на ближния си, който няма нито една.“ Страшно е, когато цял свят гладува, а ти мислиш за своето благоденствие. Който мисли за себе си, прилича на Настрадин ходжа, който казва: „Когато жена ми умре, половината свят е загубен за мене; когато умра аз, целият свят е загубен.“

Време е вече хората да се справят с противоречията си и да престанат да се залъгват едни други. И простите, и учените хора трябва да се

сближат, да се почувстват братя помежду си. Народът представя мъжете, а владиците, свещениците и учителите – жените. – Кой разваля народа? – Неговите служители. Жената е развалила мъжа, а мъжът – жената. Ще кажете, че жената е страшно нещо. – Каквото е жената, такова е и мъжът. Нека всички мъже и жени, свещеници и учители, управници и управляеми се обединят и заработят заедно за изправяне на своя народ. Новото време изключва лъжата. Никаква лъжа не се позволява. Който лъже, който престъпва Божия закон, сам определя мястото си, сам се отделя от обществото на добрите и почтени хора. Светът се нуждае от здрави хора, със светли умове и благородни сърца. Срещате ли хора с извадени очи и отрязани ръце, били те учители, духовници, бащи и майки, общественици, на тях не може да разчитате. Стойте далеч от човек, на когото дясното око е извадено и дясната ръка отрязана. В бъдещата култура ще влизат хора със здраво ляво око и здрава лява ръка. Дясното им око и дясната им ръка ще бъдат заместени с нови, здрави, но те ще работят под импулса на лявото око и лявата ръка.

Веднъж запитали сърцето, защо е отишло в лявата страна на гърдите. То отговорило: Избрах лявата страна, за да покажа, че нямам нищо общо с дясната ръка и дясното око на човека.

Когато се говори на хората за недостатъците им, те казват, че не искат да слушат думите на този, или на онзи. Ако не слушате думите на вашия приятел, ще слушате думите на природата. Нейният език е строг и безпощаден. Когато съди някого, тя го простира на земята и започва постепенно да отнема мазнините, мускулите му и, като го отправи на онзи свят, запитва го: Къде остана твоята философия? Като не може да й отговори, близките му казват: Бог да го прости! – Това не е разрешение на въпроса. Бог прощава на човека, когато той сам се заема да изправи погрешките си. Този човек е отнел къщата, нивата на своя ближен и след това иска да го простят. Върни къщата и нивата му, и ще бъдеш простен. А така, без да изправиш погрешките си, никой няма да ти прости или да те извини. От хиляди години хората все се извиняват, без да изправят погрешките си. Ще кажете, че Бог е всеблаг и всемилостив. Вярно е, всеки е опитал Божията милост и благост, но, въпреки това, Той изисква от хората да изправят погрешките си, т.е. да изплатят задълженията си. И днес всички се питат, защо съществува смъртта. Много просто, смъртта е бирник, който заставя длъжниците да изплатят дълговете си. Тя е справедлива и не прави за никого изключение. Като дойде смъртта, всички

се плашат. Смъртта иде да ликвидира с греховете и престъпленията на хората, т.е. с техните дългове. Ето защо, по-добре е човек да се плаши от греха и да не греши, а не да се плаши, след като е сгрешил. Аз считам добри, почтени хора онези, които се страхуват, преди да са извършили някакво престъпление. Истински герой е онзи, който не бяга от дълговете си, но ги признава и започва да плаща. Той се обръща към своя ближен и казва: Братко, извърших едно престъпление към тебе. Съзнавам погрешката си и съм готов да приема наказанието, което ми се полага. – Какво ще каже обществото за този човек? – Да каже и мисли каквото си иска. Важно е, какво Бог мисли и казва. Затова е казано в Писанието: „Начало на мъдростта е страхът Господен.“

Мнозина се запитват, защо Христос е говорил повече с притчи и символи. – Целта на Христа е била да каже истината на хората, да им посочи правия път, без да ги обижда. Но, въпреки това, те не можаха да Го изтърпят и Го разпнаха. Той казваше на свещениците: „Вие държите ключовете от небето и нито сами влизате вътре, нито другите пущате да влязат.“ Така и съвременните християни се готвят за небето, без да отговарят на името „истински християни“. За да носиш това име, трябва да се проникнеш от великото учение на Христа, от едно дълбоко разбиране за всичко, което става в света, и от готовността да изправиш всяка своя погрешка. В това се крие благородството на човешката душа. Много са заблужденията на хората и то, по причина на друго заблуждение, че човек е короната на създанията, че е създаден по образ и подобие на Бога. Истинските човеци, създадени по образ и подобие Божие са на небето, а Адам и Ева, направени от кал, са още на земята. Някои поддържат идеята, че душата е направена от кръв, която след смъртта се разливала по земята. Наистина, плътта гние, кръвта се разлива, но живото дихание нито гние, нито се разлива и губи, а остава за вечни времена. То е Божественото начало в човека, което е безсмъртно. То е подложено на закона на еволюцията. Значи, животинското начало в човека умира, а Божественото живее вечно. Важно е Божественото, а не животинското. Ако приятелят ти дойде на гости с кон, кое е по-важно за тебе: неговото присъствие, или конят, с който е пристигнал? Същественото е твоят приятел, а не неговият кон. Какво значение има червеният или белият кон, с който приятелят ти е дошъл? Конят е важен дотолкова, доколкото да чуеш отдалеч пристигането на твоя приятел. Ако конят е бял, също така отдалеч ще видиш приятеля си, който бързо се приближава към тебе.

Като се говори за смъртното и безсмъртното начало в човека, явява се въпросът, как ще възкръсне човек. Според някои, човек ще възкръсне със същото тяло, с което е живял на земята. Значи, ако някой борец е тежал 100 – 120 кг., след възкресението си ще се яви пак толкова силен, едър, тежък човек. Това е детинско разбиране, а не истинско възкресение на душата. Възкресението подразбира нов, Божествен живот. В този смисъл, човек може да възкръсва по няколко пъти на ден. Достатъчно е да се откаже от едно свое заблуждение, за да възкръсне нещо в него. Възкресението подразбира освобождаване. То няма нищо общо с гроба на човека. Кой човек е излязъл от гроба жив и възкръснал? Това не е било и няма да бъде. Обаче, човек е подложен на постоянни промени. Затова и Павел казва: „Ние няма да умрем, но ще се изменим.“ Това е било и всякога ще бъде. Сегашният човек не е това, което е бил в миналото, нито ще остане такъв в бъдеще. Човек се изменя по ум, сърце и воля; той изменя и своите разбирания, своя начин на живот. Съвременните хора говорят за достойнство, за воля, за силна мисъл и т.н. Според мене, само онзи има силна воля, който може да се откаже от злото, което е намислил да прави, и да го замести с добро. Ще кажете, че това и вашите деди и прадеди са знаели. Знаели са го, но не са разбирали, по какъв начин може злото да се превърне в добро.

Един ангел се провинил нещо пред Господа и за наказание го изпратили на земята, между конете, да изучава техния език. Когато се радвали, конете произнасяли звуковете „и-ху-ху“. Ангелът научил езика на конете, разговарял се с тях, но когато трябвало да се зарадва и да каже „и-ху-ху“, не могъл да произнесе тези звукове, за което всички му се смеели. Не било лесно да се изговорят тези звукове. – Защо? – Защото той не разбирал смисъла им. Наистина, човек мъчно произнася думи, на които не разбира смисъла.

Какво означават звуковете „и-ху-ху“? Когато правят сватби в селата, българите се веселят, играят и викат „и-ху-ху“. С това те изказват доволството си, че са придобили нещо ценно. Най-напред родителите на момъка харесват една мома и пращат някой да я иска. Това изпълнява обикновено, стара, умна жена, която започва работата дипломатически. Първо тя се осведомява за материалното положение на момата, иска да разбере, имат ли родителите й ниви, лозя, говеда. Като се убеди, че момата е заможна, тя започва да хвали момъка, да говори, че е много работлив, добър, пък и от имане не е лишен. Родителите на момата слушат, но не

дават още отговор. Бабата отива два-три пъти и все за момъка говори, докато най-после родителите на момата се съгласят. Те довеждат момата, и тя да каже, съгласна ли е, или не. Щом и двете страни се съгласят, започват приготовления за сватба. Определят деня на сватбата, и веселието започва: булката и младоженецът тръгват напред, а след тях кръстницата и кръстникът. Тя носи сито, пълно с орехи, сушени плодове и пари. След тях вървят всички роднини, приятели и познати. Всички са радостни, засмени, музика свири. Кръстницата хвърля отвреме-навреме по няколко орехи или сушени плодове и пари на децата, които с нетърпение очакват този момент. Като се изпълнят всички обреди, музиката засвирва, хорото кръшно се залюлява и някой от играчите се провиква: „И-ху-ху“. – Какво представя ситото, плодовете и парите? – Ситото е човешкият ум, който носи богатства – орехи, лешници, плодове, пари. Давайте от богатствата на ума си щедро на всички, които се нуждаят от него. Децата, които събират благата, представят човешките мисли и желания. Умът трябва да им дава подтик, да растат и да се развиват. Ако питат кръстницата, защо носи сито с плодове и ги раздава, тя ще каже, че това е обичай, но какво се крие в него, не знае.

Съвременните хора имат много обичаи, изпълняват много обреди без да знаят вътрешния им смисъл. Първоначално обичаите и обредите са били в самия човек, но после ги е изгубил и са останали само външни форми. Първоначално храмът е бил вътре в човека, но, след като го изгубил, той започнал да си строи външни храмове и там да се кланя и моли. Със загубване на чистотата си, човек изгубил всичко, което било написано в сърцето и душата му. Какъв по-велик храм ще търси той от онзи, който е в него, и онзи, който вижда в цялата природа? Достатъчно е да излезе вън, сред природата, да види небето, да се изложи на слънцето, да диша чистия въздух и благодари на Онзи, Който е създал цялата вселена. Да излезе вечер, когато небето е осеяно с безброй звезди, за да почувства влиянието на Твореца. Всичко, което ни обикаля, е в състояние да повдигне мисълта и чувствата ни, да ни свърже с Бога. Ето къде е църквата, т.е. храмът на човешката душа. Това е Божествената църква, която храни душите. Тя е и в човека, и вън от него, сред цветя и дървета, реки и морета, птички и животни. Дето животът се проявява правилно, там е Божият храм, там са свещите и кандилата. Когато хората се обединят и заживеят в любов и братски помежду си, те влизат в Божествения храм. Всички хора не са на еднакъв уровен, но всички могат да бъдат братя и да се ползват еднакво от

благата на живота. За онези, които се съблазняват от чуждите добрини и блага, Христос казва да се извади дясното им око и да се отсече дясната им ръка.

Дошло е време, когато християнските народи трябва да се побратимят и приготвят за бъдещата религия, която иде. След 45-та година тя ще дойде, ще се наложи на човечеството и ще го преобрази. Тя е религията на труда. След нея ще дойде новото учение – учение за живота. Докато живеят в религията на труда, хората все още ще се карат, ще се бият, но влязат ли в учението на живота, всичко това ще изчезне. – Защо? – Защото любовта ражда живота. Следователно, всеки трябва да си даде отчет, в коя религия живее: в религията на труда, или в религията на любовта. В религията на труда има две категории хора: едните живеят по Божествен начин, а се проявяват по човешки; другите живеят по човешки, а постъпват по Божествен начин. Това са неизбежни противоречия. Обаче, живейте, трудете се и очаквайте новата религия, т.е. новото учение на живота, на работата и на любовта. Казано е, че животното в човека се мъчи, човек се труди, а Бог работи. Дайте път на Бога в себе си. Той да се прояви и да заработи чрез вас.

Какво представлява земята? – Велико училище. Понеже много от съвременните хора са алчни, те се стремят изключително към придобиване на материални блага. Провидението ги възпитава по най-рационален начин. Както възпитава алчността на змията, също така възпитава и алчните хора. То дава възможност и на най-ненаситната змия да се нагълта толкова много, че да се насити поне за пет-шест дена. Така и на съвременните алчни хора дава толкова много материални блага, че да не помислят с години за тях. Провидението дава на някои хора изобилни блага, да се наситят и преситят. Според закона на втръсването, човек престава да мисли за неща, за които някога е мечтал. Така, обаче, се възпитава неразумният човек. Правилно е да се откажеш от преходните неща в живота преди да си дошъл до втръсване от тях. Трябва ли пияницата да се откаже от пиенето, след като му се е втръснало виното? По-добре е да се откаже преди това, защото след втръсването може и организмът да заболее. Трябва ли войникът от бойното поле да се откаже от убийство, след като му се втръснат убийствата? Добре е войникът да се откаже от убийството на време, преди да му се е втръснало. Някой иска да си поживее, да изпита всички удоволствия от живота, но веднага се излага на критиката на хората. Чуден е съвременният морал! Когато хората се

убиват на бойното поле, считат, че това е в реда на нещата. Когато някой се удоволства, критикуват го. Ако едното е позволено, и другото трябва да се позволи. Ако едното се критикува и осъжда, и другото трябва да се осъди. Дайте на хората нещо по-добро от това, към което се стремят, и не ги осъждайте.

Като слушате да ви се говори така, казвате: Лесно се говори, мъчно се изправят погрешките; лесно се проповядва, мъчно се постигат великите неща. Вярно е това, но човек трябва да се справя със своите слабости и недостатъци. Не е въпрос да ограничавате човека, но трябва да знае, какво му е нужно за пиене и за ядене. Който е жаден, нека пие, но какво? – Чиста, прясна вода. Който е гладен, нека яде, но чиста, здравословна храна. Който иска да мисли, нека мисли, но умът му да е зает с възвишени и светли мисли. Следователно, яжте, пийте, мислете, но не разрушавайте бъдещето си, не се противопоставяйте на стремежите на вашата душа. Ще кажете, че някой се влюбил в танцьорка. Ако тя може да го спаси, нищо лошо няма в това. Има танцьорки, които са спасили десетки мъже от падение. Важна е идеалната страна на нещата. В този смисъл, за предпочитане е да има танцьорки на света, които да спасяват хората, отколкото да ги няма, а хората да живеят в безпътица и престъпления. Ще кажете, че това не е морално. Войната морална ли е? Щом допущате войната, ще допуснете и танцьорките. Това е в живота на противоречията. Обаче, когато войната престане, ще изчезнат и танцьорките. Дето е злото, там са и неговите последствия. Премахнете злото, като причина, за да се справите и с последствията му.

Животът на съвременните хора е пълен с противоречия. Стотици и хиляди хора загиват във фабриките и мините. Тези жертви се оправдават, само ако с тях се повдига цялото човечество. Не става ли това, те не са на място. – Каква е крайната цел на съвременната култура? – Да се повдигнат всички народи, както и цялото човечество. Ако една държава има стотици параходи на разположение, те имат значение само ако помагат за благосъстоянието на всички поданици. В противен случай, за предпочитане е да се освободи от тях. Всички народи се бият за повече земя; в края на краищата, освен че нищо не печелят, но животът им поскъпва толкова много, че едва дишат под тежестта му. И България се би за Македония, без да я спечели. Печалбата от войната е поскъпването на живота. Днес всички се чудят, как да плащат дълговете си. Това е в реда на историческите събития, в реда на човешката култура, но не е в реда на Божественото

учение, нито в реда на културата преди съгрешаването на Адама. Културата на Мойсея се различава коренно от тази на Христа. Преди Адама са живели възвишени, чисти и умни хора. Това малцина знаят. Ако трябва да се доказва на сегашните хора този факт, нужни са специални пособия и време, с каквито днес не разполагаме. Ще кажете, че това е само за оправдание. И да имам време и пособия, не бих могъл да докажа истинността на думите си. Истината не се нуждае от доказателства. Каквото кажа, не подлежи на критика и съмнение. Защо ще се съмнявате в чистото злато?

Сегашните хора се съмняват, защото са вярвали на човешки обещания, а не на Божествени. Много мъже и жени си дават големи обещания, без да ги изпълняват. Така те губят вярата си и се разочароват. Като обещаваш нещо, ще говориш в съгласие с Божествената граматика и логика, дето всички знаци и всяка дума са на мястото си. Какво означава запетаята при обещанията, които един човек дава на друг? Запетаята показва, че речта му още не е завършена, и той трябва да приготви перото си, да я завърши. Докато речта не е завършена, можете да поставяте запетая, точка и запетая, двоеточие и др. След двоеточието се изнасят ред качества на предмета или лицето, за което се говори. Най-после, като се свърши речта, поставят точка.

Сега, всички, които ме слушате, излязохте от рая и започнахте със запетая, после с точка и запетая, с двоеточие, докато най-после свършихте с точка. Какво означава точката? – Тя означава смъртта – край на стария живот и начало на новия. След точката иде нова мисъл, ново положение. Някой казва за себе си: Аз, – поставя запетая, богатият някога търговец, днес фалирах; живях неправилно и неразумно. Искам вече да изправя живота си, но затова трябва да бъда кредитиран. Искам да живея разумно, да изправя погрешките си. Онзи, който кредитира, си служи с въпросителна и удивителна. Той пита: готов ли си да изплатиш дълговете си? Ако отговориш положително, той поставя удивителна, с което иска да каже, че като изплатиш дълговете си, трябва да останеш около него, да му слугуваш. Ще слугуваш на кредитора си, но той ще постъпва към тебе с любов. Приятно е да слугуваш на любовта. Мома и момък, които се обичат, си изпращат въздушни целувки.

Като се говори за целувката, хората се срамуват от нея, считат я нещо нечисто, покварено. Някои питат, как се е появила целувката. Тя е съществувала преди създаването на човека. Растенията, птиците се

целували помежду си. Първа светлината ги е научила. Стремете се към целувката на светлината. Така трябва да целуват всички хора. Мома, на която целувката е чиста като светлината, казва на своя възлюбен: Искам и твоята целувка да бъде така чиста и светла, да носиш светъл ум, благородно сърце и здраво тяло. Засега са позволени само въздушните целувки. Всяка друга целувка носи зараза. Много от съвременните хора са болни. Следователно, и целувката им носи нещо болезнено.

Едно се иска от съвременните хора: изучаване и прилагане на Христовото учение. Ще кажете, че има хора, които изпълняват това учение и не е нужно всички да го изпълняват. Не е така. Всички хора, всички народи съставят част от голямото, Божествено дърво. Следователно, всеки трябва да изпълнява службата си като лист, клон, цвят или плод на дървото. Само така човек запазва своята индивидуалност и върви от частното към общото, от личното към общочовешкото. Животът на индивида и на цялото се изменя така, както ембриона в утробата на майката. То преминава през 500 хиляди форми, докато приеме образа на човек. В духовно отношение, различните хора приемат различни форми: един прилича на точка, друг на запетая, трети на точка и запетая, четвърти – на въпросителна, удивителна, на лист, на клон, на цвят и т.н. От гледище на сравнителната физиогномия, само външно човек носи човешка форма; вътрешно, обаче, той има форма на растение или на животно. Затова някои сравняват носа на човека с ноктите на орела. Както орелът сграбчва жертвата си със своите нокти, така и човек може да напакости на ближния си със своя нос. Носът символизира ума. Това показва, че сегашният човек още не се е изменил вътрешно.

Като се говори на хората за добър живот, за самопожертване, за любов помежду им, това няма да се постигне изведнъж, но трябва да се знае, че добрият и правилен живот иде като последствие от прилагане на Христовото учение. Когато майките и бащите изменят мислите и чувствата си, ще се роди ново, здраво поколение с права мисъл. Всеки човек носи в себе си материал за бъдещо развитие. Затова се казва, че от човека зависи да живее добре, или зле. Който живее по Божествения принцип, ще бъде в мир и любов със себе си и със своите ближни, даже и с враговете си. Христовото учение е на принципи, а не на форми. Принципите разширяват, а формите ограничават. Вън от Христовите принципи, животът на човека е безсмислен. Българската поговорка „Празна Мара тъпан бие“, ясно изразява живота на обикновения човек. Тъпанът трябва да се бие на време

и на място. Така трябва да бие тъпанът на майката и на децата, на свещениците и учителите, на управниците и управляемите. Това значи искрен човек. Неговите думи, неговата реч е чиста, искрена. Който слуша такъв човек, не се натъква на никакви противоречия. Той вижда чистото съзвучие, без никакъв фалш и никаква грубост.

И тъй, да извадим дясното око и да отсечем дясната ръка, които внасят съблазън в живота. И след това да възлюбим враговете си. Който люби врага си, той е човек на бъдещата култура. И ако онези, които заседават сега на конференцията в Париж, любят враговете си, ще дойде истински мир между народите. Не любят ли враговете си, и да дойде мир, той ще бъде временен. Истински мир е този, който носи бъдещата култура на работата, на живота и на любовта. Ако мирът, който сегашните народи очакват, почива на Мойсеевия закон „око за око и зъб за зъб“, времето ще покаже, какъв ще бъде този мир и каква култура ще донесе.

Желая ви да дойде бъдещата култура, а вие да бъдете носители на любовта.

5. Беседа от Учителя, държана на
9 февруари, 1919 г. София

Ако не бях дошъл

“Ако не бях дошъл и не бях им говорил, грях нямаше да имат.”
(Йоан 15:22)

„Грях не щяха да имат“. Ние разглеждаме греха от особено становище, а не както съвременните хора го разбират. Те считат за грях тава, което не е, а какво представя истинският грях, не знаят. – Защо? – Защото делят нещата на добри и лоши, според това, как се отразяват на тях, как те ги чувстват. Всяко приятно нещо човек счита за добро, а неприятното – за зло. Който му дава пари на заем, минава за добър човек; който не му дава, минава за лош човек. Това е криво заключение. Някой може да ви даде пари на заем, но е лош човек; друг не ви дава, а всъщност е добър човек. Следователно, ние разглеждаме греха принципиално, независимо от човешката личност и човешките разбирания. Днес всички хора говорят за греха, без да могат да го разрешат. Който вестник отворите, на всяка страница се описват греховете и престъпленията на хората. Ако апаш обере някого, веднага започват да го преследват, защото считат лъжата и кражбата за големи престъпления. Ако някой вземе парите ви, давате го под съд, повдига се цял източен въпрос, докато ги върнат. Всички считат парите за голямо благо. Парите са само условие, което хората са преувеличили толкова много, че ги считат цел в живота. Те казват: Без пари не може, както и без грях не може. Не е така. И без пари може да се живее, и без грях може.

Христос казва: „Ако не бях дошъл и не бях им говорил, грях не щяха да имат.“ Той свързва отговорността за греха със своето идване. – Кога греши човек? – Когато не слуша думите и съвета на любовта. Като греши, човек първо проявява непослушание, после неизпълнение на това, което му се говори. Казано е в Писанието: „Заплатата на греха е смъртта“. Това значи: грехът лишава човека от най-голямото благо – от живота. Пита ли някой, защо не трябва да греши, ще знае, че грехът ще го лиши от най-великото благо, което му се дава. – Защо ме лишава Господ от живота? Отговорът е в стиха: „Ако не бях дошъл и не бях им говорил, грях не щяха да имат.“

В първата глава от Битието, Бог заповяда на Адам и Ева да не ядат от

плодовете на дървото за познаване на доброто и злото. Понеже не Го послушаха и не изпълниха заповедта Му, те сгрешиха. Така те внесоха греха в човешкия живот, от който хората и до днес още не могат да се освободят. – Какви бяха тези плодове? – Това не е важно. Едно трябва да се знае: Както ръждата разяжда желязото, така и грехът подкопава основите на човешкия живот. Грехът е огън, който разяжда, опетнява и покваря човешката душа, като я лишава от тялото й. – Не може ли душата да се прояви без тяло? – Не може. Както солта не може да се прояви без киселина и основа, така и човешката душа не се проявява без тяло. Такъв е законът на физическия свят.

Следователно, за да се извърши една химическа реакция, нужни са две тела, които взаимодействат помежду си и се получава трето тяло. За тази цел е нужен огън. Той топи и окислява телата. Благородните вещества се топят от огъня, например, злато, платина, сребро, а неблагородните се окисляват и разлагат. От гледището на Божествения закон, т.е. от гледището на алхимическия закон, кои са двете тела, които си взаимодействат? Това са небето и земята, съставени от четирите главни елемента: въздух, вода, огън и земя, т.е. от твърда, течна, въздухообразна и светлинна или лъчиста материя. Като резултат на това взаимодействие се явил човекът, петият елемент, наречен „малкият свят“. Ако земята и небето в човека не се съединят, как ще се роди истинският, вътрешен човек? От гледището на алхимията, земята е основа, небето – киселина, а човекът – сол. Затова Христос казва: „Вие сте солта на земята“. Под „киселина“ се разбира Божествена сила, която прониква навсякъде и твори, създава нови светове. Под „основа“ се разбира съвкупност от сили, които съдействат на Божествената сила да събере необходимите елементи за създаването на човека – малкия свят.

Като се говори за небето, не подразбирам рая, защото той е състояние, а не място на блаженство. Като говори на учениците си за блаженствата, Христос пак разбира състояния, които човек преживява. Той казва: „Блажени нищите духом, защото е тяхно Царството небесно.“ Под „нищ духом“ се разбира човек, който лесно се топи и разтваря. Това са качества на солта. Добрият човек трябва да се топи като солта. Туриш ли сол във водата, тя веднага се разтваря, без протест, затова Царството небесно е нейно. Водата е основа, носителка на живота, а животът – едно от условията за придобиване на Царството Божие. Тъй щото, щом се разтопи като солта, човек влиза вече в Царството Божие. Като пада на

земята, снегът се топи и така носи своето благословение за живота. Докато хората тлеят и се мъчат, а не се топят, злото ще се шири и управлява света. Защо се мъчат хората? – Защото са твърди, не се топят. Казано е в Писанието: „Затвърдя сърцето на този народ“.

„Блажени нажалените, защото те ще се утешат.“ Готварската сол, като стои на въздуха, поглъща водата и овлажнява, т.е. започва да сълзи. Така тя осолява телата. Значи, нажаленият привлича влагата, т.е. живота, и така осолява средата, в която живее. Ако не правите същото и вие, не може да се утешите.

„Блажени кротките, защото те ще наследят земята.“ И солта, в широк смисъл на думата е тиха и кротка. Като се разтвори във вода, тя не ферментира, не вдига шум около себе си. И в разтопено състояние, солта спокойно чака времето си, да дойде топлина отвън, да изпари водата, и отново да се яви в първоначалния си вид, като чиста, кристална сол. Тя знае, че сега ще бъде по-чиста, отколкото е била по-рано. Следователно, кротките хора са сол, която овлажнява въздуха и започва да плаче, разтваря се във водата и това състояние се разнася навсякъде по земята, докато най-после отново кристализира в хубави, чисти кристали.

„Блажени, които гладуват и жадуват за правдата, защото те ще се наситят.“ – Кога човек усеща жажда? – Когато е ял солена храна. Тогава той има нужда от повече вода. Само човек изпитва жажда в различни направления: жажда за вода, за знание, за светлина, за свобода и т.н. Казано е, обаче: „които жадуват и гладуват за правдата, те ще се наситят“. Кроткият, който се уподобява на сол, трябва да гладува за правдата. Христос казва на учениците си: „Вие сте солта на земята“. За себе си казва: „Аз съм виделината на света.“ Солта играе важна роля на земята. Даже и светлината не може да се прояви без сол. Наистина, учениците на Христа бяха среда, чрез която той се прояви. Солите се състоят от две неща: от метал и металоид, или от метал и остатък от киселини. Но солите не се намират отделно нито в киселините, нито в основите. За да си обясните, как се образуват солите, посейте едно житно зрънце и наблюдавайте, как расте и се развива то. Растенето е процес на духа и не се дължи нито само на земята, нито само на слънцето. Земята и небето, съединени в едно, дават условия на духа да се прояви. На евангелски език под „дух“ разбираме сол. Дето е духът, т.е. солта, там има съзвучие; дето духът отсъства, там съществуват противоречия. Така са разбирали старите хора духа и така са работели с него. Старите учени са признавали съществуването на четири

елемента в природата: земя, вода, въздух и огън. Съвременните учени са считали това учение за криво, но най-новите учени са съгласни с него и, от това гледище, поддържат съществуването на четири състояния на материята, които отговарят на четирите велики свята. Земята крие в себе си много сили, някои от които хората в бъдеще ще изучават. Земята е проучена повече външно, по-малко вътрешно. Обаче, външният изглед на земята и нейното вътрешно съдържание са две различни неща. Киселината, за която говори химията окултистите наричат небе, а основата – земя. Небето в човека постоянно твори, действа, желае. Тази е причината, дето човек постоянно е недоволен, все иска нещо ново. Земята пък, наречена основа, плът, отхранва желанията, оформя ги и от тях образува човешкото тяло. Значи, има небе и земя вън от човека и вътре в него. Той трябва да познава тяхната служба и да им съдейства. Желанията и идеите идат от небето, а се реализират на земята. Тя е майка на проявения човек, а небето – негов баща; земята е душата, а небето – духът на човека. Те са работили, за да го създадат, те работят още, за да го усъвършенстват.

Христос казва: „Ако не бях дошъл и не бях им говорил, грях не щяха да имат.“ Щом няма грях, и смърт няма да има. Ако киселината и основата не си взаимодействаха, щяха да се проявят като разрушителни сили. Понеже си взаимодействат и образуват сол – носителка на живота, разрушителните сили не се проявяват. Живот има и в киселината, и в основата, но той се различава коренно от живота на солта. Сегашните хора разбират повече живота на солта, отколкото живота на киселината и на основата.

„Ако не бях дошъл.“ Христос дойде на земята, за да избави хората от греха, а с това заедно да освободи човешката душа от материята, с която се е оплела. – Как ще я освободи? – Чрез киселината, която носи в света. Само киселината е в състояние да разкъса връзките на материята. Само човек е в сила да освободи затворената птичка от кафеза. Обаче, върне ли се отново в кафеза, птичката умира. Значи, свободата е нейният живот. Много от сегашните хора са осъдени да живеят в кафез, т.е. осъдени са на преждевременна смърт. Като не съзнават това, те казват: Тук е истинският живот. Колкото и да им предлагат да напуснат кафеза, те отказват под предлог, че свободата е празна работа. Излязат ли вън от кафеза, те разбират вече смисъла на живота и на свободата. Някоя красива, черноока мома, с розов цвят на лицето, жизнерадостна, се ожени за някой Дон Жуан, който веднага я затваря в кафез и я залъгва с малко просо. Тя подскача в

кафеза нагоре-надолу, върти се, но престава да пее. Като й се насити, той я захвърля и я замества с друга птичка. Много жени днес са изхвърлени от кафезите навън и страдат, оплакват дните си. – Защо са изхвърлени? – Защото Бог им е говорил да не влизат в кафеза, но те не са Го слушали. Днес носят последствията на своето непослушание. Дали вярвате, или не на думите ми, не е важно – ще ги опитате. Ще дойде ден, когато вашият възлюбен, или вашата възлюбена ще ви изхвърлят от кафеза и ще повярвате на моите думи.

Хората се делят на мъже и жени, но не са истински мъже и жени. Те играят роля на такива. Жената символизира любовта, а мъжът – мъдростта. Коя от сегашните жени изявява любовта? Кой от сегашните мъже изявява мъдростта? Жената ще каже, че сърцето й горяло от любов. Горенето на сърцето не е любов. И дървото гори, но не люби. Между горенето на сърцето и любовта има грамадна разлика. Любовта на съвременните хора е преходна, като на птичаря, който отглежда пойни птички във кафез. Като порасне птичката, той я продава и почва да отглежда друга. Един от синовете на Давида опита тази любов. Той се влюби в сестра си и се престори на болен, за да я изпрати баща му да го гледа. Щом изпита човешката любов, той презря сестра си и я изпъди. Днес тази любов господства в света. Днес любиш, на другия ден мразиш. Това не е любов. Момък гори от любов към момата, но като свари яденето си на огъня й, нахрани се и после казва: Не ми трябва вече това гърне. Някога момата готви на своя огън, някога момъкът. Така постъпват всички хора. Като сварят ядене на огъня си, захвърлят гърнето и казват: Нашият живот е чергарски. Защо ще носим гърнета със себе си, да ни тежат? Много гърнета има в света, и мъжки, и женски. Дето спрем, там ще търсим гърне. Обаче, тази любов води към смъртта. Като знаете това, не питайте защо умират хората. Много просто. Човек умира, защото господарят му си сварил ядене в неговото гърне, нахранил се добре и хвърлил гърнето. Като се счупи гърнето, близките му се събират около него, плачат, четат молитви за успокоение на душата му. Защо са тези панихиди? Казвате, че така е наредил Бог. Като отговор на тяхното разбиране, Христос казва: „Ако не бях дошъл и не бях им говорил, грях не щяха да имат; сега, обаче, за греховете си извинение нямат.“

Когато се говори истината, хората казват, че ги съблазняват. За каква съблазън може да говори гърнето, което е пълно с нечистотии? Друг е въпросът, ако то е праведно, т.е. чисто. Обаче, праведни хора на земята не

съществуват. Всяко гърне е изцапано, външно или вътрешно, то носи нечистотии. Ще каже някое гърне, че е праведно и свято. Аз не се лъжа, отдалече усещам миризмата на нечистотиите. Така не се лъже нито Христос, нито Бог. За да придобие чистота и святост, гърнето трябва да се мие и отвън, и отвътре. Хората мият гърнетата само отвън и минават за благочестиви. Когато момъкът се влюби в някоя мома, представя се нежен, внимателен, готов на всякакви жертви. Той казва на момата, че е готов да умре за нея. Как ще умре, когато той още не е жив? Много от сегашните хора са повече мъртви, отколкото живи. Как е възможно тогава умрелият да умира? Има смисъл живият да се жертва за възлюбения си, но в никой случай умрелият да се жертва и да умира за другите хора. Следователно, не вярвайте на човек, който отдавна е умрял. Има смисъл човек да се жертва, но не и да умира. Смъртта е дело на греха. Бог казва: „Не съизволява душата ми в смъртта на грешника.“ Каже ли някой, че умира от любов, той не говори истината. Той няма да умре, но ще изяде жертвата си. Той не обича душата на човека, но богатството му. Отивате при кошер с пчели, кадите ги, за да вземете меда им, и казвате, че обичате кошера. Не обичате кошера, но меда му. Така постъпва и дяволът. Като дойде при вас, казва: Колко ви обичам! Докато се обърнете, той отреже плода от дървото ви и казва: До виждане! До година, като вържете плод, пак ще ви посетя. Като умре някой, близките му се събират около него, плачат и казват: Добър човек беше. – Защо плачат? – Че гърнето заминало за някъде. Те казват, че гърнето се счупило, а ние казваме, че то оживяло, освободило се от оковите на смъртта.

Всички хора говорят за любовта, но никой не я видял. Ако някой каже, че е виждал любовта, това е любовта на пепелта. Човешката любов може да се види само на огнището, дето гори, изгаря и се превръща на пепел. Коя жена и кой мъж са доволни от живота си като женени? Всеки мечтае да се ожени, но в края на краищата, казва, че не заслужава човек да се жени. Малко хора са се оженили, както трябва, и са доволни от живота си. Който е недоволен от любовта, той е попаднал на магнетичната, неустойчива и преходна любов. Тя е резултат на възбуждане на малкия мозък в човека. Благодарение на това, младите се влюбват, привличат се, и като се отделят един от друг, се разлюбват. Привличането, което е резултат на магнетизма, не е любов. За да се магнетизират, младите се хващат за ръце, целуват се. Истинската любов не се проявява нито чрез хващане за ръце, нито чрез целуване. Магнетичната любов е начало на любовта,

условие за проява на киселините и основите. Тази е причината, дето влюбените стават кисели, нервни, неспокойни. Като се влюби, момата се дразни, сърди се, никого не може да търпи. Майката мисли, че е болна, вика лекар да я прегледа. Не е болна момата, но огън гори на огнището й, гърнето с яденето се пържи на огъня. Понеже момата не е привикнала на този огън, мъчи се и страда. Като не може да издържи на огъня, момата се отчайва, иска да се самоубие. Същото става и с момъка.

Казват, че някой се самоубил от любов. Това не е вярно. Любовта възкресява, оживява, подмладява човека. Това, което го кара да се самоубие, е резултат на неустойчивите човешки чувства. За да не изпадне под тяхно влияние, човек трябва да се вслушва в гласа на Божествената си душа, който го предпазва от нечистото гърне. – Искам да си сготвя в него. – Гърнето е нечисто, не ти трябва такова ядене. Много от съвременните хора са нервни и болни все от любов. Не ви трябва любов, която разклаща основите на здравето, изтощава нервите и води към отчаяние и самоубийство.

И тъй, първата проява на любовта е на привличането, т.е. магнетичната любов. Втората проява на любовта е приятелството. Тя е по-висока степен на любовта от магнетичната. Всеки човек иска да има приятел, с когото да споделя своите мисли и чувства. Но и приятелството не е устойчиво, лесно може да се развали. – Кога приятелството между двама души не устоява? – Когато не почива на здрава основа. За да устои, то трябва да има три допирни точки: на физическия, на духовния и на Божествения свят. Двама души се сприятеляват и започват обща работа. Връзката им е главно на физическия свят. Те стават съюзници, но не минава много време, приятелството им се разваля, не може да устои само на една връзка.

Третата проява на любовта почива на сродство между душите. Когато двама души имат сродни мисли, чувства и постъпки, те не се привличат, нито се сприятеляват, но се свързват в името на Божественото в себе си. Тяхната връзка е неразривна. Нищо не е в състояние да ги раздели. Така се свързват само сродни души.

„Ако не бях дошъл и не бях им говорил.“ – За какво им говорил Христос? – За третата проява на любовта. Ако хората бяха приели Христовото учение, грях нямаше да имат и щяха да станат безсмъртни. Сега, понеже живеят повече в магнетичната любов, грехове имат, и смъртта ги дебне. Хората още не познават сродството, като проява на

любовта, затова боледуват, страдат и умират. Сродството между душите подразбира единство в проявите им, единство във възгледите им, в разбиране на великите добродетели: любовта, мъдростта, истината, правдата и доброто. Това не значи, че те са еднакви по буква. Те се разбират по дух, а не само по външни прояви. Велико нещо е да си свързан с една душа по вътрешно сродство. Това, което ние разбираме под „истина", коренно се различава от разбирането на обикновения човек. Неговата истина означава „изстиване". Истината е квасът на Божествения живот. Тази истина са търсели алхимиците; тази истина търсят и съвременните учени. Всички търсят истината, но не я намират, защото я търсят по крив път, там, дето не е. Вместо на истината, те се натъкват на птичар, който ги туря във своя кафез, при други птички. Като им се насити, той ги изхвърля навън.

Като се говори на хората за магнетичната любов, те се страхуват да не изгубят ценното в себе си. Какво става с железните стърготини, като се намагнетисват? Те временно се намагнетисват и скоро изгубват свойството да привличат леки телца. Обаче, свойствата на желязото не се изгубват. На същото основание, и човек, който се поддава на магнетичната любов, временно се привлича от нея и само външно се изменя. Обаче, той запазва вътрешните си качества. Щом се освободи от влиянието на тази любов, и външно, и вътрешно си остава такъв, какъвто природата го е създала. Никаква сила в света не е в състояние да измени вътрешните качества в човека. С други думи казано: никаква сила в света не е в състояние да измени Божественото в човека.

Какви трябва да бъдат вашите възлюбени? – Те трябва да бъдат нищи духом, да се разтопяват; трябва да бъдат нажалени, за да се утешат; трябва да бъдат кротки, за да наследят земята; трябва да гладуват и жадуват за правдата, за да се наситят. Гладуването и жадуването подразбират самопожертване. – За кого се жертва човек? – За ближния си, с цел да го повдигне. Христос казва: „Дойдох на света за да положа душата си за своя ближен. Имам власт да я положа, имам власт и да я отнема." Ще кажете, че всичко, което ви се говори, е добро, но не можете да се съгласите с мисълта, че вашата любов води към смъртта. Не е нужно да се съгласявате с моите думи. Важно е да изучавате любовта си и да видите, какви резултати произвежда тя. Ние не се интересуваме от гърнетата, които се пекат на вашите огнища, нито Бог се интересува от тях. Вижте, колко от вашите гърнета са останали здрави, след като са се пекли на вашия огън.

Вижте колко хора са останали здрави, след като са се хранили от яденето, което се е готвило във вашите гърнета. Кой от сегашните хора не е умрял от любов? Проследете живота на своите близки и ще видите, че който е умрял, причината за смъртта му е или магнетичната любов, или приятелската любов, на които се е поддал.

Съвременните хора се нуждаят от чистене, но не както се чистят в банята. Някой влиза в банята и вика човек да го търка, докато се махне кирта от тялото му. Това не е чистене. Така не се постига чистота и святост, с които можеш да влезеш в Царството Божие. Който се стреми към чистота и святост, сам трябва да се разтопи и да влезе в банята на Божествения живот. Така, именно, той ще стане по-бял и по-чист, отколкото е бил по-рано.

„Блажени нажалените, защото те ще се утешат.“ Думата „нажален“ подразбира растене в добродетели. Не можеш да растеш в добродетели, ако не жалиш. Ако жалиш за майка си, или ти трябва да отидеш при нея, или тя трябва да дойде при тебе. Ако жалиш за светлината, ти трябва да отидеш при нея. Само така ще растеш в добродетелите. Следователно, ако искаш да растеш и да се развиваш в добродетели, първо трябва да отидеш при Бога. Това значи, да се откажеш от всички временни връзки на земята, които спъват развитието ти.

„Блажени кротките, защото те ще наследят земята.“ Кроткият е солта на земята. – Как се среща солта в природата? – В разтворено състояние, в морската вода, и като минерал – каменна сол. Тя трябва да се отдели и от морската вода, и от каменната сол и да се пречисти. Получи ли се в чисто състояние, тя представя Божествения живот, към който всички се стремят. Този живот е съчетание на любовта и на мъдростта: любовта действа на земята, а мъдростта – на небето. За да разбере, какво нещо е любовта и мъдростта, преди всичко, човек трябва да знае, може ли да се разтопи, или не може. – Как ще познаем? – Много просто, ще намерите тайна врата на Царството Божие и там ще разберете, можете ли да се разтопите. Така ще разберете и стиха: „Блажени кротките, защото те ще наследят земята.“ За това е нужно труд и работа, да се потите по 99 пъти на ден, и всичко във вас да се разтвори за Божествения живот. Само така ще разберете смисъла на труда и работата, на радостите и страданията. Като се разтопите, ще се повдигнете нагоре, в Божествения свят, и всичко земно ще остане на земята.

Като се говори за възвишения свят, някои казват, че са го видели на

сън. Сънят не е истинско виждане. Да виждаш само външната форма на нещата, това още не е познаване и разбиране. Това е все едно да казвате, че някой човек е чист, само защото външно е чист. Знаете ли, какво нещо е чистотата? Когато в дома ви влезе чист човек, ако сте готови за Божествения живот, той ще ви донесе най-голямото благословение. Ако не сте готови, ще преживеете големи страдания. Той не иска да страдате, но вашето неразбиране ви носи тъмнина и мрак. И Христос дойде между евреите, донесе им светлина, чрез която посочваше правия път, но те не Го приеха и Го разпнаха. Те се отказаха от Неговата светлина и приеха тъмнината. А тъмнината и смъртта са синоними. Така става с всеки, който се отказва от живота. Щом се откажеш от живота, иде смъртта. Христос е пътят, истината и животът. Следователно, който се отказва от Христа, влиза в ада, мястото на тъмнината, на разлагането, на прекъсване на връзките с всички живи същества. Това значи, да съдействаш за разрушаването на своя живот, както и на този на своя ближен. Ако съзнаваш това, няма ли да страдаш?

Мнозина се страхуват от страданията. Страхът е на място, ако предшества греха. Обаче, страхуваш ли се след съгрешаването, положението ти е лошо. Затова е казано: „Страхът от Господа е начало на мъдростта.“ Ако скърбите преди съгрешаването, добро е; ако скърбите след съгрешаването, зло е. Който скърби преди да е съгрешил, той може да подобри живота си; който скърби след съгрешаването, натъква се на непоносими страдания. Казано е, че гневът Божи се излива върху чедата на непослушанието. Така е за сегашната епоха, но бъдещата епоха носи благословение за праведните. Към грешниците тя ще бъде крайно взискателна. – Аз от кои съм? – Ако искаш да знаеш от кои си, попитай се и си отговори, разтопяваш ли се, т.е. кротък ли си, гладуваш и жадуваш ли за правдата? – Топиш ли се като солта? Не се топя. – Губиш първия зар. Нажален ли си? Не. – Губиш втория зар. – Жадуваш и гладуваш ли за правдата? – Не. – Губиш и третия зар. След това, каквото и да ти говорят проповедниците, както и да те успокояват хората, ще знаеш, че не си спасен. Едно от свойствата на Христовата кръв е разтварянето и разтопяването. Ето защо, който пие Христовата кръв, ще бъде спасен. Значи, Христос спасява човека. Въпреки това, момата мисли, че спасява момъка, а момъкът мисли, че спасява момата. И двамата са на крив път. Какво спасение е това, което ги прави нервни, отчаяни и недоволни? Момъкът туря пипалата си върху момата, като октопод, и я изсмуква. И

момата прави същото. Това е морският дявол, който се проявява чрез тях. При новото възпитание, майката трябва да каже истината на дъщеря си, а бащата – на сина си. Ако дъщерята се е влюбила и страда, майката трябва да й каже: Дъще, това не е любов. Твоето гърне и гърнето на възлюбения ти не са още чисти, не можете да готвите в тях.

Възложи надеждата си на Бога, и Той ще ти покаже, къде е твоят възлюбен и как ще го намериш. Аз вярвам само в един Бог, Който е в сила да ни научи на великия закон на любовта. Всеки друг, дошъл с мисълта да сватува, непременно крие в себе си някаква лоша мисъл. Сватовниците искат да съберат двама млади, да си помагат. Всъщност, излиза друго нещо. Вместо да си помагат, те започват да воюват, кой да вземе първото място. Ето, и българите воюваха, да стане България велика. Стана ли велика? Не само че не стана, но и днес се страхуват от решението на Съглашението. Какво мислят съглашенците? Каквото Бог мисли за България. Бог е решил да прекара България през огън, да изчисти нейното гърне. Той казва: Аз не се нуждая от българи, които не се разтопяват, не са кротки и нажалени, не гладуват и жадуват за правдата и истината. Същото се отнася и до всички народи.

„Ако не бях дошъл и не бях им говорил, грях не щяха да имат." Днес във всички черкви се молят за България, дано не дойдат страдания върху нея, т.е. да не мине гърнето й през огън. Българите се страхуват, да не би съседните държави да вземат повече земя, да станат по-силни. Да вземат повече земя, това значи, да варят повече кокали в гърнетата си. Какво ще им донесат тези кокали? Едно ще знаете: човек, или народ, който не се топи, ще бъде изхвърлен навън. Това се отнася до всички хора и народи без изключение. Всички хора и народи могат да се разтопяват, но не искат, защото са в обятията на своя възлюбен, който им дава различни обещания. Той им казва, че ще ги украси с диаманти, отдалеч да светят. Диамантите не са дадени за октоподите. Всеки може да изработи такива диаманти и да ги носи в себе си. Само така човек може да бъде смел, силен и готов на всякакви жертви. Пита ли някой, какво бъдеще го очаква, ще му отговоря: Бъдещето ти е завидно, ако се топиш, ако си кротък, ако си нажален, ако гладуваш и жадуваш за правдата. – Мъчно се постига това. – Все пак може да се постигне.

„Ако не бях дошъл." Понеже истината е дошла, човек или ще живее, или ще умре – едно от двете. Като се разтопи, солта не изчезва, но става по-чиста. Колкото пъти и да я разтваряте във вода, тя не се уморява. Обаче,

турите ли дървото само веднъж на огъня, то изчезва и се превръща на пепел. Ако приличате на солта, след разтварянето ви отново ще кристализирате, т.е. ще възкръснете; ако приличате на дърво, ще изгорите, ще се превърнете на пепел и ще ви хвърлят на купището. Казано е Писанието, че ако солта обезсолее, ще се хвърли навън.

И тъй, блаженствата, върху които Христос говори на учениците си, имат отношение към солта. Ако дойде някой приятел при вас, питайте го, желае ли да се разтваря и топи като солта; желае ли да бъде кротък и нажален, да гладува и жадува за правдата. Ако отговори положително на всички въпроси, той е добър човек; ако отговори положително само на един въпрос, а на другите не дава отговор, пазете се от него. Това е говорил Христос на тогавашните хора. Така трябва да се говори и на сегашните учени, проповедници, общественици и др. Така трябва да се разбира Христовото учение, за да не кажете един ден:Вода газихме, жадни бяхме. Приятна и лесна работа е човек да се разтопява. Като се къпе, той може да провери, разтваря ли се, или не. Децата обичат да се къпят, но и възрастните обичат това. От тях се изисква внимание, да се изпитват, могат ли да се разтварят и топят. Това ще ги доведе до себепознаване. – Как ще позная дали се топя? – Ако някой ти открадне голяма сума, и ти не се смутиш, способен си да се разтопяваш. Смутиш ли се, ти не можеш да се топиш. Ако влизаш в положението на онзи, който страда, ти си способен да се разтопяваш. Приятно е да срещнеш такъв човек. Той е добър и влияе благотворно върху окръжаващите. Заслужава да слезеш на дъното на ада за един добър човек. За него небето се отваря и ти става весело и светло на душата. Приятно е да слушаш музиканти, които не само свирят, но чувстват и живеят във това, което изпълняват.

Мнозина говорят за любовта, без да я чувстват, без да се проникват от нея и без да я прилагат. Това значи, едно се говори, друго се изпълнява. Като видиш едно агънце, казваш, че го обичаш. То отговаря: бе-е. Това значи: няма ли човек, който да покаже в действителност любов към мене? Ти обичаш агнето, но мислиш, че като го заколят, ще си хапнеш от него. Това не е любов. Така се обичат повечето хора; така се обичат много моми и момци. В края на краищата, един от тях все ще стане жертва, както агнето от ножа на своя господар – касапин.

Съвременният свят е пълен с касапи. Колко агнета днес отиват жертва! Аз се чудя на величието на Бога, на Неговата милост и любов, на Неговото търпение. Той вижда всички престъпления на хората и търпи.

Навсякъде чувствате съмнения и подозрения. Докато някой ви храни, вие сте с него. Щом престане изобилието, всички се отдръпват от него. Това не е християнство, не е морал. Не ви упреквам, но посочвам слабите ви страни, да се вгледате в себе си и да научите правилно да се разтопявате. Светът е преситен от обяснения в любов. Ако се жертвате, жертвайте се за Бога, а не за човека. Не искам да се жертвате за мене, нито да умирате за мене. Това е най-голямото нещастие за човека. От всички се иска да се откажат от греха, от престъплението и непослушанието. Откажете се от ревността, която трови душите ви. Очистете къщите си и тогава очаквайте Христос да ви посети. Вложете повече любов в живота си. Като месите хляб, като готвите, приложете любовта си. И тогава, който хапне от вашия хляб, ще бъде благословен. Хляб, омесен без любов, носи отрова за човека. Не тровете себе си, не тровете и близките си. Никой няма право да става причина за страданията и смъртта на своя ближен. Чист и свят живот се изисква от всички. Всеки трябва да се разтопи, да стане кротък и нажален, да жадува и гладува за правдата.

Христос казва: „Аз съм виделината на света.“ Следователно, който търси тази виделина, ще се просвети; който не я търси, ще ходи в мрак и тъмнина. Ще кажете, че светлината се проявява чрез всяка лампа. Всяка светлина, отдето и да иде, е отражение на Божествената светлина, но отражението изчезва, ако не е свързано с главния източник. Истинската светлина е в човешкия мозък, а не вън от него. Светлината иде само отгоре. Който възприеме Божествения живот в себе си, той започва да свети като слънцето. И тогава стихът „Вие сте виделината на света“ се осмисля.

И тъй, докато сте в света, между хората, работете съзнателно, не се отчайвайте, да не се спъвате едни други. Понеже минавате за културни хора, покажете своята култура. Не ставайте причина да прогоните добрите хора между вас. Те са дошли да ви помагат. Ако не отворите сърцата си за тях, ще ви напуснат. Ако е да опитват жилото на човека, те могат да отидат между бръмбарите и буболечките. И там ще бъдат жилени, но поне ще се предпазват. Буболечката носи жилото си отпред, на хобота, да се вижда. А човек носи жилото си отзад. Човешкият език е жило, което троши и кости. Който може да извади отровата на своя език, той минава за учен и велик човек.

„Ако не бях дошъл и не бях им говорил“. Христос дойде между хората, да им покаже, как да живеят, как да изпълняват Божията воля, да работят за идване на Царството Божие на земята и за въдворяване на

славата Божия. Тази е положителната страна на стиха: „Ако не бях дошъл и не бях им говорил, грях, не щяха да имат.“

6. Беседа, от Учителя, държана
на 2 март, 1919 г. София

Моето иго

"Вземете моето иго на себе си и
се научете от мене."
(Матей 11:29, 30)

„Вземете моето иго." Това е една положителна заповед. – Защо трябва да вземем Христовото иго? – Защото е благо и леко. Какво ще се придобие от това? – Ще се научим да бъдем кротки и смирени. Ще кажете, че това са прозаични думи. Игото е символ на робство – отрицателна страна на живота. Всички живи същества, от най-малкото до най-голямото носят по едно иго. Няма същество в света, което да е абсолютно свободно от иго. Ето защо, като предлага на хората своето иго, Христос го сравнява с игото, което те сами си налагат. Той казва: „Вземете моето иго, защото е благо и леко." Наистина, всяко човешко иго е тежко и горчиво.

Какво означава думата „иго"? На турски език „йок" означава „няма"; на английски „йок" означава хомот; на индуски „йог" означава учител. Следователно, Христос говори за своето иго в смисъл на учител. Той казва: „Вземете моето иго", т.е. приемете го като учител в себе си и се научете от него. В широк смисъл на думата, под „иго", турчинът разбира отсъствие на свобода; англичанинът съветва човека да си тури хомот и да върви напред; индусът вижда в игото учител, който учи човека на добро. Българинът счита игото за робство. Той знае това от себе си. Като стане сутрин, туря хомот на биволите си, тръгва след тях с остена си и казва: Дий! Биволите се обръщат назад и питат господаря си: Защо ни мушкат? – Защото няма свобода на този свят.

Нужно ли е игото в живота? При сегашните условия на живота игото е необходимо. То води човека към мъчение, труд и работа. Понеже съвременният човек е проникнал дълбоко в материята и се е свързал с нея, той се мъчи, докато скъса тези връзки. След това започва да се труди, и най-после животът му се осмисля. Щом осмисли живота си, човек работи. И пилето, докато е в черупката на яйцето, се мъчи. Щом наближи време да се излюпи, то започва да чука върху черупката, докато я пробие и излезе вън, на свобода. И в свободния живот има иго, но пилето се труди вече да осигури прехраната си. Всички хора са затворени в черупка, от която трябва да излязат. Докато не я усеща, човек стои в черупката си тих и

спокоен. Щом му дотегне, той се мъчи, прави опити да я пробие и да излезе навън. Важно е да спази момента на пробиването й. Счупи ли я преждевременно, или ще умре, или ще излезе вън, но хилав и неспособен за самостоятелен живот. Внимавайте да счупите черупката си навреме. Този момент в живота наричаме придобиване на свобода, влизане в новия живот. Алхимиците го наричат придобиване на философския камък, а в Евангелието се говори за него, като влизане на човека в Царството Божие. Който е придобил Царството Божие, той не говори за него. Чувате ли някой постоянно да говори за Царството Божие, ще знаете, че той е далеч от него. Колкото повече говори човек за правда, истина, любов, морал, богатство, толкова по-далеч стои от тях. Изобщо, хората говорят за неща, които нямат. Гладният говори за хляб, докато се наяде. Щом се нахрани, не мисли вече за хляба. Като огладнее, отново започва да мисли за хляб, въображението му работи, представя си фурна, пълна с топли, зачервени хлябове.

„Защото съм кротък и смирен по сърце“. С този стих Христос открива нова епоха за човечеството. Кое е забележително в тази епоха? – Остенът изчезва, слугите стават едно с господарите, жената и мъжът тръгват задружно в живота. Който е влязъл в тази епоха, казва: Хвърлям вече остена, пущам воловете си на свобода, свързвам със слугата си отношения на приятелство и най-после влизам в кухнята и започвам да готвя заедно с жена си, тръгвам рамо до рамо с нея в живота.

Христос казва: „Вземете моето иго на себе си.“ Веднага ще се запитате: Може ли да се вземе това иго? Време ли е вече? Какви ще бъдат резултатите? От две хиляди години хората си задават едни и същи въпроси., но никой вече не ги пита, готови ли са, или не. Като срещнат човек с тежък чувал, не го питат, готов ли е да го облекчат, но вземат чувала му и казват: Ние имаме право да вземем твоя чувал. Друг е въпросът, ако можеш да го носиш; щом не можеш, ние ти идем на помощ. Ако срещнат човек, който впрегнал биволи в колата си и върви след тях с остен, ще спрат колата и ще му кажат: Приятелю, разпрегни колата и освободи биволите си. Аз ще се впрегна и ще работя вместо тях. Време е силните, големите да се впрегнат на работа и да заместят малките и слабите. Съвременните хора трябва да се освободят от двойното робство, в което са попаднали: физическо и духовно.

В първите времена на християнството, един светия срещнал един голям богаташ, който търсил роб да му слугува. Светията предложил на

богаташа да му стане роб. Богаташът се съгласил, но първо го попитал: Колко искаш да ти платя? – Продавам се за хиляда дукати. – Съгласен съм, от днес ще бъдеш мой роб и слуга. Светията изпълнявал добре работата си и останал две години в дома на богаташа. През това време той успял да обърне двете дъщери на богаташа към Бога. Така той ги освободил от веригите на човешките заблуждения. Като свършил работата си, той казал на господаря си, че трябва вече да напусне дома му. Господарят дал съгласието си и му предложил сумата хиляда дукати, която му дължал. Обаче, светията отказал да вземе, каквато и да е сума, като добавил: Господарю, платено ми е всичко. За всяка от дъщерите ти, които обърнах към Бога, ми е платено по 500 дукати. Това е алегория, от която хората трябва да се учат. Светията не е получил никаква сума за дъщерите на богаташа, но той знае, че е голяма радостта на небето, когато една душа се обърне към Бога.

Мнозина говорят за Христовата кръв, за жертвата, която Христос направил за човечеството, за любовта, за правдата, но като влязат в дома си, други са отношенията им към техните близки. Жената на един такъв християнин казала: Не желая да вляза в този рай, за който ми говориш. Така казвали и китайците за католиците, от които слушали да се говори по един начин, а се постъпва по друг. Те често запитвали: Има ли на другия свят католици? – Има. – Тогава не искаме да влезем в този рай, за който те ни говорят. Ето защо, между делата и думите на човека не трябва да има противоречие. При това, като обещаваме нещо, трябва да си служим със сегашното време на глаголите, а не с бъдещето. Бог говори всякога в настояще време, а не в бъдеще. Настоящето принадлежи на Бога, а бъдещето – на човека. Кажи: Взимам Христовото иго на себе си. Кажеш ли: „Ще взема Христовото иго“, ти залъгваш и себе си, и своя ближен. Който вземе Христовото иго, той придобива нужната свобода. Свободен е този, който е научил законите на кротостта и на смирението. Солта е кротка и смирена. Туриш ли я във водата, тя се разтваря без шум, без роптание и протест. Следователно, ако се гневиш на жена си, че не е сготвила добре, ти не си кротък и смирен. – Аз съм добър човек, но малко съм нервен. – Кой човек не е нервен? На кого нервите не действат? – Неврастеник съм. – В неврастенията няма нищо лошо. Неврастеникът е онзи, който се е омотал в лабиринта на своите мисли и чувства, объркал е пътя си и не може да излезе вън, на свобода. Такова е положението на човек, който има да плаща две-три полици в един ден, но няма достатъчно пари и се чуди, как да

излезе от това положение. – Какъв е цярът на тази неврастения? – Да отидеш при кредитора си и да го помолиш да продължи срока на полиците си. – Честолюбието ми не позволява да се моля на този – онзи. – Как ти позволява честолюбието да подписваш толкова полици? Щом си подписал няколко полици, без да си в сила да ги плащаш, ти си накърнил вече честолюбието си. Сега не ти остава нищо друго, освен да се молиш и да възстановиш своето честолюбие и достойнство.

Един турски кадия разглеждал делото на един богат турчин. Преди да се произнесе и издаде присъдата, турчинът посетил кадията и изказал следната молба: Господин кадия, ще ти дам сто лири и гърне с чисто, хубаво масло, ако отсъдиш делото правилно. Кадията издал присъдата в полза на турчина. За да изкаже благодарността си, турчинът му занесъл обещаните сто лири и гърне с масло. Кадията благодарил и, след сбогуването си с турчина, решил да опита маслото, дали е хубаво. Като бръкнал с ръката си в гърнето, то останал крайно изненадан. Само горният пласт било масло, а в средата на гърнето имало говежди нечистотии. Силно разгневен, той изпратил слугата да повика турчина. Последният застанал спокойно пред кадията и го запитал: Какво искате от мене? – Как не те беше срам, да напълниш гърнето с нечистотии? Като бръкнах вътре, изцапах ръцете си. – Ти отдавна ги изцапа. Още като издаваше присъдата, ти бръкна в гърнето и изцапа пръстите си.

И тъй, помнете, че дяволското гърне, в което често бъркате, е пълно с нечистотии. – Има ли дяволи между хората? – Има, те са духове, въплътени в човешка форма. Те са хубаво облечени, заемат различни служби в обществото. – Как се познава дяволът? – Много лесно. Достатъчно е да бръкнеш в гърнето му, за да разбереш, с кого си имаш работа. Отгоре в гърнето има нещо сладко, но вътре е пълно с нечистотии. Тази е диагнозата, по която познавате присъствието на дявола. Една от великите науки на живота се заключава в правилното хранене. И в миналото, и днес, човек се храни с нечиста храна. – Възможно ли е това? – Възможно е. Всяка клетка има стомах, черва, както и цялото животно. Щом е така, тя отделя нечистотии. Понеже човек се храни с растения и животни, следователно, той възприема нечистотиите на самите клетки. Мислите, чувствата и постъпките на хората също биват чисти и нечисти. За да се уверим в това, достатъчно е да бръкнем само с два пръста в някои от техните гърнета. Щом извадим пръстите си навън, ще разберем, какво носят те за цялото човечество. – Може ли човек да се освободи от

нечистотиите на физическия и духовния свят? – Може, но той трябва да се преобрази, да стане кротък и смирен.

Христос казва: „Вземете моето иго на себе си, да се научите, как да станете кротки и смирени“. Христос е кротък и смирен, не ферментира, не роптае, не се гневи. Кротостта е необходимо условие за живота на великия човек. Никой не може да изнасили кроткия, нито може да му причини някакво зло. Според някои, кроткият се познава по това, че е мирен, стои на едно място, не се движи много. Това не е кротост. Кротостта е вътрешно състояние на душата, при което мислите и чувствата на човека са отправени към един център, с единствената цел да съграждат. И водата е кротка. Тя прониква навсякъде, пои растенията и животните, утолява жаждата на пътниците, върши полезна работа. Понякога тя става буйна, причинява големи пакости, но това се дължи на хората, които изменят природата й. Те искат да впрегнат кротостта й, да я използват за свои лични облаги. Водата има свойството да пречиства различните вещества. Ако се разтвори в нея нечиста сол, утайките падат на дъното. След изпаряване на водата, солта отново се отделя, но вече чиста и във вид на кристали. Значи, за пречистване на солта, утайките остават, т.е. кротостта се отделя от утайките си. Онзи, който се представя за кротък, без да е такъв, носи само утайките на кротостта. – Кой човек е кротък? – Който носи Христовото иго на себе си. – Кой не е кротък? – Който не носи Христовото иго. Христовото иго е свързано със закона на кротостта. Който поема това иго, той изучава този закон.

Сега, като се говори за кротостта, хората ще се разделят на категории: първата категория ще приеме идеята за кротостта от страх; втората категория ще я приеме от материален интерес, да спечели нещо; третата – от любов към науката, да научи нещо, да опита силата на кротостта; четвъртата – от любов към Бога, да приложи словото Му и да бъде полезен на своя ближен. Не е лошо, че съществуват талкова категории хора; важно е, в края на краищата, всички да възприемат игото на Христа, да станат кротки и смирени. Това не се постига изведнъж, но постепенно. Не можем да учим гъсениците да хвърчат, нито пеперудите да лазят. Какво правят някои хора? Срещат гъсеници и започват да им преподават, как да хвърчат. Опасно е гъсеницата да хвърчи. Тя трябва да лази и да се храни с листа. Не е дошло още времето й да хвърчи и да се храни със сладкия сок на цветята. Единственото нещо, което може да се направи за гъсеницата, е като я видите на земята, да я поставите на лист, да си гризе спокойно, от никого

несмущавана. Опасно е да учите пеперудата да лази. Тя трябва да се движи в градина с много цветя, да смуче сладкия им сок и да се радва на Божествения свят.

Всеки говори за себепознаването, но като се натъкне на известно изпитание, вижда, че не се познава. Затова често човек се запитва, пеперуда ли е, или гъсеница. За да се познаеш, наблюдавай се да видиш хвърчиш ли, или лазиш; дали гърнето ти е пълно с чисто масло, или има и нечистотии в него. Ако си гневен, бръкни в гърнето си и виж, чист ли е пръстът ти, или не. Ако е чист, продължи работата си; ако е нечист, освободи се от отровата на гнева и след това работи. Дойде ли една идея в ума ти, преди да я реализираш, провери, дали хвърчиш, или лазиш. При хвърченето ти ще я реализираш по един начин; при лазенето по друг начин. Някой се заема с много работи, но като не може сам да ги свърши, прибягва да помощта на външни хора. Този човек лази. Който не търси чужда помощ, той хвърчи. – Защо? – Защото уповава на Бога и като хвърчи, той намира нужните сокове навсякъде. Който не уповава на Бога и не е свързан с Него, страда, независимо от това, дали е пеперуда, или гъсеница, дали хвърчи, или лази. Някои хора са в състояние на гъсеница, а други – на пеперуда, въпреки това и едните, и другите страдат. – Защо? – Защото често гъсеницата попада между цветя без листа. Оттук-оттам обикаля, няма храна и условия за развитието й. Пеперудата пък попада между листа на дървета и растения без цветове. И тя се лишава от храна и условия за развитие. Следователно, оплаква ли се гъсеницата, че страда, казвам, че се намира между цветя без листа. Ако и пеперудата се оплаква, че страда, тя се намира само между листа.

„Вземете моето иго на себе си, защото съм кротък и смирен.“ Да бъдеш кротък и смирен, значи, да проникнеш в благоприятни условия за твоето развитие, да не ферментираш и да бъдеш тих и спокоен, да дочакаш времето за изучаване тайните на живота. Някой иска да знае, какво представя другия свят, какво нещо е астралният свят и какво – умственият. Това са светове, които могат да се определят с една дума. Например, астралният свят е на желанията, умственият свят – на мисълта, а причинният – на причини и последствия на нещата. Какво знание е това, което се определя само с една дума? Ако сравняваме материята на трите свята – физически, астрален и умствен, ще видите, че материята на физическия свят е най-гъста, на астралния е по-разредена, а на умствения свят – най-рядка. От човека зависи да измени свойствата на физическата

материя, т.е. да я направи по-пъргава, по-еластична, по-рядка. Трябва ли да допущате в ума си отрицателни мисли, които сгъстяват атмосферата около него? Чували сте, как някой се заканва на свой познат, задето му е казал обидна дума. Той ще му отговори с десет обидни думи и не мисли, че с това е бръкнал вече в нечистото гърне и се оцапал. Така той се излага много повече, отколкото обидната дума го излага. Дръжте в ума си възвишени и чисти мисли, които ви свързват с умствения свят, дето живеят светли, разумни същества. Дойде ли в ума ви една нечиста мисъл, турете я веднага в огъня на Божествената любов, да изгори и се превърне на пепел.

Сега аз не говоря на вас, но на кадията и неговия обвиняем – турчина. Трябва ли кадията да се сърди на турчина, че му казал истината? Кой от вас е изпълнил Божията воля както трябва? Нека всеки си отговори, какво е направил за Господа. – Аз ли съм най-голям грешник? Не е въпросът, дали си грешник, или не; важно е, всеки да изпълни волята на Онзи, Който го е изпратил тук на земята. В изпълнението на тази велика воля се крие благото на човешката душа, както и благото на цялото човечество. Ще кажете, че лесно се говори, но светът не се оправя само с думи. Аз не мисля, че мога да оправя света, но ретуширам своите работи. Така постъпва всеки художник. Като нарисува една картина, оставя я известно време настрана, не се занимава с нея. След време пак я преглежда, да намери някакъв недостатък. Види ли такъв, веднага го изправя. Като я гледа дълго време, нищо лошо не вижда – пак я туря настрана. Така той изправя погрешките си, докато един ден не вижда нищо лошо в нея и счита, че картината е завършена. Като срещна някой човек, аз считам, че той е една от моите незавършени картини и веднага взимам четката си да изправя един от недостатъците му. Знаете ли, с какви бои си служа? Обикновено аз използвам всички цветове на спектъра. Обаче, никога не си служа с черна боя. Черният цвят означава почивка, отсъствие на живот. Той е отрицателен цвят.

„Защото съм кротък и смирен по сърце.“ Кротостта и смирението са толкова необходими в живота, колкото и солта. Това са вътрешни качества, които дават възможност на човека да се развива правилно. Така той дохожда не само до външното, но и до вътрешното знание. Кроткият се проявява само тогава, когато влиза в общение с хората. Тогава той се проявява свободно и познава себе си, но и окръжаващите го познават. С присъствието си, той внася мир между хората. Кротостта хармонизира хората, поради което те се обединяват и образуват големи общества. Така

действа и Бог със своето присъствие. – Възможно ли е различни хора, с различни характери да се обединяват в едно цяло? Вижте какво правят музикантите в един оркестър. Всеки музикант свири своята част и, в края на краищата, тоновете на различните инструменти се сливат в акорди и образуват нещо хармонично, приятно за слушане. Тук действа законът на сливането. Следователно, всяка музикална пиеса, която е основана на този закон, е кротка и хармонична. Ако искате да създадете красива и възвишена музика, турете кротостта в действие; ако искате да създадете нова религия, която почива на любовта, вложете за основа кротостта; ако искате да преобразите земния си живот, да изчистите отношенията си, вложете кротостта за основа на вашите постъпки. Кротостта повдига вибрациите на човека и го води към чист, Божествен живот. Всяка мисъл, всяко чувство и всяка постъпка, лишени от кротостта, са проява на безлюбието. Чистота и искреност се иска от човека. Как се познава чистия човек? – Като бръкнете с два пръста в неговото гърне, и пръстите ви останат чисти, той е чист. Така ще познаят и вашата чистота. С двата пръста жената рови в земята, да посади нещо. В тези пръсти се крие човешката религия, съвест, воля и правда. Ето защо, когато казвате, че човек трябва да се познае, това значи, да бръкне с двата си пръста в своето гърне и да види, чисти ли са пръстите му, или оцапани.

Кротостта и смирението са качества, които вървят заедно. Смиреният никога не говори за себе си. Той изпълнява задълженията си тихо и добросъвестно и така се проявява. Христос дойде на земята, именно затова, да покаже на хората как да живеят. Без кротост и смирение няма спокойствие. Вълнува се морето, т.е. човешкото сърце, но един е пътят за утихването му – пътят на кротостта и смирението. Защо трябва да се смущава сърцето ви? Писателят се смущава за своето произведение, да не би критиката да се произнесе много строго. Ученият се смущава за своето изобретение. Ако съчинението ви почива на истината, няма защо да се смущавате. Има строги критици, но ако са чистосърдечни, те не са опасни. Важно е човек да бъде искрен към себе си и към своите ближни, да не изпада в лицемерие. Лицето на някого се изкривило от страдание, а той се представа за спокоен. Лицето на спокойния е огледало на душата му. И да страда, той понася всичко със съзнание и любов, знае, че сам е виновен за страданието си, не хвърля отговорността върху другите хора. – Не се носи лесно бремето. – От човека зависи. И бременната жена носи иго, но се радва, че ще се роди човек на света. Бременната жена трябва да носи детето

си с кротост и смирение, за да предаде тези качества и на него. Само така може да се подобри бъдещото поколение. Следователно, дето и да носите иго – на врата, на гърба, в утробата си, в ума, в сърцето – носете го с радост, кротост и смирение.

Вземете моето иго на себе си, защото съм кротък и смирен по сърце.“ Ето един стих, който заслужава да се приложи в живота; всеки трябва да го напише в ума си и в сърцето си. Бременната жена да повтаря този стих през всичкото време на бременността си. Така ли постъпва тя? Понякога си спомня този стих, но след като роди детето, а тогава е късно вече. Христовото иго е необходимо за умствения и духовен живот на човека. Без него той изопачава своите мисли, желания и постъпки. Какво значи да живее човек с изопачени мисли и желания? – Това подразбира дърво с лоши, гнили плодове. Мислите са плодове на ума, а чувствата – на сърцето. За да се създаде една мисъл, нужни са два елемента: а – висшият манас и в – нисшият манас. Двата елемента заедно образуват с – самата мисъл. И в духовния свят чувствата се образуват пак от два елемента: искане и желание.

И тъй, буквата а е умът, в – сърцето, с – волята. Значи, а + в = с. Волята е дете на ума и на сърцето. Следователно, когато казват за някого, че волята му не е възпитана, това значи, че умът и сърцето му са невъзпитани. Щом те са невъзпитани и детето, родено от тях, ще бъде невъзпитано. Някои искат да възпитат ума и сърцето чрез волята. И това е възможно, обаче синът ви ще играе роля на вашата воля. Той ще се ожени и заедно с жена си ще ви възпитават. Синът ще бъде а, жена му – в, а вие – с, т.е. неговите деца. На какво ще бъде равно а – в? Този въпрос оставям отворен, вие да го разрешите.

Кротост и смирение – две велики качества на астралния свят, които създават истинските желания и стремежи на сърцето. Който иска да влезе в общение с възвишените жители на астралния свят, трябва да бъде кротък и смирен. Без тези качества, пак ще отидете в астралния свят и ще се върнете, без да сте придобили нещо. Кротостта и смирението подготвят човека за съзнателното му влизане в астралния свят. Те успокояват душата, която укрепва тялото го и прави здраво и бодро. Без кротост и смирение, лекуването на човека е невъзможно. Без кротост и смирение никаква идея не може да се приложи. Кроткият се отнася добре и с хората и с животните. Той знае силата на грубите отношения, на лошите думи и ги уподобява на отровните и вредни питиета. Затова казвам: Не се черпете с лоши думи и с

груби отношения. Всяка дума е ценна, когато е употребена на мястото си. Днес, на всички хора са дадени условия да бъдат кротки и смирени по сърце.

„Вземете моето иго." Игото, това са двете очи на човека. Който не прилага закона на кротостта и смирението, носи хомот на гърба си. Човешкият дух е впрегнат на работа. Неговото седалище са очите, през които вижда всичко и върви напред. Същевременно очите са и хомотът на човека. Каквото види чрез тях, той го пожелава. Ако не може да го постигне, той се връща у дома си недоволен и разочарован. Вижда ниви, къщи, говеда – всичко пожелава. Чувате го най-после да казва: Винце искам, прасенце искам, да си пийна и хапна, да разбера смисъла на живота. И ако не може да задоволи желанията си, той казва, че носи иго. Игото не е в това, че не е постигнал временните си желания, но в това, че не е употребил очите си на място – пожелал е неща, които не са нужни. Който не е доволен от живота си, ще носи игото на врата си; ако пак не е доволен, игото ще се премести на гърба му. И най-после, игото ще влезе в утробата му и ще роди дете. Така, игото ще се мести, докато човек разбере смисъла на живота и стане съвършен, т.е. кротък и смирен. Значи, игото е първо на очите, после на врата, на гърба и най-после на корема. Да се справиш с това иго, подразбира да изучаваш алхимията.

Следователно, не говорете за желанията си и не страдайте за това, което не сте постигнали; използвайте знанието, което иде чрез очите ви, и мислете, какво трябва да правите всеки ден. Кажете си: Днес трябва да бъда кротък и смирен заради Онзи, Който ми е дал живот. Ако не сте готови да бъдете кротки и смирени заради Господа и Го безпокоите, вашият ангел ще ви напусне. Ако майката и бащата се безпокоят за нищо и никакво, близките им един след друг ще напуснат земята. Страшно е да остане човек сам на земята, без близки и приятели, като сухо дърво, без листа, клончета и цветове. Колкото повече се безпокои, толкова по-долу слиза той и губи всичко, което му е дадено. За да не стане това, приемете Христовото бреме, което води към кротост и смирение. Само така ще се повдигнете и облагородите. Да вземете игото на Христа, това значи, да приемете знанието на своя Учител в себе си. Който не е кротък и смирен, не може да придобие любовта. Най-мъчното изкуство е да любиш. Дето е любовта, там е Духът. Учете се да любите не само хората, но и най-малките мушици, буболечици. И в тях се крият условия за бъдещото им развитие. Когато станат кротки и смирени, хората ще се отнасят добре с животните и

растенията, няма да секат горите безразборно. В дървото виждам великолепен палат за съществата, които живеят в него. В кристала също виждам палат за съществото, което живее там. Следователно, нямате право да взимате без позволение живота на дървото. За всичко трябва да се допитваме до господаря на къщата. Какво правят съвременните хора? Те разполагат с живота на нисшите същества, като със своя собственост, но в края на краищата, скъпо плащат. Дали признават това, или не, не е важно. Ще възразите, че Господ е създал всичко за човека. Какво представлява човекът? Част от целокупното човечество. Следователно, като част, той е длъжен да иска позволение за всичко, което му е нужно, от Онзи, Който е господар на Цялото. Това изисква Христовото учение. Това изисква новата религия – религията на работата, на живота и на любовта.

Днес срещам млади моми и момци, деца и възрастни, които късат цветята безмилостно и после ги хвърлят като непотребни. Това не се позволява. За човек, който къса цветята и ги хвърля, имаме лошо мнение. Както къса главичките на цветята, така може да откъсне главата и на човека. Някой къса цветята и ги подарява на близките си. И това не се позволява. За такива случаи българите казват: "С чужда пита помен не се прави". Колко цветя са ми подарявани, но за всички съм платил. Щом получа едно цвете, обръщам се към неговия господар и казвам: Моля ти се, прости на това дете. То не разбира закона. Като порасне, ще разбере погрешката си и ще я изправи. Новото възпитание изисква почитание към цветята и дърветата, както към хората. Аз поставям нов закон: „Обичай всяко дърво, всяко цвете, всяко животно като себе си". Ще кажете: Кой си ти, с какво право поставяш нов закон? – Аз превеждам старите закони на нов език, за да бъдат разбрани и изпълнени от всички.

Всяко живо същество – трева, дърво, цвете, животно е израз на някаква идея, скрита в него. и човек е израз на една Божествена идея. Като дойде на земята, Бог ще потърси първо човека, да види, доколко той е реализирал идеята, която е вложил в него. Той ще се почуди, като види колко се изопачил човекът, колко е изопачил Божествената идея, вложена в душата му. Бог ще каже на човека: Ти нямаш право да залагаш тялото си и душата си. Те не са твоя собственост. Тялото ти е храм Божи и ти нямаш право да го петниш. Колко мъже и жени са изхвърлени днес на боклука, като остатъците на агънцата и прасенцата, а отгоре им турят кръст и пишат: Бог да ги прости! Да ги помене в Царството си! Бог ще помене покойния, но ще помене и онзи, който е станал причина за разрушаване на

къщата му – неговото тяло. Аз пък ще кажа: Господи, помени в Царството си всички мъже и жени, старци и деца, свещеници проповедници, учители и ученици, търговци и занаятчии и ги научи да живеят правилно, да не рушат къщите на своите ближни, да не отнемат живота на всичко живо по лицето на земята. Това значи, да вземете Христовото иго на себе си и да станете кротки и смирени.

7. Беседа от Учителя, държана
на 9 март, 1919 г. София

Детето растеше

“А детето растеше, и укрепваше се духом, и се изпълваше с мъдрост.”
(Лука 2:40)

„А детето растеше и се изпълваше с мъдрост; и благодатта Божия бе на него.“ Тук се изнасят две положения: растене в дух и мъдрост и благодатта Божия. – Кой расте в живота: детето или възрастният? – Детето. Наистина, растенето е съществено различие между детето и възрастния. Детето расте от ден на ден, и майката се радва, като вижда, как от парче месо се оформя голям, левент момък, или стройна, красива мома. При физическото растене частите на тялото трябва да се развиват съразмерно. Тогава се казва, че организмът е външно красив, силен и здрав. Във физическо отношение духът се проявява в сила, а мъдростта – в пластичност, т.е. в яки кости и здрави мускули. Значи, ако костите не са яки и лесно се трошат, а мускулите не са здрави, човек не е дошъл до мъдростта, за която Христос говори. Който не разбира смисъла на физическото растене в дух и мъдрост, казва, че смисълът на живота се заключава в яденето. Не е така. Не е достатъчно само да ядеш, но с приятност да ядеш; да си доволен и когато ядеш, и когато не ядеш; да си доволен от всичко, което ти е дадено. Ако ядеш и изпитваш неприятност, ти не живееш като съзнателен и разумен човек.

И тъй, яденето, храненето е наистина важен житейски въпрос, но се изисква съзнателно отнасяне към него. Ето защо, всички партии, и в миналото, и днес, се занимават на първо място с въпроса за храненето. И буржоазните партии, и болшевизмът поставят въпроса за хляба на пръв план. Богатият иска да има повече патици, кокошки, агънца, да хапне и пийне с приятели, с роднини, да отпразнува деня на сина, на дъщерята, на жената или на мъжа. Друг път се събират на угощение, заедно да хапнат и пийнат в памет на св. Петър, св. Иван или друг някой светия. Те все ще намерят за кого да си хапнат. Бедният гледа как богатият пие и яде и си казва: И аз искам да си хапна за някой светия, и аз искам да се повеселя за деня на моите деца. И в края на краищата, между богатия и бедния се явява омраза и спор. Всички хора имат право да ядат, защото чрез яденето растат

и придобиват елементите, необходими за тяхното развитие, за техния живот. Който не е съгласен с това, нека се опита да живее на земята, без ядене и пиене. Когато се проповядва на хората, че трябва да ядат малко, че трябва де има бедни и богати, в тази проповед се крие нещо користно. Според това учение, богатството подразбира изобилен живот на едни за сметка на други. Това не е право. Всички хора трябва да ядат, без да преяждат. В това отношение, няма по-голямо благо за човека от яденето. Едно нещо разбират всички хора еднакво – яденето. Извикай един гладен, неразположен човек у дома си и го нахрани добре. Той ще се разположи, ще отвори сърцето си и ще те слуша. Каквото му говориш, ще го приеме. Той ще приеме идеята за братство и равенство, за Господа. Докато е гладен, нищо не го интересува. Той отрича и Господа, и морала – отрича всички велики идеи.

Христос казва: „Близо е вече Царството Божие на земята.“ Близо е, но не е дошло още. – Кога ще дойде? – Когато се уреди правилно въпросът за яденето, т.е. за хляба. Ще кажат някои, че черквата препоръчва пост. Под „пост“ разбирам работа. Който пости, той работи усилено на нивата: оре, копае, сее, жъне. Като свърши работата си, отива у дома си и разваля поста. Той казва: Дайте ми да си хапна добре. Свърших една работа и сега имам право да се нахраня и да си почина. Така ми е добре и приятно. Яденето има отношение и към физическия, и към духовния живот. Следователно, както ядеш за стомаха си, така ще храниш ума и сърцето си и ще благодариш, че си ги задоволил. Ще възприемаш чисти мисли и чувства, ще ги асимилираш, без да преяждаш. Само така ще разбереш, че между физическия, духовния и умствения свят има тясна, неразривна връзка. Само така ще разбереш, че физическия свят представя сянка на нещата, а духовният и умственият – тяхната реалност. Физическия свят е външна форма на предмета, той преминава през различни промени; духовният свят е съдържанието, а умственият или Божественият е смисълът на нещата. Силата им се крие в тяхното съдържание и смисъл, а не във формата.

„А детето растеше и укрепваше се духом и се изпълваше с мъдрост.“ Естественото растене е това, когато човек върви последователно от стъпка в стъпка, както детето минава от едно отделение в друго, от един клас в друг. Такъв е пътят на човешкото развитие. Който се опитва да прескочи една стъпка, той се натъква на големи мъчнотии. Каквото е отношението между силата и човешкия организъм, такова е и между духа и мъдростта. Едното без другото не могат да се проявят. – Вярно ли е това сравнение? –

Опитайте, и сами ще се убедите. Всеки човек има възможност сам да изпитва и проверява нещата. Как ще ви доказвам, че дадена ябълка е сладка? Достатъчно е сами да я вкусите, за да се произнесете, сладка ли е, или не е.

Павел казва: „Има тело естествено, има и тело духовно.“ Под „естествено“ тяло се разбира физическото тяло, което е тясно свързано с духовното, затова трябва да се пази връзката между тях, т.е. да не се разваля. Колкото е по-тясна връзката помежду им, толкова по-здрав е човек, физически и духовно. Физически здрав е този, на когото нервната система е в пълна изправност. Нервите в човешкия организъм се уподобяват на струните на даден инструмент. Добре запазен е инструментът, когато попадне в ръцете на майстор-музикант. Остане ли в ръцете на някое дете, в скоро време ще се развали. Всеки човек има по едно дете в себе си, което не може още да мисли, затова греши и прави пакости. Като знаете това, не се питайте, защо струните ви са скъсани, или инструментите счупени, но възпитавайте детето си да расте в сила и мъдрост. Докато човек не съзнае, че е пакостно дете и трябва да се възпитава, той не може да расте, да стане възрастен и да придобие мъдрост.

Съвременните хора мислят, че са много културни, много знаят и т.н. Щом стане въпрос за техните деди и прадеди, те ги считат невежи, некултурни хора. Всъщност, сегашните хора са още деца, които растат, но много работа им предстои, докато пораснат в дух и мъдрост. Докато човек още обърква работите на баща си, докато спори и се сърди, казваме, че не е порасъл в дух и мъдрост. Следователно, не се гневете едни на други, но дръжте връзката с Баща си. Той да ви учи, как да живеете и уреждате работите си. Това, което е вярно за физическия живот, вярно е и за духовния. Въпреки това, има известна разлика между физическия и духовния свят. Съществата, които живеят в духовния свят, изпълняват Божествените закони без никакви протести; обаче, хората на земята не се подчиняват на тези закони и са в постоянно противоречие помежду си. Работите на физическия свят не вървят добре, защото постоянно ги отлагат. В духовния свят, обаче, никакво отлагане не съществува. На физическия свят, всеки се мисли за по-умен и по-учен, отколкото е в действителност. В духовния свят всеки има ясна представа за себе си и за своите възможности. В духовния свят училищата, семействата са поставени по-добре, отколкото земните. – Има ли и там деца и ученици? – Има. В Писанието се говори за чада Божии. – Има ли чада Божии на

земята? – Няма. Значи, под „чада Божии“ се разбират децата в духовния свят. Те се учат там и, като издържат последния си изпит – матурата, пращат ги на земята като ваши деца. На небето плачат за тях, а на земята се радват, че им се родило добро, благородно и умно дете. Като прекара няколко години между родителите си, на земята, то пак си заминава за духовния свят. Тогава родителите му плачат, а на небето се радват, че то е свършило работата си. То е дошло на земята да повдигне родителите си, да внесе в умовете им една нова идея и след това си заминава.

Съвременният свят е обхванат от една нова идея – болшевизмът. Тя е Божествена идея, но опасно е да не се изопачи. Всяко ново движение, всяка нова идея е Божествена, но като се прилага, в нея се вмъкват човешки елементи – користолюбие, егоизъм и др., които я изопачават. Не се страхувайте от Божественото. Обаче, пазете се от преходното, човешкото, което се основава на личния живот. Не се страхувайте, че известно движение ще вземе големи размери. Определено е, какви размери трябва да има това движение. Дойде ли до тях, повече не може да се подвижи. Махалото на часовника се движи на една или на друга страна, но движението му се определя от неговата дължина. Следователно, и размерите на човешкото развитие ще стигнат до онези предели, до които човек ще израсте и получи Божията благодат.

И Павел казва: „През много страдания ще минем, докато влезем в Царството Божие и получим Божията благодат.“ Той научи това от своя лична опитност и от живота на Христа, Който дойде на земята между богоизбрания народ – еврейския, но евреите не Го признаха. Техни пророци предсказаха идването на Христа, като техен Месия, обаче те Го разпнаха. Като последствие на своята погрешка и до днес още те носят страдания. – Какво трябваше да направят? – Да приемат учението на Христа. Той ги учеше да живеят правилно, но и това не приеха. Което се казва за евреите, се отнася и до всички народи. Всеки народ трябва да приеме учението на Христа, което носи обществена, политическа и духовна култура, която почива на закона на любовта. Под „любов“ не разбираме физически преживявания, настроения и чувства, но нещо високо, което надминава възможностите на физическия човек. Само онзи люби, който е надрасъл физическите условия, който е господар на себе си. Никой от съвременните езици не може да предаде съдържанието и смисъла на Божията Любов. Да живееш в тази Любов, това значи в един миг да ти се разкрие целият свят с неговата наука, философия, изкуство, музика.

Който живее в любовта, той расте и се развива правилно. Да изгубиш любовта, вложена в душата ти, това значи, да изгубиш смисъла на живота, да изгубиш всякакво знание и култура, всякаква музика и поезия в живота си. Дойде ли в това положение, човек губи силата и светлината на ума си. Нищо друго не му остава, освен да прояви любовта. – Как става това? – Като отвори прозорците на сърцето и на душата си. Бог е вложил любовта във всички живи същества, но те трябва да я проявят. Правете опити с любовта, да видите каква сила представя тя. Ако изпаднеш в отчаяние и се почувстваш изоставен от родителите си, приятелите и познатите си, не търси причината вън от себе си, но забрави всичко лошо. Отвори сърцето си за хората, за своите близки; гледай на тях като на любими същества, които мислят доброто ти, и веднага отчаянието ти ще се смени с радост. – Мъчно се постига това. – Вярно е, това е опит само за герои, които лесно могат да излязат от личния живот, да влязат в духовния и да се разширят. Духовния свят е основан на пълна хармония и закономерност. Там няма произвол, несъгласие и противоречие. Следователно, ако искаш да излезеш от живота на противоречията, влез в духовния свят. Само така ще познаеш любовта и ще се наслаждаваш истински от живота.

Следователно, когато се говори за философия, за християнство, за окултизъм, подразбираме духовния свят. Когато се говори за обикновени неща, ние сме на физическия свят, дето се правят опити. – Не може ли без опити? – Не може. Физическият свят е опитна школа. Който е минал съзнателно през нея, той влиза и излиза свободно и в духовния свят. Той се намира в положението на човек, който знае много езици. Между който народ и да отиде, знае езика му и се разговаря с хората. – Къде е духовният свят? – Около нас, както и физическият. И двата свята са на едно и също място, но за да ги разбира, човек трябва да има съответни органи. И в духовния свят има къщи, но стъклени, затова светлината прониква отвсякъде. Там има реки, морета и океани, както на земята, на физическия свят. Оттук вадим заключение, че физическия свят е създаден по подобие на духовния. Казано е в Битието, че земята била неустроена и пуста. За духовния свят, обаче, не се казва нищо. Значи, той е съществувал преди физическия. Човек се стреми към духовния свят, но не може лесно да влезе в него. През големи митарства ще го прекарат, докато стъпи кракът му там. Духовният свят представя абсолютна реалност по форма, по съдържание и по смисъл. Физическият свят е реален само по форма.

Колкото и да се говори на хората за духовния свят, те ще го разберат,

когато се вглъбят в себе си. Да се вглъбиш, т.е. да влезеш в себе си, това значи излизане от физическия свят и влизане в духовния, или да излезеш от дома си и да отидеш сред природата. Под „себе си“ разбираме Божественото начало в човека. Това е къщата на човека, която не се нуждае от пазене. Никой не може да влезе в твоята Божествена къща. – Защо? – Защото е в хармония с къщите на всички хора. От това гледище, човек е приятел на всички хора. Следователно, той няма неприятели, които да употребяват насилие върху къщата му, да влязат вътре. Ако влезеш в едно общество в духовния свят, ти можеш да минеш през всички фази на духовния живот и там да спреш. Това нещо не се допуща на земята. На земята всички неща са разпределени и всеки взима толкова, колкото му се пада: ученият си остава учен, простият – прост, благородният – благороден. Във физическия свят има граници, а в духовния – няма; ти можеш да минаваш през всички места, за да се развиваш. Всички хора говорят за братство и равенство, без да се запитват, отде иде тази идея. Тя иде от духовния свят. Малко хора съзнават това. Докато е на земята и живее според земните закони, човек все бърза да свърши работата си по-скоро, да не губи времето си.

„А детето растеше в дух и мъдрост.“ И бялата раса, т.е. съвременните хора трябва да растат в дух и мъдрост, да придобият Божията благодат. Само така ще дойде Царството Божие на земята. Ще кажете, че днес хората се нуждаят от други неща, не се интересуват от Царството Божие. Каквото и да ги интересува, от каквото и да имат нужда, лесно няма да го постигнат. – Защо? – Защото си служат с насилие. Те са упорити, а не твърди; те са своенравни, безхарактерни. Човек постига своя идеал, само ако има твърд, непоколебим характер. Идеалът се постига с кротост и смирение. Това значи, да бъде човек пластичен, да използва благоприятните условия на живота. Смиреният има всички добри условия да укрепва духът му. Затова Христос казва: „Ако не станете като малките деца и не се смирите, не можете да влезете в Царството Божие.“

„Растене и укрепване в дух и мъдрост“. Под „дух“ разбираме Божествения живот, който организира и преработва материалите за човешкия ум. Така, човек достига до Божествената Мъдрост, която дава условия за придобиване на Божията благодат – необходима за всички хора и народи. И българският народ трябва да расте в дух и мъдрост, за да придобие благодатта. Говоря за българския народ, а не за българското племе. Народът е нещо вътрешно, а племето – външно. И Бог се обръща

към еврейския народ, а не към еврейското племе. Народът подразбира висшето съзнание в човека, който се чувства гражданин и на физическия, и на духовния свят и работи едновременно за физическото и за духовното. Истинската работа има отношение към двата свята, защото те са тясно свързани помежду си. Казвате, че както и да работи човек, все едно го очаква – смърт. Какво всъщност, е смъртта? Умираш на земята, раждаш се на онзи свят. Раждаш се на земята, умираш на онзи свят. Смърт ли е това? Промяна на състоянието. Значи, човек едновременно умира и се ражда, т.е. умира за един свят, ражда се за друг. Казва се, че човек се ражда, за да умре. Това значи, родил се на земята, умира за небето; родил се на небето, умира за земята. – Как трябва да се гледа на живота? – Като на безкрайно голямо колело, по което едни слизат, други се качват. Всичко в живота се мени, нищо не е статическо, неизменно. И духовният свят, който е организиран, се мени външно, но вътрешните, съществените му черти са неизменни.

„А детето растеше и укрепваше се духом и се изпълваше с мъдрост“. Христос взима детето като символ на отделния човек, на народа и на цялата бяла раса. Да расте човек в дух и мъдрост, това значи, да не се заблуждава от външните промени в живота. Студ и топлина, светлина и тъмнина, истина и лъжа, добро и зло, са две необходими сили. Всички противоречия също имат две страни. И те са необходими. Необходимостта е закон, при който човек не може да прави избор. Необходимо е да слезеш на земята, да се учиш и да страдаш, да растеш в благодат и да се радваш. Това е необходимо и за обикновения човек, и за великия дух. Необходимо е човек да умре, т.е. да се качи на онзи свят, там да се роди. Смъртта и раждането са две необходимости, от които никой не може да се отрече. Каже ли някой велик дух, че не може да слезе на земята, всичко е изгубено за него. Той е длъжен да слезе, да напусне добрите условия и да изпълни програмата, която му е дадена.

И тъй, същества на духовния свят спрягат глагола „мога“ и с него си служат във всички случаи на живота. На земята хората спрягат същия глагол, но в отрицателната му форма – „не мога“. За първите „мога“ е необходимост, а за вторите „не мога“ е необходимост. За същества от духовния свят всичко е възможно, понеже те уповават на Бога и работят в Негово име. За хората има мъчни и лесни работи. За мъчните казват: Не можем да свършим тази работа. Към лесните работи се отнасят с пренебрежение. Мъчните работи са Божествени, а лесните – човешки.

Който си служи с глагола „мога“, при хиляда опита само един излиза несполучлив; който си служи с отрицателната форма на този глагол, при хиляда опити само един излиза сполучлив. Това е закон, който има приложение и в науката. Например, ако едно колело се движи с един милион обръщения в една посока, ще имаме само едно изключение – колелото да се обърне в обратна посока на първата. Следователно, когато казваме, че всяко правило си има изключение, подразбираме само едно отклонение на милион еднакви случаи. Наблюдавайте движенията на частите в една машина, за да проверите този закон. Той има отношение към физическия свят – към света на трите измерения. Духовният свят, обаче, е свят на четири измерения. Ако поставите едно колело на плоскост и го движите, то ще се движи около оста си, но плоскостта ще остане в покой. Ако същото колело се движи в духовния свят, заедно с него се движи и плоскостта. На физическия свят колата се движи в права линия, т.е. в една посока, а в духовния се движи едновременно в четири посоки: изток, запад, север и юг. Ще кажете, че това е неразбрана работа.

Като ви се говори за духовния свят, от една страна, вие се интересувате да чуете нещо повече за него, а от друга – не вярвате в това, което чувате. Например, какво ще кажете, ако видите един влак, който се движи едновременно в четири посоки. На земята се искат много часове и дни, за да стигнете да някой отдалечен град. В духовния свят пътуването става бързо, почти моментално. Ако на земята за свършване на една трудна работа са нужни сто години, в духовния свят се свършва най-много за една година. Там условията за работа са по-добри и по-богати.

„А детето растеше и укрепваше се в дух и мъдрост“. Така трябва да расте всеки човек. Само тогава Христовото учение става разбрано и може да се приложи. Не е достатъчно само да се стремите към Христовото учение. Условия са нужни за това. Първото условие е да промени човек ума и сърцето си, да проникне новото в тях. Кога цъфтят цветята? – На пролет, когато природата се пробужда, когато има повече светлина и топлина. Не може човек всякога да се занимава с религиозни, философски или научни въпроси. Наблюдавайте колко време през деня имате разположение към такива въпроси. Не е достатъчно да кажеш, че си милосърден човек, но трябва да проявиш милосърдието си, да свършиш някаква работа с него. При това, трябва да се спазва момента, когато милосърдието действа. Затова и Бог казва: „Търсете ме, когато съм близо да вас“. Това значи, търсете Бога, докато се проявяват Неговият Дух и

Неговата Мъдрост.

Мнозина очакват благоприятни условия в живота, и тогава да работят. Те са на крив път. Всякога ще работите, за да не изпуснете благоприятните условия. Изпуснете ли ги, ще дойдат неблагоприятните условия. През месец май цъфтят всички цветя, всички плодни дървета. Ако едно от тях не цъфне, то е изгубило благоприятните условия, ще чака другия месец май, на следната година. Другите дървета завързват плод и плодът узрява, а закъснялото дърво, макар и при външни благоприятни условия, не може да расте и да се развива. То минава през вътрешни неблагоприятни условия, затова страда. То е лишено от вътрешна енергия. – Как може да се помогне на това дърво? – Като се принесе в друга област, при благоприятни за него условия. Там то ще цъфне и ще следва пътя на своето развитие. Това е закон, който има отношение и в психическия живот.

Срещате едно малко момиченце, бедно, гладно, с изтощено тяло, с хлътнали очи. Минават хора край него, но никой не му обръща внимание. – Защо? – Не може да цъфне. Обаче, вижда го един милосърден човек и го взима под свое покровителство: храни го добре, облича го с топли, хубави дрешки, занимава се с него. В скоро време, момиченцето се поправя, разхубавява се, става весело, жизнерадостно. Който го види, спира се и му се радва. Много естествено, любовта е озарила вече това дете и то започва да цъфти и да се развива правилно.

Много неща се говорят на съвременните хора, върху много въпроси разискват, но в края на краищата, все ще се намери нещо, което не разбират. Неразбирането показва, че са попаднали в сянка. Когато цветето расте близо да някое дърво, то не може да цъфне – сянката му е голяма. Затова и на вас казвам: Не стойте близо до богати хора. Големи къщи не градете. Бъдете на разстояние от учени хора, философи и проповедници. Когато някой ви каже да седите близо до него, той има предвид да ви обере. Неговата кесия е празна, а вашата – пълна. Той иска да вземе нещо от вас. Като знаете това, не се приближавайте до него. Той проповядва братство и равенство – не се заблуждавайте от думите му. Каквото учение и да се проповядва, пред любовта всички сме равни. Всички трябва да работим, да помагаме на слабите и на бедните, които се нуждаят от нашата помощ. Съвременните хора трябва да си говорят на прост език, да се разбират. Някой се нуждае от помощ, а ти му говориш за молитва, за Господа. Каква по-добра молитва от разтриването и превързването на

крака? Седни близо до болния, наведи се и започни да наместваш счупения крак. Ако те пита той, защо се счупи кракът му, кажи: Така ти ще познаеш ближния си, а аз ще дам възможност на Бога да се прояви чрез мене. Той ми казва: Намести крака на брата си, да не се спъва развитието му. Молитвата не се заключава в палене на свещи и кандила, нито в поклони, но в участието, което взимаш в живота на своя ближен. Ако срещнеш гладен, нахрани го; ако срещнеш беден, окъсан човек, облечи го. По-добра молитва от тази няма.

Днес всички хора страдат от критика и недоволство едни от други. Всеки вижда погрешките на другите, а своите не вижда. Приемете Христовото учение, приложете Неговата любов, за да се освободите от старите навици на критика и осъждане. Всяко нещо, което човек прави, трябва да се основава на любовта. Когато правите добро на ближния си, вие го правите и на себе си. В този закон няма никакво изключение. Каже ли някой, че не е разположен да прави добро, той сам се ограничава. При доброто всякога трябва да имате разположение; при злото всякога трябва да си неразположен. Който живее само за себе си, той служи на злото, т.е. на дявола. Следователно, впрегнете дявола на работа. Кажете му, че той има право на гост само три дена. На четвъртия трябва да отиде на работа.

Сега, като изучаваме проявите на хората, виждаме една разлика, която се определя от различното устройство на главите им. У някои мозъкът е силно развит – те са интелигентни; при това, различните центрове на мозъка не са еднакво развити у всички хора. Ако предната част на мозъка, над веждите, е по-добре развита, човек има обективен или природен ум; ако задната част на мозъка е по-добре развита, той проявява друг род чувства и способности. У някои хора сърцето е добре развито, те са крайно чувствителни, сърдечни хора. Различните мозъчни центрове оказват различно влияние върху човека. Затова някои хора са умствени работници, други – философи, трети – дипломати, политици и т.н.

„А детето растеше в дух и мъдрост. Под “дух” разбираме чувствения, политическия и обществения живот на човека, а под „мъдрост“ – културния и духовния му живот. Когато завърши духовното си развитие, човек придобива любовта. Това не се постига изведнъж. Хиляди години човек ще работи, докато прояви любовта си. За това е необходима усилена и съзнателна работа върху ума и сърцето. Такъв човек прилича на богат роднина, който събирал пари с години и дето отива, всички му се радват, защото опитват кесията му. Като изразходва парите си, всички го

изоставят. Колкото и да е огорчен, той се вижда принуден да си отиде, отдето е дошъл. Така постъпват и светските, и религиозните хора. И близките му казват: Хайде, иди сега там, отдето си дошъл, отново да събираш пари, да помагаш на хората.

Назначават някого учител в гимназия. В първо време той е богат, енергичен, пълен с живот. Всички са доволни от него, защото получават нещо. Като работи няколко години, учениците му го обират, и той обеднява, вижда, че трябва да напусне учителството. За да не изпадне в това положение, богатият трябва да остави основния си капитал настрана, на никого да не го дава. На същото основание казвам: Когато отваряте сърцето си за външния свят, не оставяйте всичката си топлина да излезе навън. Светът не се нуждае от вашата топлина. Колкото и да давате, нищо не го ползва. Ако искаш да помогнеш на брата си, извикай го в стаята си да се стопли, а не да отваряш прозорците да излиза топлината навън. Остане ли да го топлиш отвън, нищо не се постига. Светът не се развива правилно, защото разчита на завещания: този му завещал нещо, онзи му завещал нещо и в края на краищата, завещанието се свършва, благодетелите обедняват, а заедно с това изворите пресъхват. Щом пресъхне един извор и двете страни страдат: първо самия извор, а след него окръжаващите. Това е един важен социален въпрос, който трябва да се реши правилно. Един от методите, който може да го разреши е следният: Всеки човек да има нива, която да обработва. В бъдеще всички трябва да работят на своята умствена, сърдечна или материална нива.

„А детето растеше в дух и мъдрост.“ Всяко нещо, което расте в дух и мъдрост, има условия за развитие. И земята трябва да се обработва и разпределя в дух и мъдрост. И тогава, ако си разположен, ще работиш; ако си неразположен, ще почиваш. Работа се иска от хората и искрено желание да подкрепят Божественото дело, а не да го спъват. Само така ще се оправи светът. Само с говорене не може да се оправи. Не се страхувайте от това, което сега става. И в него се крие нещо Божествено. Подкрепете Божественото, а човешкото, преходното, само по себе си ще падне. На едного може да оскубят перата, на друг да прережат крилата – това нищо не значи. През есента не капят ли листата? През май не окапват ли цветовете? Това е в реда на нещата. Всеки народ има определена мисия, която трябва да изпълни добре. На всеки народ е дадено точно определено количество земя, която трябва да обработва и владее. Никой няма право да владее чужда земя и да заробва и измъчва другите народи. Земята

принадлежи на Господа и само Той има право да се разпорежда с нея. Всички народи са Божии слуги, които изпълняват волята на своя господар. Който не изпълнява тази воля, сам подписва присъдата си. Казано е, че Бог въздава на всеки човек, на всеки народ точно според делата му. Всеки получава заслуженото. Изучавайте историята и ще видите каква е била съдбата на римляните, на египтяните, на вавилоняните и др. Ето защо, същественото за човека е да расте в дух и мъдрост, за да се ползва от Божията благодат. Стремете се към благодатта, която иде отгоре, от любовта.

Как се достига да Божията благодат? – Чрез работа и учене в дух и мъдрост. Изучавайте всички учения, всички философски системи и религии, но дръжте се за Божественото в тях. Те са дадени от разумният свят, но след време хората са ги изопачили. Днес те не са такива, каквито са били първоначално, когато са излезли от Източника. Задачата на съвременния човек е да ги пречисти и освободи от утайките на миналото. Всяко учение, всяка религия, всяка философска система е клон от Божественото дърво. Следователно, всеки клон трябва да стои на дървото. Кажете ли, че дървото може и без клони, ще изпаднете в илюзиите и заблужденията на живота. Сипете на кокошката цяла крина царевица и вижте, какво ще прави. Като се нахрани, тя ще разпръсне царевицата и на другия ден ще очаква друга крина. Обаче тя остава излъгана, никаква крина не вижда пред себе си и гладува. Така постъпват много хора. Като се видят обиколени от различни учения и религии, нахвърлят се върху тях и, като се нахранят, разпръскват ги. На другия ден търсят храна, но не намират. Така те сами се осъждат на глад. Какво прави катерицата? Тя складира излишната си храна и когато й потрябва, задоволява глада си. Складирайте и вие Божествената Мъдрост, както катерицата складира излишната си храна, както пчелите – сладкия сок. Всяка религиозна и философска система представя цвят, от който можете да съберете сладкия сок. Събирайте сладкия сок на всички цветове във себе си и не казвайте, че този или онзи цвят не е потребен. Всичко, което Бог е създал, е на място и е необходимо. Който каже, че дадено учение или дадена система е глупава, непотребна, ще го извикат горе да си каже мнението по въпроса. И той сам трябва да знае, защо, именно нещо е глупаво и какво трябва да се направи с него. Мнозина се произнасят за християнството, за социализма или за комунизма като за крайни учения, които не могат да донесат никакво благо на хората. Разумния свят слуша техните разсъждения и след няколко

години ще ги извика на доклад, да кажат мнението си обосновано, доказано, за да изправят погрешките на тези учения. Ще кажете, че като ги викат горе, те умират. За вас това е смърт, а за възвишения свят не е нищо друго, освен извикване на човека горе, да даде своя доклад върху важни житейски въпроси. В заключение може да се каже, че хората заминават на другия свят от много знание.

Какво направиха първите човеци, Адам и Ева, в рая? Като придобиха много знания, те се срещнаха с един велик адепт, който им каза, че има нещо, което те още не знаят. Те се заинтересоваха от това ново учение и пожелаха да го придобият. – В какво се заключава това ново учение? – Че ако ядат от плодовете на забраненото дърво, не само че няма да умрат, но очите им ще се отворят и ще станат като Господа. Това учение ги разколеба, те се усъмниха в думите на Господа и пристъпиха Неговата заповед. След това Бог ги потърси, да Му докажат защо Неговото учение не е вярно и ги изпъди от рая, да отидат в света, там да се учат. Евреите пък казваха, че учението на Христа не е право. Христос ги извика да му докажат това. Наистина, като четете историята на евреите, виждате, че те са минали през такива страдания, каквито не са очаквали. Например, когато Тит е превземал Рим, 60 000 евреи са били разпънати на кръст. По този начин трябвало евреите да докажат, че Христовото учение не е право. Днес и българското духовенство, заедно с учени и философи казват, че учението, което проповядвам не е вярно. Нека знаят, че и с тях ще стане същото, както с евреите. И те ще бъдат повикани отгоре, да дадат доклад, в който да изкажат мнението си. Ще ми възразят, че и мене ще викат горе. И мене ще викат, но и те ще дойдат. Едно време евреите обраха Христа, разпнаха Го, но днес това не се позволява. Днес никой не може да обере и разпне Христа. Всеки, който проповядва Божественото учение, е неуязвим. Божественото учение е неделимо. То е било в миналото, е и сега, ще бъде и утре. Следователно, кой го е проповядвал, кой днес го проповядва, и кой ще го проповядва утре, не е важно. Божият Дух е един и същ във всички времена и епохи. Следователно, никоя сила в света не е в състояние да го победи.

Какво се иска от съвременния човек? – Да зачита Бога, Който живее във всяка душа. Ако не любим Бога, никого не можем да любим. Той е един, в Него са всички живи същества. Само така хората ще се разбират и светът ще се оправи. Любовта ще оправи света, а не безлюбието. Любовта носи свобода, а безлюбието – насилието. Дето е насилието, нищо добро не

излиза. Какво ще придобиеш, ако обесиш някого? Знаеш ли кой човек трябва да обесиш? Отиваш на лозето да режеш пръчките, но трябва да знаеш, коя пръчка е за рязане. Ако режеш здравите и пълни с енергия пръчки, ти вредиш както на лозата, така и на цялото общество. Горко на онзи лозар, който реже пръчки, на които има по две-три пъпки! Това се забранява. Горко на онзи, който беси и убива своя ближен! Христос казва: "Горко на вас книжници и фарисеи, които изопачавате Словото Божие!" – Какво да правят хората, когато отиват на бойното поле да се бият? – Те сами ще разрешат въпроса. Аз казвам за себе си, че съм против всякакъв вид война, която развращава хората. Всички недоразумения, спорове и войни, които стават между братя, между близки народи, са резултат на човешки изобретения. В тях няма нищо Божествено. Това не е за упрек, но всеки трябва да знае, как да изпълнява службата си, като майка и баща, като учител и свещеник, като търговец и т.н.

Всеки трябва да расте в дух и мъдрост. Задачата на отделния човек, на всички общества и народи е да изпратят една любовна вълна по целия свят, в помощ на човечеството. Всеки човек е помпа, която полива градините. Мнозина страдат от нямане на вода. Отде ще дойде водата за помпата? – От учените хора, от философите, от музикантите, както и от религиозните. Ще кажете, че религиозните само се молят. Чрез молитвата, обаче, те изпращат вода за помпите, да поливат изсъхналите градини. Когато житото узрее, плодът ще се разпредели по равно между всички, които са пращали вода на нивите чрез своите помпи. Житото се нуждае от добри мисли и чувства, които трябва да отправяме към всички ниви. Не постъпваме ли така, ние разваляме отношенията си като братя.

Двама родни братя се срещат на улицата: единият бил подполковник, а другият – прост войник. Последният се приближил до брата си и започнал направо да се разговаря с него, без да му отдаде нужното уважение, като на подполковник. Той го арестувал на 24 часа строг тъмничен арест, като му казал: На улицата няма братски отношения; те съществуват само в къщи. Ти трябва да знаеш, че вън от къщи ние сме като чужденци. Братство съществува само в дома, т.е. вътре в човека, в неговите мисли и чувства, в неговия вътрешен живот и вътрешни отношения.

Съвременните хора разсъждават като двамата братя. Те казват: Бог е горе, на небето, а на земята Той не съществува. Те мислят така, защото единият брат е подполковник, а другият – прост войник. Как ще мисли подполковникът когато го уволнят? Един офицер разправял, че откак го

уволнили, не му отдавали такова уважение, както по-рано. Той си казвал: Иване, не трябва да се обиждаш, че днес, като не носиш офицерски мундир, малцина те почитат. Днес навсякъде говорят за мундири: учител си, началник си, офицер си, министър си – всички те почитат за мундира, с който си облечен. Ако си прост, обикновен човек, малцина те почитат. Мундирът е външната страна на живота, не трябва да се влияем от него. Следователно, ако си офицер и те срещне брат ти, не се обиждай, че не ти е дал нужното почитание. Спри се, кажи му няколко топли думи и продължи пътя си.

Какви трябва да бъдат отношенията между хората? Как трябва да постъпват? – Като руският генерал Кутузов. Един ден той отишъл да обиколи частта на един от своите офицери, който имал обичай да излиза сутрин между войниците си не в униформа, а в халат. Кутузов знаел тази негова слабост и решил да му даде добър урок. Той отишъл при офицера и го заварил между войниците в халат, да пие кафе. Генералът го поздравил, казал му няколко думи, хванал го под ръка и ги помолил да се разходят, заедно да прегледат състоянието на частта. Офицерът се огледал натук-натам, намерил се натясно, но нямало какво да прави. Тръгнал с генерала на обиколка, и от този ден той бил всякога в пълна изрядност към облеклото си. Генералът не му направил никаква забележка, но той сам изправил поведението си.

И тъй, срещнеш ли човек, облечен с халат, т.е. с недостатъци, не му говори нищо, не го морализирай, но вземи го под ръка и се разходи с него. Той ще види недостатъка си и сам ще се изправи. Когато Христос ви срещне, ще ви хване под ръка, ще се разходи с вас, и вие сами ще изправите погрешките си. Много хора съм срещал и срещам, но за нито един от тях не мога да кажа, че по естество е лош. Обаче, има моменти в живота на човека, когато дълбоко нещо в него му препятства да върши добро. Често външните условия влияят на човека да прояви доброто. Например, беден, благочестив момък се оженил за богата, красива мома. Под влиянието на нейните родители, той изменя живота си, отказва се от Бога и слиза надолу, в гъстата материя. Той люби Бога, но богатството го заслепява и неусетно се отклонява от правия път.

Днес и религиозните, и светските хора не успяват в живота си. – Защо? – Защото нито религията разбират правилно, нито науката. Какво представя религията? – Тя е метод за подобряване външния и вътрешния живот на човека, както и за облагородяване на душата. В религията и в

науката се крият положителни знания за добър живот. Като се прилагат тези знания и обществото се подобрява, и семейството, и индивидът. Овчарят знае, кога трябва да заченат овцете му, а човек не знае кога трябва да се зачене някое дете. Той казва: Не е важно, кога се е заченало детето; важно е да се роди то – може и навреме, и без време, когато Бог даде. Бог дава всичко, но ти трябва да спазваш благоприятните условия за зачеването и раждането на детето. Ти имаш една идея, дадена от Бога. От тебе се иска да създадеш благоприятни условия за нейното реализиране. От съзнателната работа на хората зависи бързото изправяне на техния живот. Когато се подобрят външните условия на живота, ще се подобрят и вътрешните. Затова казваме, че в бъдеще хората ще работят по-малко, отколкото днес. Те ще имат време за умствена и духовна работа. Тогава въпросът между жената и мъжа ще се разреши правилно. Сега те се борят за първенство, кой от двамата да бъде господар. В бъдеще няма да има господари – всички ще слугуват на Бога – единственият Господар на света. Мъжът ще остави жената да се проявява свободно, но и жената ще остави мъжа си да се проявява свободно. Никой човек няма право да препятства на свободата на когото и да е. Изобщо, между всички хора трябва да има взаимно уважение и почитание. Всеки управляващ и общественик има за задача да пази свободата на гражданите.

Сега да дойдем до заключението, но не и до края на нещата. Така постъпват и рибарите. Те хвърлят отдалеч една голяма мрежа във водата и като се напълни с риба, започват да я теглят. Колкото повече се приближава мрежата до брега, толкова повече се приближават и те. Като дойдат до брега, изваждат мрежата от водата, да видят какво е заключението. Те изтеглят мрежата, но остават изненадани: голяма мрежа, малко риба вътре. Над нея, обаче, плуват много рибки – карагьозки, които не влизат в мрежата. Ще кажете, че и вие не искате да влизате в това заключение. Желая ви да остане у вас Божественото, а не човешкото; да остане у вас заключение за свобода, а не за робство.

Думата „заключение“ има отношение към поставяне ново начало в живота. Заключавам – подразбира сключвам договор с нещо ново. Договорът с новото се състои в приемане на Духа, като основа на живота, а Божията Мъдрост, със своята светлина, да служи на хората, както слънчевите лъчи на всички живи същества. Тогава ще дойдат истинските писатели в света, които ще служат на Истината. Светът се нуждае от истински учени, музиканти, художници, които да разбират Истината и да я

прилагат. Навсякъде има такива хора и в България ги има, но няма още условия за тяхното проявление. Народите още не могат да почитат своите даровити хора. Издигне ли се някой писател, музикант или учен, веднага близките му, неговите сънародници, първи ще го съборят. И против мене се повдига обществото, както и духовенството, но не можаха да ме опозорят. Защо? Аз съм дълбоко море. Който се опита да влезе в мене, ще се удави. Аз съм голяма, пълноводна река, която никой не може да подпуши. Турите ли й бент, ще дойде наводнение, което ще завлече бента и водата ще залее цялата местност.

Жителите на един американски град решили да турят бент на реката, която минавала покрай града, да отделят едно място, което да замръзва през зимата, за да могат да се пързалят. Така се развличали те 20 години наред, без да помислят, че един ден може да ги сполети някакво нещастие. Наистина, станало това, което не очаквали. При едно голямо наводнение бентът се разрушил, реката заляла къщите край брега и две хиляди души се удавили. Като знаете това, не правете бентове край реките си, защото ще дойде наводнение, което ще завлече бента и водата ще залее цялата околност. Горко на онзи, който е под бента. Това се разбира от думите, които Христос изказал: „Не се противи на злото“. С други думи казано: Не се противи на Божественото учение, което иде със сила отгоре. Бог урежда и оправя света. Дойдеш ли до човешкото, можеш да му се противопоставяш, но на Божественото нямаш право да му се противопоставяш. За човешките неща можеш да имаш особено мнение, но за Божествените никой няма право да се произнася. Божественото владее света. То управлява народите, обществата и хората.

„А детето растеше в дух и мъдрост.“ Така трябва да растат всички българи, всички народи, цялата бяла раса. Не се страхувайте от това, какво ще стане с вас. Бъдещето на българския народ, с малки изключения, е светло. Бъдещето на славяните е добро. Те носят такава култура, каквато никой не подозира. Всички народи ще черпят от тази култура. Тя ще бъде култура на братство, равенство и свобода. В името на тази свобода всички народи ще се обединят и то така, че големите народи ще покровителстват малките. Ето защо, обръщам се към всички мъже, жени и деца да ратуват за идеята, която ще донесе братство, равенство и свобода между народите.

И тъй, да престане борбата между народите. Всеки народ да се стреми да стане велик по дух, мъдрост и любов, а не голям, да владее и управлява малките народи. Нека всеки работи в това направление, да се

освободи от атмосферата, която сега го задушава и да си каже: Ние можем да се споразумеем, да уредим живота си, защото Господ е с нас, духовният свят е с нас. Който препятства на славянството да се прояви, няма да види добро. В бъдеще всички народи ще работят за славянството. Така е писано в Божествената книга. Славяните са богати хора. Техните житници, техните кесии ще се отворят за всички народи и ще кажат: Братя, елате при нас, да заживеем в мир и съгласие, в братство и равенство помежду си. Това носи новата култура за цялото човечество. Нова философия иде в света. Като заминете за другия свят и се върнете отново на земята, сами ще проверите, дали думите ми са верни. Докато сте в другия свят, ще прочетете програмата, която ще се приложи в бъдеще.

Желая ви да бъдете радостни и весели. Никаква скръб, никакво страдание, никакъв страх. Мъжество се иска от всички. Всичко ще имате в изобилие. Всички мъртви ще оживеят. Ще повикаме всички убити и обесени от онзи свят. В продължение на сто години най-много няма да остане онеправдан човек на земята. В продължение на сто години ще се тури ред и порядък в света. Божието благословение ще дойде върху вас и върху децата ви.

8. Беседа от Учителя, държана
на 30 март, 1919 г. София

И отиде та се представи

"И отиде, та се пристави едному
от гражданите на онази страна,
който го проводи на полетата си да
пасе свине."
(Лука 15:15)

Тук важни думи са „отиване и приставане". Казва се: Отиват на бойното поле да се бият; отиват да печелят пари; отиват да придобиват знания, да орат на нивата и т.н.

„Отиване и приставане". Кой пристава и на кого пристава? Момата пристава на момък за дълго време. Слугата пристава на господаря си за кратко време, най-много за година или за две години.

„И отиде, та се пристави едному от гражданите на онази земя." Коя е тази земя? Онзи, който отишъл и се приставил бил млад, способен момък, син на заможен човек. Този син, вместо да започне в бащиния си дом с науката на събирането, казал на баща си: Татко, дай ми дела, който ми се пада. Значи, синът искал делба – започнал с последното действие на аритметиката – с делението. И бащата, според желанието на сина си, започнал със същото действие. Момъкът отишъл в чужда страна и приложил умножението. – Какво умножава? – Умножава приятелите си – моми и момци, умножава угощенията си, по цели дни и нощи пилее парите си в ядене и пиене. Какъв бил резултата от живота му, който започнал с умножението и делението? – Изпоял и изпил всичкото си богатство и се принудил да отиде и се представи пред един гражданин на онази страна, който го пратил да пасе свине. При това, синът на този виден човек бил евреин. Най-големият позор за един евреин е да пасе свине. Какво научи той от свинарството? Да оре земята. Със зурлата си свинята разорава земята. Така постъпват някои моми като се оженят. Щом мъжът й отиде на нивата да оре, и тя тръгва след него. Бразда след бразда се нареждат и нивата неусетно се разорава. Като гледа мъжа си и свекъра си как орат и младата булка научава този занаят. Ако научи в скоро време занаята, всички казват, че е умна жена. Обаче, синът на видния човек започнал да работи по обратен път: първо пасъл свине, а после се научил да оре земята. След това се научил да сее нивите и най-после се върнал при баща си.

Сегашните хора, като този млад човек, изучават четирите аритметически действия и постепенно навлизат в алгебрата, дето се натъкват на величини, които се увеличават и растат и на други, които намаляват. – Кои величини могат да се увеличават и намаляват? – Живите величини. Те са неизвестни за човека, затова се стреми към тях. Така той навлиза в страната на радостта и веселието, които постепенно го водят към упадък, т.е. към свинарството. То е символ, който означава нисшите желания на човешката душа. Когато пасе своите нисши желания, човек сам се понижава и ако влезе в някое общество, между разумни хора, всичко разбърква. За такъв човек се казва, че е несретник, защото е започнал с делението и работи с низшето начало в себе си.

В първа глава на Битието се говори за създаването на света. И рече Бог: „Да се събере водата, която е под небето, на едно място, и да се яви сушата. И стана така.“ Оттук се вижда, че Бог е започнал създаването на света чрез действието събиране. Първият човек също бил създаден чрез събиране. Когато дошло ред до жената, Бог приложил изваждането. Той приспал мъжа, извадил от него едно ребро и създал жената. Когато се вади нещо от дадена величина, тя се намалява. Намаляването показва, че движението се извършва в противоположна посока. Оттук вадим заключение, че малкият син, който пожелал да напусне бащиния си дом, започнал с изваждането, т.е. с намаляването и с движение в обратна посока на събирането.

Като се изучават различните математически действия, дохождаме до постоянните и непостоянните или преходни величини. Само Бог е постоянна величина, а всички останали величини – хора, животни, растения, минерали се видоизменят, т.е. постоянно се увеличават и намаляват. На тези процеси именно, се дължи развитието на човека и на всички живи същества. Младият човек напуснал баща си, с цел да отиде в широкия свят, дето величините се увеличават и намаляват. Желанието му е добро, но погрешката му се заключава във факта, че той влязъл в света на удоволствието, а не в света на труда. Много синове на богати хора избират същия път. Те търсят другари за ядене и пиене, за яздене на кон, за различни спортове и когато изгубят всичко, връщат се у дома си окъсани, слаби, немощни и казват: Всичко изгубихме, но придобихме поне нещо от културата. Те са на крив път – нищо не са придобили. Това е култура на израждането, на низшето в живота.

„И отиде, та се пристави едному от гражданите на онази страна.“ –

Кой е този гражданин? – Природният ум или нисшият манас – господарят на тази страна. Когато се намирал в трудно положение, младият човек се обръщал към този гражданин да го пита, какво да прави. Той му давал съвети, да краде, да се кара с хората, да се бие, да си пукат главите. Той му казвал: Не се страхувай от хората, и те са като тебе. – Неприятели имам. – И от тях не се страхувай. Влез помежду им, скарай ги и те ще почнат да се бият. – Ще пукнат и моята глава. – И твоята ще пукнат, но и техните няма да останат здрави. Който слуша съветите на този гражданин, всякога свършва зле. Като влезе в семейство, дето мъжът и жената живеят добре, гражданинът започва да им влияе със съветите си и в скоро време те се разделят. Той говори първо на мъжа: Защо си тръгнал по ума на жена си? Не виждаш ли на какво положение си дошъл? Никакво достойнство нямаш, загубил си всякакво честолюбие. Мъжът започва да се налага на жена си, иска само неговата дума да се чува. После гражданинът се обръща към жената: Чудно нещо, защо търпиш този грубиянин! И ти си Божие създание, имаш право на свобода; ти трябва да му докажеш, че не си играчка в ръцете му. Жената започва да се противи на мъжа си. И двамата са недоволни един от друг, всеки търси своето право, всеки иска своя дял. Вземат дела си и всеки тръгва в широкия свят. Така се създава новата свобода, т.е. еманципиране на мъжа и на жената. Мъжът счита, че има свобода, а жената сега си я извоюва. Към кого е насочена свободата? Мъжът иска да се еманципира по отношение на жената, а жената – по отношение на мъжа. Всъщност, това не е онази свобода, към която се стреми душата – вътрешната, разумна, съзнателна свобода.

Какво постига човек, ако слуша съветите на този гражданин? – Отива да пасе свинете на своя господар. Интересен е фактът, че господарят му, т.е. гражданинът, не оставя младия човек в дома си да му слугува, а го изпраща на полето, да пасе свинете му. – Каква мисъл е вложил Христос в този стих? Защо господарят е постъпил така с младия момък? – Заради недоволството му от живота. Младият момък не бил доволен от живота, от своя баща, и мислел, че може по друг начин да живее, затова поискал дела си и тръгнал по широкия свят. Този свят има отношение към математиката, към неизвестните величини. Да решиш тези величини, това значи да намериш посоката на движението им, да видиш дали се увеличават или намаляват. Знаете ли на колко са равни неизвестните на доброто и на злото? Не ги знаете, но сте ги опитвали отчасти. Така се работи и в математиката. За да се намери стойността на неизвестното, приемат едно

произволно число и с него работят.

„И проводи го на полето да пасе свине.“ Има ли нещо лошо в това? Не е лошо, че отишъл да пасе свине; лошото е, че той започнал да учи този занаят, след като изял и изпил всичкото си богатство. Свинете могат и без пастир. Когато създаде човека, Бог не каза, че трябва да пасе свине. Обаче има свине, които трябва да се пасат. Това са човешките свине, т.е. свинете вътре в човека.

И тъй, свинарството има отношение не само към външния, но и към вътрешния живот на човека. Съвременните хора не виждат връзката между външния и вътрешния си живот, както и между мислите, чувствата и постъпките си. Освен това, те не обръщат внимание на посоката на своите мисли, чувства и постъпки, както и на орбитата на тяхното движение, поради което претърпяват неуспех в живота си. Като изучават своя живот, мнозина се натъкват на щастливи и нещастни случаи, но въпреки това, не се стремят да си обяснят причината за това. Например, ако някое дете се роди във вторник, в 9 часа сутринта, то няма да живее дълго време. – Защо? – Защото тогава планетата Сатурн се намира във възход, постепенно се издига над хоризонта. Планетите влияят благоприятно и неблагоприятно, не само когато се ражда човек, но и когато се зачева. Разумните хора знаят тези моменти и ги спазват при зачеване на детето, при започване на всяка важна работа. Младият момък, за когото говори Христос, напуснал бащината си къща във вторник, затова работите му не вървели добре. Веселбите и угощенията правел в петък, а в събота отишъл да пасе свине. Когато пасял свинете често си спомнял, че съботата е ден за почивка, затова се омъчнявал и решил да се върне при баща си, да поиска прошка от него.

Младият син, наречен блудният син, представя една от фазите на човешкия живот. Всеки човек минава през такъв период на живота си, когато пожелава да напусне бащиния си дом, да отиде в далечна страна, да намери този гражданин, който ще го изпрати на полето да пасе свине. Изкуство ли е свинарството? Не само, че не е изкуство, но не е нито наука, нито занаят. То не разрешава смисъла на живота. Който иска да осмисли живота си и да се спаси, трябва да се обърне към християнството. Ако пасеш свинете на господаря си, трябва да намериш Христа, да те спаси. Ако си при баща си, трябва да намериш учител, който да те научи как да живееш. Като говоря за блудния син, нямам предвид никого, но спирам вниманието ви върху величини, които се увеличават и намаляват. Да се

удоволства човек, това значи, да се движи по пътя на величини, които се намаляват. – Как се познава кога човек се движи по пътя на тези величини? – По резултата на неговия живот. Ако е земеделец, нивите му постепенно намаляват; ако е богат човек, парите му постепенно изчезват; ако е жена, постепенно погрознява, лицето й се набръчква, след това тя отива при гражданина, дето минава в последен етап на живота – свинарството. Най-после човек умира за злото и заблужденията, за да се върне при баща си и започне нов живот. За онези, които не разбират пътя на човешката душа, тоя процес минава незабелязан, и те казват: Господ да го прости, добър човек беше. Следователно, започнеш ли да погрозняваш, не чакай времето да станеш свинар, нито да те погребат и опяват, но започни да мислиш право, докато разрешиш въпроса си разумно. Правилното разрешаване на въпроса показва, че човек се движи по пътя на величини, които растат. Тези величини са любовта, мъдростта, истината, правдата и добродетелта.

Колко любов е нужна на човека? – Колкото може да кара неговото колело. Всяка воденица има нужда от толкова вода, колкото да се движи колелото й. Пусне ли се повече вода, колелото ще отхвръкне настрана. Когато някой иска много любов, трябва да знае, че любовта ще отвлече колелото на неговия живот. Много християни са готови да се жертват за Христа, за доброто на човечеството, но само на думи. Щом дойдат изпитанията, те бягат назад и намират, че тази работа не е за тях. Те отиват в някоя чужда страна. Тогава и който бяга, и който го гони, отиват на едно и също място. – Къде отиват? – На онзи свят, да пасат свинете на господаря си. Значи и блудницата, и блудния син умират. Въпреки това, хората говорят за победени и победители. Смешно е да се говори за победа. И двамата плащат с живота си. Който обсебва здравето, силата, богатството на човека, тъй необходими за живота му, той слиза заедно с него в бездната. Това е старото учение на живота, което всички са опитали.

Ново учение е нужно на хората – учение за вечния живот, учение за любовта. Новото учение изключва нисшите желания; то не се занимава с величини, които се намаляват и се движат в обратна посока на любовта. Който се занимава с такива величини, слиза в гъстата материя, дето сърцето, умът и волята се изопачават. Такъв човек не се поддава на никакво възпитание. Ето защо, истинският ученик трябва да си дава отчет, в кой път се движи – в пътя на величини, които растат и се увеличават, или в пътя на величини, които се намаляват. Как познавате, че човек се движи в пътя на увеличаващите се величини? Първият признак е, че във физическо

отношение той е здрав, бодър, с енергия за живот и работа.

Казват за някого, че откак влязъл в религиозния живот, започнал да оглупява. Това е невъзможно – да влезеш в религиозния живот и да оглупееш. Ако носиш само надписа на този живот, а живееш и се движиш по пътя на намаляващите величини, не само че ще оглупееш, но ще изгубиш всичкото си богатство. Обаче, живееш ли без надписи, а следваш пътя на увеличаващите величини, ще растеш и ще се развиваш правилно не само физически, но и духовно. Който върви в обратна посока на любовта, постепенно губи здравето, силите си. Лицето му става бледо, изпито и набръчкано. Не е лошо да се набръчка лицето, но така, че всяка бръчка да е на мястото си, да показва, какво е научил човек. И художникът туря сенки, т.е. бръчки на картината си, но всяка бръчка е на мястото си. И малкото дете рисува, хвърля сенки на картината си. Майката се радва, че детето рисува. Обаче, сенките на неговата картина са драсканици, а не бръчки. С това то иска да покаже, че иде от свят на безпорядък, дето е пасло свине и нищо не е научило. Въпреки това, родителите се възхищават от детето си и го наричат „нашето ангелче“. Всички деца са ангелчета, но нямат още криле. Трябва да се запитвате, дали това ангелче се движи в посока на величини, които се увеличават и растат, дали то укрепва физически и духовно. Всеки човек трябва да знае с какъв капитал разполага в живота си. – Това не се знае. – Как да не знаеш, колко лева имаш в касата си? Ако имаш две хиляди лева и от тях извадиш 500, не знаеш ли, че остават още 1500? Ако и тях извадиш, ще остане една нула, едно колело, с което мъчно ще се движиш. Движение е нужно на човека, но в права посока, т.е. във величини, които растат и се увеличават.

„И отиде, та се пристави едному от гражданите на онази страна“. Значи, младият син отишъл при природния ум, който му казал: Понеже не си достоен син, аз ще те науча да работиш. Като не могъл да научи изкуството да работи, младият син решил да напусне този гражданин, т.е. да умре за света и да се върне при баща си. Така става с всеки, който загубва външното и вътрешното си богатство, безразлично дали е религиозен, или светски човек. Най-после той умира за света и се връща в бащиния си дом, т.е. в света на любовта. Страшно е положението на свинаря. Свинята е крайно индивидуализирано същество. Тя обича живота, силно е свързана със земята. Достатъчно е да я хванете за крака, за да писне, като че я колят. Оставите ли я на земята, веднага се успокоява и започва спокойно да грухти. Следователно, чувате че някои хора много

викат и плачат, ще знаете, че не са дошли още до истинското страдание. Страданието е вътрешен процес, който няма нищо общо с викането и плача. Истинското страдание се предизвиква от голямо разочарование в живота. Представете си, че някой ваш приятел, за когото сте жертвали всичко, ви предаде на властта и ви затворят. Или майка, която е жертвала живота си за своите деца, изпита тяхната неблагодарност. Това не са лични страдания, но разочарования от живота. Страшно е да изпита човек такова разочарование. Той губи почва под краката си. Когато изразходва своята вътрешна енергия, човек дохожда до пълно разочарование от живота и ако отправи надеждата и упованието си към Бога, той излиза на спасителен бряг. Не повдигне ли ума и сърцето си към Бога, той изпада в положението на младия син, който казал на баща си: Татко, искам дела си, за да отида в далечна страна.

Кой е младият син? Като говори за него, Христос има предвид всички хора, които нямат истинско, положително знание, истинска философия. Те пожелават да напуснат обикновения живот и да влязат в онзи, който им обещава ново нещо. За разумния човек и обикновения живот носи новото и великото. Той знае какво търси и насочва погледа си към растящите величини. Като отиде на театър, той не спира вниманието си върху обикновените характери, които се движат в низходяща посока, но се спира върху моралните типове, с велики подвизи и прояви. Той знае, че низките прояви се отпечатват в ума на човека по-силно от възвишените, затова ги избягва. Защо ще се спирате върху нереални, недействителни неща? Обикновените неща в живота са преходни и недействителни, а необикновените и великите са постоянни и устойчиви. Обикновените работи са човешки изобретения, а необикновените – Божии.

Един американски студент решил да провери знанията на един от добрите си професори – естественици, голям специалист по насекомите. Той събрал части от различни насекоми – главичка, крилце, краче, коремче – образувал ново насекомо, което показал на професора си, с цел да се произнесе за този вид насекомо. Професорът разгледал внимателно новото насекомо и казал на студента: Момче, това е насекомо хъмбък, т.е. човешко произведение.

Много писатели събират части от различни прояви, сглобяват ги и казват: Ето четете, това е любов. Любов е това наистина, но човешка, събрана от различни места. Няма писател в света, който да е описал любовта в истинските й прояви. Отчасти Толстой е описал любовта, но и

той не е предал истинските ѝ прояви, липсва нещо и от неговата любов. Някои автори представят героя и героинята си в идеален вид, но и те не изявяват истинско геройство. Истински герой е онзи, който може да пожертва живота си отначало докрай за една идея. Обикновени герои има много, но те проявяват геройство само в известни моменти. Те се казват „десетични герои“, а не цели. Да бъдеш герой в един момент, а в друг да не си, това не е истинско геройство. Ако си герой, бъди такъв във всички моменти на живота си и да се движиш в посока на растящите величини.

Чувате някой да казва, че животът му е дотегнал, не може вече да търпи никого. Това е човек, който върви в обратна посока, дето величините се намаляват. Обърни се и тръгни в правата посока на живота, дето величините растат. Така ще се научиш да различаваш своето от чуждото и да не се поддаваш на външно влияние. Така ще анализираш всяка своя мисъл, свое чувство и действие. Външно човек е единица, независима и свободна, но вътрешно, той е колективно същество, с много мнения, по-близки и далечни от неговото. Знаете ли, колко акции са вложени в едно сдружение или в един колективитет? Някой мъж казва, че не разбира жена си, не може да се спогажда с нея. И жената казва същото за мъжа си. Много естествено, и двамата са големи сдружения, с много съдружници. Като знаете това, не се обезсърчавайте. Ако не можете да се споразумеете с един от съдружниците, ще се споразумеете с друг. Все ще се намери поне един разумен от тях, който ще ви помогне. Така човек се насърчава и върви напред. Обаче, целта на съдружието е да забогатява, да събира капитали и да ги запазва. Следователно, всички съдружници трябва да бъдат в пълно съгласие и единство.

„И отиде, та се пристави едному от гражданите на онази страна.“ Това е пътят на човешката душа, която слиза на земята да се учи. Бащата намира желанието на сина си основателно, затова дава частта, която му се пада, и казва: На добър път, синко! Иди в онази страна, дето сърцето ти те тегли, да придобиеш всичко, каквото желаеш. Благороден е бащата, дава свобода на сина си. Като се видял сам, без никакъв контрол, синът започнал да развързва и завързва кесията си, да проявява своята щедрост. Някога е добре да бъде човек щедър, широк, но някога се налага пестеливост. Земеделецът взима крината и с широк замах хвърля семето на разораната нива. Това движение, този замах е на място. Обаче върху неразораната нива същият замах няма смисъл. Ако лозарят отиде навреме на лозето си и отреже пръчките по всичките правила на изкуството,

неговата работа е на място. Отиде ли не навреме, изреже ли пъпките, както му падне, работата му, колкото и да е с широк замах, поврежда лозата.

Един свещеник казал на слугата си: Стояне, можеш ли да режеш лозе? – Мога, дядо попе. – Щом можеш, иди на лозето и изрежи непотребните пръчки. Отишъл Стоян на лозето и се върнал доволен, че сам свършил една работа. Свещеникът го запитал: Стояне, плаче ли лозето? – Плаче, дядо попе, като го видиш, и ти ще заплачеш. Така постъпват и светските, и религиозните хора. Като не разбират как да свършат дадена работа, взимат ножа и кълцат, дето попадне. Ако видят, че лозето на човека плаче, казват: Дадох му да разбере, да не си мисли, че е много нещо. Те отрязват лозето така, че който го види, ще го оплаче.

„Който го проводи на полето си, да пасе свине." Така младият човек изучавал първият урок на труда. Същевременно, той видял с каква мъка свинете намират храната си. Дълго време трябва да ровят, докато се нахранят. У човека има нисши желания, които го съсипват. Те нямат лошо разположение към него, но водят крайно индивидуален живот, който няма нищо общо с човешкия. И за да не остане сам, човек се поддава на своите ниски желания и почва да им служи. – Не може ли човек да живее сам? – Не може. Ако оставите и най-даровития човек сам, или между хора, които не го разбират, дарбата му ще се прекрати. Той няма условия да прояви дарбата си. Следователно, и младия момък, като се видял при неблагоприятни условия – във властта на егоизма, дето човек от сутрин до вечер рови, търси прехрана, решил да се върне при баща си. Какво прави свинята, като намери нещо за ядене? Тя започва да грухти и останалите свине се събират около нея. За свинете е добре това, но какво е придобил младият момък? Ето една задача с три неизвестни: едното неизвестно е бащата, второто е големият син, а третото – малкият син.

Сега се говори за малкия син, който не разбрал живота и вървял в пътя на смаляващите величини. С каква мярка се измерват величините изобщо? Когато измервате малки величини, служете си с микроскоп; когато измервате големи величини, служете си с телескоп. Задачата на човека е да намери онази мярка, с която да измерва своите мисли, чувства и постъпки и да определя посоката на тяхното движение. Ще кажете, че мислите и чувствата са невидими, не трябва да се занимаваме с тях. За обикновеното око, те са невидими, но за въоръженото око са видими. При това, колкото и да са малки, те влияят на човека и могат да изменят живота му в положителен или отрицателен смисъл. Клетката, макар и малка, също

оказва влияние върху човешкия живот. Всеки орган оказва влияние върху човешкия живот. Например, стомахът е движил човечеството, движи го и днес. Под негово влияние се създала цяла школа – епикурейската, дето животът на хората изхождал от желанията на стомаха. Хората на стомаха са избивали множество славейчета да взимат езичетата им, от които да си приготвят вкусно ядене. Мнозина от сегашните хора – служители на стомаха, избиват фазаните за същата цел.

Младият син, за когото се говори в стиха, имал нещастието да се роди в понеделник, но при неблагоприятно съчетание на планетите. Затова, каквато работа да започвал, свършвал с катастрофа. Това са забелязали даже и простите хора, поради което се пазят от неблагоприятни за тях дни, часове или минути, да не започват тогава някаква важна работа. За някои това е суеверие, а за някои – наука. Денят, в който човек има неуспех, говори за неблагоприятно съчетание на условията. Те водят към противоположна посока на живота, дето величините се намаляват. За да избегне резултата на лошите условия, човек трябва да чака да изтекат те и да се сменят с благоприятни. Който се занимава с астрология и с други окултни науки, сам ще се убеди в истинността на моите думи; при това, той ще може да си помогне, да се предпазва от лошите условия на своя живот.

Първата задача на човека е, като стане от сън, да извика съдружниците си, за да разбере тяхното настроение, да ги постави на работа и да види, кой от тях ще бъде отговорен за делата на всички през деня. Навсякъде и за всичко е нужно отговорно лице. Когато издават списание или някакъв вестник, още на първата страница се пише името на отговорния редактор. Всеки може да пише в списанието или вестника, но за всичко отговаря редакторът. Вземе ли вестникът крива посока, редакторът е вече в затвор. Тук може да изгние, а може и да го пуснат на свобода – зависи от вината му. Ако умре в затвора, пишат за него, че отиде мъченик за България. Всъщност, той е по-голям герой от тези, които пишат в неговия вестник. Той платил с живота си, а те дават малко, само част от времето и от труда си. Мнозина носят последствията от своето редакторство. Затова съветвам всекиго да не се дава под наем на редакторството, в широк смисъл на думата: едни да пишат, той да отговаря вместо тях. Всеки трябва да бъде господар на своя ум, на своето сърце и на своята воля – да не позволява на хората да разполагат с тях. Божественият закон гласи: всеки сам да разполага със себе си, да не се дава под наем, т.е. в услуга на другите. Христос казва: „Който не се отрече от този свят, не

може да бъде мой ученик." Под „този свят" разбираме преходните, измамливи неща в живота. Момъкът обещава на момата златни кули, а тя вярва и си мисли, че намерила това, което душата й желае. Всъщност, момъкът пише в нейният вестник, а тя отговаря за написаното и плаща с живота си.

Пазете се от този, който много обещава и нищо не изпълнява. Вярвайте само на онзи, който обещава и изпълнява обещанието си. Ако някой ви обещава много неща, кажете му, че не искате да станете отговорен редактор. Повярвате ли в обещанията му, без да усетите, ставате редактор на списание и веднага ви държат отговорен за всичко, което се пише в него. Ще минат една-две години и ще ви турят в затвор. Ще се чудите после, защо ви затворили. Ако не можете скоро да излезете от затвора, ще се озлобите против всички хора, ще се разочаровате от живота и ще вземете крив път на мисълта си. В края на краищата, ще кажете: Страдам невинен, от всички изоставен и неразбран. Не е така. Веднъж си станал редактор, плаща ти се за това.; ти трябва да носиш отговорност за всичко, което се пише в твоя вестник. Като знаете това, не отивайте при гражданина на онази страна. Не слушайте неговите съвети. Не отваряйте кесията си пред него, защото ще ви обере и ще ви изпрати на полето да пасете свинете му.

Казано е да се отречем от света. Това значи, да се отречем от свинарството. Лошо е да бъдеш свинар, но въпреки това, понякога човек минава и през това положение. Овчарството е за предпочитане пред свинарството, но и към него хората нямат разположение. Между турците има много хамали. Когато някой от тях носи нещо, господарят му казва: Внимавай, добре да носиш, иначе ще те направим овчар. Според турците, овчарството стои по-долу от хамалъка. И съвременните хора се товарят като хамали, но ако кажеш на някого да стане овчар, обижда се. Всъщност, не е така. По-добре е да бъдеш овчар, отколкото хамалин. Какъв смисъл има да носиш бъчви, пълни с вино и ракия? Като се умориш, ще влезеш в кръчмата да пиеш. Това не е живот. От осем хиляди години хората са на земята, но още не са влезли в правия път. Кой е посочил правия път на своя ближен? Кой е посочил пътя към увеличаващите се величини на своя ближен? Малцина са направили това. – Кой може да го направи? – Онзи, който става от ден на ден по-красив, лицето му – по-светло, сърцето – по-широко, а духът и душата – готови да работят за благото на цялото човечество. Това значи, да следваш правия път и пътя на растящите

величини. Мнозина намират, че този път е труден и се колебаят, да се върнат ли назад, или да вървят напред. Който се върне в стария път, преждевременно остарява и губи силата, богатството и здравето си. Най-после той се принуждава да стане свинар. – Какво да се прави? Трябва да се угажда на хората. – Това е криво разбиране. Не е позволено на ученика да угажда на хората. Ако е въпрос да се угоди на някого, само на Бога ще угаждате. – Хората се нуждаят от нас, трябва да им даваме всичко, което им е необходимо. – Трябва ли да даваш вино и ракия на пияницата? Той се нуждае от вино, но ти трябва да разбираш истинските му нужди и тях да задоволяваш. Давайте на хората само тогава, когато можете да ги отправите в пътя на растящите величини. Давайте така, че да осмислите живота на своите близки.

Работа се иска от хората, а не труд и мъчение. Младият момък се обезсърчил от живота, защото попаднал в закона на труда и мъчението, крайният предел на които е смъртта. Който е попаднал в тинята, трябва да се мъчи и труди, за да излезе от там; който пише, рисува, създава, той работи. Работата произвежда радост, веселие, мир, разширяване на ума и на сърцето. Следователно, който иска да влезе в правия път, трябва да работи.

Как се познава, кой е влязъл вече в правия път? Един индуски ученик отишъл при своя учител и го запитал, какво да прави, за да влезе в пътя на любовта, дето величините растат и се увеличават. Като индус, учителят си послужил с един кратък съвет, вместо да му говори с часове и развива теории. Той му казал: Ще излезеш на пътят, дето ще срещнеш трима души. Ще удариш на тримата по една плесница и ще наблюдаваш, как ще реагират те. Ученикът срещнал трима души и постъпил с тях, както го посъветвал учителят му. Първият веднага се хвърлил върху ученика и му ударил две плесници, вместо една, и го повалил на земята. Вторият вдигнал ръка, с намерение да му отговори, но бързо се овладял, свалил ръката си и продължил своя път. Третият бил в съзерцание, поради което не усетил даже плесницата, и продължил работата си. Тогава учителят казал на ученика си: Първият, който ти удари две плесници, е човекът, който живее по Мойсеевия закон. Той още пасе свине на господаря си. Вторият е човекът, който се стреми към Христа, но още не е приложил учението му. Третият е човекът на любовта. Той е влязъл вече в правия път, затова не обърнал внимание на плесницата.

Какво се иска от съвременния човек? Да дойде до положението на

онзи, който не усетил плесницата. – Какво е плесницата в живота? – Страданието. Когато човек стане глух и сляп за страданието, да го не чува и не вижда, той е в правия път. Когато, обаче, се спира на най-малкото страдание и роптае против него, той е в широкия свят, отишъл там да се удоволства, да яде и да пие. Когато изгуби богатството си, започва да пасе свинете на господаря си. – Какво го очаква след това? – Разпадане на тялото му на безброй частици, които се разпръсват в пространството. При това положение той се вижда сам, изоставен от всички, затова отива при баща си и му казва: Татко, не можах да се разбера със съдружниците си, напуснах ги и се връщам при тебе, да ме приемеш като един от твоите слуги. Баща ти ще те изпрати отново на земята, с нова фирма и нови съдружници. За този човек казваме, че се е преродил.

И тъй, спазвайте онези моменти в живота си, при които величините се уголемяват. Този е пътят, който води към любовта, мъдростта и истината. Той е път на вечно движение. Спрете ли се само за момент в пътя си, вие се натъквате на катастрофа. Божественият живот се отличава с това, че там всичко е в постоянно движение. Там не се позволява никакво спиране. Щом влезеш в този живот, непременно ще вървиш напред. Ако объркате пътя и сте принудени да спрете, ще потърсите посоката на Изгряващото слънце. То ще освети пътя ви, както днес слънцето разсея облаците и се показа на хоризонта. Слънцето ви казва: Вървете нагоре, там е пътят. Ако се движите в тази посока, всякога ще имате изгрев. Обърнете ли гърба си към слънцето, ще останете в залез.

Днес чухте много неща в беседата, но една мисъл задръжте в ума си – мисълта за величините, които се уголемяват и намаляват, т.е. растат и се смаляват. Всеки ден се запитвайте, с какви величини работите, с увеличаващи или с намаляващи; запитайте се още с колко градуса се увеличават или намаляват тези величини. Ако не можете изведнъж да намерите числената стойност на известна величина, това да не ви смущава. Всеки нов ден води към разрешаване на неизвестното. Щом го решите, веднага ще се натъкнете на друго неизвестно. Всеки знае, колко лева вади от касата си всеки даден момент. Обаче, колко ще извади следващия момент и колко му остават, не знае. Това значи: всеки познава сегашните условия на своя живот; какви ще бъдат условията на другия ден, не знае. Чрез изчисления и това може да се реши. Достатъчно е да знаете височината и дебелината на тялото, дължината на носа, широчината и височината на челото, обиколката на главата, дължината на пръстите на

ръката, за да определите своя бъдещ живот. Още много данни са нужни за това определение. Колкото повече данни имате на разположение, толкова по-точни изчисления ще направите. Всичко, което става с човека днес и което ще стане в бъдеще, е точно определено и може да се предскаже. Достатъчно е да погледнеш ръката си, за да познаеш колко време ще живееш и какъв човек ще станеш. Затова Христос казва, че няма нищо скрито-покрито в света.

Съвременните хора мъчно успяват в живота си, защото се страхуват от страданията и бягат от тях. Така те се лишават от благата, които страданията носят. Казано е в Писанието: „Търсете ме в ден скръбен.“ Това значи, търсете ме, когато съм близо до вас. Бог е близо до човека, когато той страда. Близостта показва, че човек има добри условия за развитие, а далечината го лишава от тези условия. Някой мисли, че добрите условия се дават всякога, затова отлагат нещата. Не е така. Добрите условия се дават само веднъж. Например, тази беседа мога да ви държа само днес. Утрешният ден има друга програма. Всяко нещо става на точно определено време.

Какво прави обикновеният човек? Като му дотегне живота в бащиния дом, той казва на баща си да му даде дела, който му се пада и отива в чужда страна, да изпита всички удоволствия. Щом разпилее богатството и силата си, отново се връща при баща си, да го приеме не като свой син, но като слуга. Всеки има право да живее охолно, обаче, неизбежно ще носи последствията на този живот. Който иска охолен живот, нека отиде сред природата, между реките и изворите, между цветята и плодните дървета, да изучава истинското художество. Само така човек ще се запознае с цветовете и истинските бои. Боите на природата са трайни. Тези бои се наричат „хас“. Колкото повече се употребяват, толкова по-хубав става цветът и. Може ли да се каже същото и за човека? Истински човек е този, който носи страданията с любов. За него може да се каже, че колкото по-големи страдания е изживял, толкова по-красив, по-енергичен и по-добър е станал. Това значи, човек боядисан с хас боя, т.е. с боята на страданието. Срещнете ли човек, който постоянно се оплаква от страданията, ще знаете, че той още не е боядисан с боята на страданието. Такъв човек се отегчава от всичко: на училище не иска да ходи, в църква – също. Всъщност, той никога не е ходил на училище, нито на църква. Истинското училище е природата. Чрез птичките, цветята, водите, изворите, насекомите той изучава езика на природата и се разговаря с нея. От звездите, месеца и

слънцето той придобива нови знания, които спират вниманието му върху величието на Твореца. Който иска да бъде ученик на новото учение, трябва да посещава природата – истинската църква – и да се учи от нея.

Съвременните хора говорят за пари, за храна и облекло, като съществени неща в живота. И парите, и храната, и облеклото са нужни, но има други пари, друга храна и друго облекло, които облагородяват човека и го правят истински богат, здрав и силен. Те са духовни блага, които не се изменят. Физическите блага предизвикват втръсване, както и физическите отношения между хората. Затова някой казва: Искам да напусна жена си, омръзна ми вече. – Ще се ожениш ли за друга? – Ще се оженя. – Тогава ще знаеш, че и втората ще бъде като първата, и тя ще ти омръзне. И тя е ребро, като първата. Докато е била ребро, мъжът бил доволен от нея и я търпял. Щом излиза от него, вече е недоволен. И жената често се оплаква от мъжа си, иска да го напусне. Тя забравя, че някога е била ребро на мъжа си и излязла от него. Мъжът и жената са едно и също нещо, т.е. еднакви величини. Първоначално мъжът бил по-голяма величина от жената. За да се изравнят, Бог извадил реброто на мъжа и направил от него жената. Следователно, днес и мъжът и жената са две половини на една цяла величина – човекът, равен на хиляда единици.

И тъй, вървете в пътя, дето живите величини растат, т.е. събират се и се умножават. Само излишъкът от тези величини се вади и дели. Самата величина остава неизменна. Който се опита да дели тази величина, сам си създава нещастие. Адам искаше от Бога другарка, но Бог му каза, че няма условия за това. Адам настояваше и така пристъпи законите на рая. Адам беше роден в петък, първия ден на равноденствието, затова и първото изваждане излязло несполучливо. Бог задоволи преждевременно желанието на Адама, но с това заедно се зае да изправи погрешката, която направиха първите човеци. Сега Бог иде в света да извади още едно ребро на Адама, да направи новата жена. Старата форма на мъжа и на жената умря – нов свят ще се създаде. Нов мъж и нова жена идат в света, носители на новата култура. Блудният син представя старото човечество, а възкръсналия човек – Христос – представя новото човечество, което се създава сега.

Днес казвам на жената да се готви да получи поне две ребра от новия живот, а на мъжа да се радва, че има другарка, създадена по образ и подобие на Бога – Как ще бъде създадена новата жена, и откъде ще се вземе материал за нея? Това ще разрешите вие. Мислете върху два въпроса:

върху величините, които растат и се намаляват и върху създаването на новата жена. Новият мъж и новата жена ще се новородят, няма да бъдат направени от пръст и от ребро. С това настава нова епоха, нова култура в света. Щом дойде новата култура, блудният син ще се върне при Баща си и ще изпълнява Неговата воля.

9. Беседа от Учителя, държана
на 30 ноември, 1919 г. София